

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, Jó sef-körút 65 szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon is

I. év.

Budapest, 1897, péntek, december 31-én.

41. szám.

Panaceák.

A parlamentarizmus ellenfeleinek jó doguk van Európában. Ha Pobjedenoszev újra tanulmányt írna a népképviseltről, akkor régi fejtegetéseiből, hogy a parlamentekben a fizikai elem vezet, a hang okozta légrezgés tudniillik, hozzáfűzhetne egy másik természettani zárófejezetet is: „ez a hang annál erősebb, minél kevesebb torokból száll. Az intenzív gazdálkodásnak legnagyobb sikere a minoritás hangja, mely tulharsogja a többséget, a hangbéli latifundiumot. Így tapasztaltatik ez legalább is a közeli szomszédnál, Ausztria-Magyarországnál. Az osztrák parlamentet négy ember hangja terrorizálta, a magyar parlamentben szintén négyenél nem sokkal többen akarják a többség természeti jogát elkobozni.”

Bizonyos, hogy lényegében találó a párhuzam; mert az csak az ildomosságban tesz különbséget, hogy padverés-e, vagy pedig szónokló obstruálás az ellenzéki fegyver. Mint politikai eszköz ugyanarra a győzelemre számít a taktikának mind a két neme: arra, hogy az ellenséges nagy hadsereg elfáradjon a „kis háború” kellemetlenségeitől és a kisebbség bemutathassa, hogy vis major nemcsak ott van, ahol a rendeletet akarják kibocsátani, hanem az ellenzéken is.

Ebben az esztendőben az obstruálás az lett a közjogi ellenzéknek, ami a szociáldemokratáknak az általános sza-

vazati jog és az egyházak ellen való izgatás. Ennek a két pontnak sincsen semmi köze a tulajdonképpeni programhoz, de mivel a tulajdonképpeni program még igen messze van a megvalósítástól, ut aliquid csináljanak, kell demonstrálni a cél helyett az eszközök mellett. A szélbal obstrukciójának semmi köze sincsen az ő programjához, mert akkor harmincz év óta minden kiegyezés alkalmával obstruáltak volna, de ez a program a nemzet nagy közönsége előtt sokat veszített a kurucz csillogásból. Félig-meddig a „kisajátítási” eljárás alá esett ez a program is az idén; sok érző hazafit megbékített a közös hadsereg fogalmával a honvédiszokról szóló törvény, sokat a közös külügyekkel is Magyarországnak nemzetközi nagy numerussá való fejlődése. A mostani napok izgalmaiban továbbá, bármilyen homályos is a helyzet, látszik az, hogy a szabadelvű pártban helye van és plauzibilis vitaanyaggá van ott téve a gazdasági önállóság lehetősége is, a kurucz zászlónak tehát szakadoznak pántlikái. A kárt ennél fogva tárogató szóval próbálják pótolni, ut aliquid csináljunk: obstruáljunk.

A minoritásnak ez a „kis háború”-ja be van jelentve a jövő esztendőre is és ez, a publicisztika elhasznált mondásával élve, a népképviselőt csődjét jelentené. Nem vár a parlamentarizmus már egyébre, csak arra, hogy meginogják a bizalmi

alap, amelyre építettett, csak az kell, hogy a köztudatba menjen át az a közönséges plebejusi szólam, mely az ország idejének és várakozásainak, pénzének és reménysegeinek elfecséreléséről szól, nem kell egyéb, csak még egy rövid időn át folytatódjék a küzdelem helyett a színjáték: és a nemzet háta fordít a meddő komédiának és az utcza meg a nép nem mozdul meg, hanem kárörvendően és igazságosan mosolyog, midőn a vég kezdődik, avagyis az aréna becsukatik.

Ez a gondolat ma nem ér reá aggasztani az elméket, mert más van a programmon, de ujév után bizonyosan napirendre kerül ez a gondolat is. A tűz hevében nem érnek rá a vezérek a fegyverek konstrukciójáról elmélkedni, de az első pihenő hét alatt meg fogják tárgyalni a dolgot és akkor majd bizonyosan és logikusan csak abban reasszumálhatják az egész 1897-ik év eredményeit, hogy az arénának vissza kell állítani külső és belső tekintélyét. Ez a porond gladiatori birkózásra van berendezve, nem lábdobogásra.

A parlamentarizmus tekintélyének helyreállítására így az első legközelebb eső eszköz gyanánt fel fog merülni a házszabályok revíziójának kérdése. Sok helyen megvan a klotür — de a magyaroknak veres posztó. Mi se szeretnők. Ez a legvégső eszköz. S a melyik kormány kezd, az belepusztul s a mellett csak a belehalás biztos, a megcsinálás nem.

Szervusz, Pali bácsi.

— Egy magyar demokrata története. —

Írta: Mikszáth Kálmán.

(Folytatás.)

Szegény Faragóné egész Daven-Portig szárazon-tengeren a kezében vitte azt a virágceserepet, azzal a mihaszna mentával; locsolgatta, gondozgatta, fujta le a port a fehér-pihés husos levelekről. Az utasok váltig mosolyogtak a töpördött anyóán. Azt hiszi a bolond, hogy valami kincset visz.

És az is volt. Semmivel se okozhatott volna nagyobb örömet a grófnőnek, mint a mentával, mely az ő szülőfalujában nőtt. Megölelte érte négy izben is.

— Jaj, de szépet hoztál nekem, édes dadám!

Oda tette a férje hálószobájába, mindent odarakott, amit kedvesnek tartott.

Mikor aztán Molnár Pál hazajött este és levetkőzött, eloltotta a világot, hát megcsapja az orrát valami különös illat... olyan ismerős, régi, nagyon régi időkből. Mihez is hasonlít? Emlékezett. Mikor nyári éjjeleken otthon Ujfaluban kinyitotta a kertre néző ablakot, hát épen ez az illat tódult be a szobába. Érezte a hús aromát az arcán, a homlokán, amit az ujfalusi kert lombjai lehelnek: a nagy hársfa... igen, a nagy hársfa. Kéjesen csiklandozta ez a balzsamos levegő, ez a mámorító illat...

mintha hallana is távolról harangszót... a hidvéghi harangét.

Ejh, bolond képzelődés. A füle zug. Felrázta magát a fél szenderéből. De a szoba is úgy hasonlított az ujfalusi kis szobához. Egy pajkos dzsin a sötétségben annak a körvonalait rajzolta ide; ott az ajtó, erre van az ablak, ott a kert, az ablakba behajlik a vén hársfa, odább van a menta-bokor, amit a mama ültetett.

Gyertyát gyújtott. Hess, röppenjetelek el, csábító álomképek, kik elsiették a dolgot, előbb érkeztek meg, mint az álom. Hess, veszedelmes utakon jártok. Ébren levő emberhez belépni nem szabad.

A gyertya meggyult. A tündér se rest, hátára vette az ujfalusi szobát, elrepült vele s maradt itt a fényes davenporti hálóterem, a mahagoni butoraival, szobraival, műtárgyaival — de a mentaszag el nem illant. A menta, az valóság.

Pál ur szétnézett és észrevette a mozaikasztalkán az egyszerű sárga-agyag virágceserepet s benne a magyar nép kedvencz fűvét, virágtalan virágot, amit a leányok beszurnak a keblükön a pruszlík-hasadékba vasárnap délelőtt, mikor a templomba mennek, az öreg asszonyok pedig beteszik az imádságos könyvek lapjai közé.

Nem birt a szeme megválni tőle, hol el-

oltotta a gyertyát, hol meg kellett gyújtania. Nem ért semmit, ha nem égett — a sötétben is látta a cserepet.

Egyszerre csak felkelt, felhuzta a papucsait és benyitott a szomszédszobába.

— Alszol, Borbála?

— Nem alszom. Valami bajod van?

— Nincs, csak azt akarom megtudni, hol vetted azt a fodormentát?

— A jó lélek, az öreg Faragóné hozta otthonról.

— Jó éjszakát, Borbála!

— Jó éjt, kedves Pál!

Tehát a Faragóné hozta. Otthonról. Annyi, de annyi elgondolni való volt ezen. Nézte, nézte leveleki Molnár. Aztán a kezébe vette, ujját végighuzta az érdes, szörmés, faközöld levélén s megbizsergett a vére tőle. És ez a porhanyó fekete föld is a cserepben, otthonról való. Bizony meg nem állhatta, hogy egy csipetnyit ne vegyen a tenyerére és meg ne szagolja. Milyen különös aroma, milyen bódító, milyen nyugtalanító. Mintha ez a földszag végignyargalna az erein és lázongásba hozná egész lelkét...

Hánykolódott, nem aludt éjfélig, végre azt gondolta ki, hogy lép egy levelet a mentából és a vánkosa alá teszi. Erre aztán elaludt édesen s járt az egész éjjel mezőkön, erdőkön, hallotta a hazatérő nyáj kolompját, az arató lányok dalát,

A másik panacea volna a fuzió.
A fuzió Apponyival nem oly keserű pohár, mint a házszabályok revíziója, de csaknem olyan nehéz. Személyi elhelyezkedések komplikálják, — és sok évi antagonizmus nehézség nélkül csak akkor fog menni — s hiszszük, nincs messze az az idő — ha teljesen megéri. Ma még aki visszavonul előle a doktrinák sáncaiba, az keményen védheti magát azzal, hogy a fuzió nem elvi szükség. De tényleges szükség lehet az is, amely nem azért elégtételt ki, mintha már kopogna az ablakon. Nehéz pedig ennek a tényleges, de nem pillanatnyi szükségnek kielégítése azért, mert a nemzeti párt vezérének holnapi, holnaputáni magatartását mi nem jósolhatjuk meg előre és így nem látható meg előre az sem, hogy a kielégítés megvan-e ott, ahol kerestetik. A másik panacea is marad tehát annak, aminek marad az első: a döntés idejére kombinációnak.

Az az egy elmondható tudomásul és megnyugtató, hogy a szabadelvűpárt, ha egyszer a mai általános izgalom után ráér meglátni a parlamentárizmus nagy betegségét: nem fog habozni abban, hogy elővegye az egyik vagy a másik panaceát.

POLITIKAI HIREK.

A valutakészletek. A valutaarany ellenőrzésére kiküldött országos bizottság ma délből Széll Kálmán elnöke alatt ülést tartott. A bizottság konstata, hogy az 1893. évi XXI. törvényzikk értelmében a pénztári készletek-ből kihasított 45 millió aranyforint ellenértéke 107,142.857 korona, továbbá az 1892. évi XXI. törvényzikk 7. §-a alapján kibocsátott 24 millió 4 százalékos aranyjárdék kötvényekért befolyt 53,749.675-58 korona, összesen 160,892.532-58 koronából az 1894. évi XXIV. törvényzikk értelmében az osztrák-magyar banknál elhelyezett 95,400.000 korona, ellenben a központi állampénztár készletében maradt 65,492.532-58 korona aranypénz. A bizottság megvizsgálta a készleteket és mindent rendben, a pecsétet érintetlenül találta. Az eljárásról szóló jelentést a bizottság újév után terjeszti az országgyűlés elé.

majd járt a pozsonyi diétán, beszélgetett a régi barátaival, ott ült a szerény családi asztalnál, az ujfalu udvarház ebédlőjében; édes anyja rászólt szelíd szeretettel: Jaj, hol csavartogtál annyi ideig, fiacskám?"

... Az a mentalelég megrázkódott a vánkosa alatt, táltos lett, vagy mi lett, vitte sebesen, mint a gondolat, tengereken, városokon, időközön által, az ismerős tájra, ahol az aranykalászkok nőnek. A kalászkok hajlongtak előtte és ringatták.

Mikor fölébredett szétfoszlott az álom — egy nagy csalódást érzett. Mintha az álommal a testi ereje is elszállt volna és a szellemi ruganyossága. Mintha nem is ő volna az, aki itt maradt, hanem egy összetört aggastyán. Az igazi énye az elszállt az álommal. Egész nap szomorú volt, elmélyedő. Ha a felesége szólította, összerendezte.

Kiment, hogy a szokott napi sétáját tegye. De olyan idegen volt előtte a város, olyan végtelenül üres és kietlen. Hiába építették az ő tégláiból. Még a saját háza is mogorva, lakálytalan, a szobák, a megszokott bútorok olyanoknak tündek fel, mintha most látná először, csak az agyagcserép mosolygott rá nyájasan, ismerősen.

Ő maga öntözte, gondozta s órákig me-rengett rajta. Egyszer a tollkésével fölalta a

A helyzet.

Amia legközelebbi jövőt illeti, a parlamenti többség, melyhez a jelen körülmények között nemcsak a kormánypártot, hanem a 67-es alapon álló összes frakciókat, tehát a nemzeti s a néppártot is lehet számitani, elég rózsás színben látja az események közvetlen fejlődését.

Ma az az uralkodó jelszó, hogy nincs rá szükség, tehát nem lesz rendelet.

Valamint a nyári obstrukció alkalmával nem nyult a kormány rendelethez, hogy a *czukor-prémium* megfeneklett ügyén a legvégső törvényes határidőben, vagyis augusztus elsején intézkedjék: azonképen ma sem tartják elkerülhetetlennek a szükség-rendelet sikamlós ösvényére való áttérést a miatt az egy-két napnak a kedvéért, amennyi ideig még január 3-tól kezdve eltarthat, ha egyáltalában tovább nyulik a provizóriumos felhatalmazási törvényjavaslat ellen egyedül a már szónokai-ban megfoglyalkozott függetlenségi párt részéről folytatott kibeszélés.

Ez az egyik, a hitelesebbnek, nyomatekossabbnak látszó vélemény-változat.

Mások tudni vélik, hogy mégis csak lesz a vám- és bankügyre vonatkozólag *szükség-rendelet*, mely január elsején jelenik meg s melynek szövegéről is mondanak annyit, hogy benne lesz a most vitás provizórium-javaslat két szakasza.

De ez az utóbbi verzió *nem valószínű*, mert hogy a Házban a Kristóffy-féle interpelláció elmaradt, mely a rendelet ódiumát volt hivatva enyhíteni, ez határozottan azt mutatja, hogy *semmiféle rendelet kiadása nem szándékoltatik*.

Minden felől szokatlan egyértelműséggel konstata, hogy a rendkívül kedvező hatást, melyet *Horánszky* mai konziliáns, okos beszéde keltett s azt a mindenestre jelentős melegséget, melylyel ezt az ellenzéki nyilatkozatot a szabadelvűpárt fogadta.

Ez a feltűnő barátságos érzület nemcsak a Házban, hanem a kormány-sajtóban s a szabadelvű körben is félreérthetetlen, nyílt kifejezést nyert.

cserép földjét fenéki. A felesége rajtakapta ezen a munkán.

— Mit csinálsz, Pál?

Pál ur röstelkedni látszott.

— Egy hangyát vagy egy pöndrót keresek benne.

— Minek az neked, öregem?

Vállat vont.

— Mit tudom én? Csak úgy.

Ez a buskomorsága napokig tartott. Éjjel nem tudott aludni. Behívatta az öreg Faragónét és beszélgetett vele, kérdezősködött tőle. Órákig eltudott lenni azzal az együgyű terem-téssel és ilyenkor még levertébb, még szomorubb lett.

Végre a grófnőnek is feltűnt az ura állapota, körülvette mézzel-mázzal, szerető szavakkal.

— Neked valami bajod van, Pál ur.

Pál ur meghökkent, zavarba jött, mint a kit valamin rajtakapnak.

— Nekem? Mi mindent kitalálsz, Borbála.

— Ne ravaszkodj, édes öregem, látom én, hogy bajod van, rosszul is nézel ki. Ne hívas-sam el mr. Tiddy-t? (Ez volt a házi orvos.)

Pál ur fitymálólag intett a kezével s akaratlanul is elárulta magát a szavával:

— Nem segít az én bajomon mr Tiddy.

— Ohó! Megfogtalak, rossz ember. Hát

Kissé merész képzelőtehetség kell ahhoz, hogy ebből holmi fuziók áramlatokra következ-teszen az ember, de annyit mindenesetre bizonyít, hogy a régi, elszánt ellenfelek kezdenek valamiként összelelegedni.

Királyi döntés a kvótáról.

Amire 1867. óta nem volt példa, hogy tudniillik a két kvóta-bizottság meg nem egyezvén, törvény szerint magának a *koronának* döntési joga lépett volna előtérbe, most megtörtént.

Bécsi tudósítónk telefon-jelentése szerint a két hivatalos lap, a *Wiener Zeitung* és a *Budapesti Közlöny* holnapi, december 31-iki száma fogja közölni az osztrák és a magyar miniszter-elnökökhöz intézett császári és királyi külön kéziratot, mely szerint a Magyarország és Ausztria között ezidőszert fennálló *kvóta-arány egy évi idő-tartamra meghosszabbítatik*.

A *Wiener Zeitung* holnapi száma közölni fogja továbbá az osztrák képviselőházban tárgyalt, de határozatra nem jutott *kiegyezési provizóriumot* s ezt rendeletileg intézi el, továbbá publikálni fogja a király által már szankcionált s a közös budgetre vonatkozó delegációs határozatokat.

Az osztrák kormánynak jelentik: a magyar kormány elhatározta, hogy a *kiegyezési státus-quot főtartja*, de e célból *semmiféle rendeletet ki nem ad*.

Hangulatok.

Most, mikor az a látszat, hogy az obstrukció, megakadályozván az új provizórium törvényre választ, ezélt ért, nagy hirtelen kivágják, hogy amit tényleg elért, az semmi, mert maga a cél is semmi volt.

Minden oldalról arról értesítenek, hogy nemcsak az ország külső közvéleménye, hanem maguk a parlamenti pártok is teljes nyugalommal, a legcsekélyebb izgatottság nélkül fogadják el a tényleges állapotot, olyannak, amilyen.

Senki sem akar alkotmányértést, főben járó politikai gravament látni abban a kényszerhelyzetben, hogy január 1-től kezdve néhány napig *ex lex*

ügy-e, hogy mégis titkolsz valamit előttem? Ej, ej, Pál ur, nem szégyenled magad?

Nem felelt, csak lehorgasztotta a torzonborz őszbecsavarodó nagy fejét és sóhajtott.

— Egy-kettő, vén gyerek, mondod-e, vagy nem mondod? És toppantott a lábával, ahogy a haragos mama szokta, mikor a gyerek nem enged a torkába nézni.

— Hagyj békét, Borbála... hagyj békét.

— Eszembe sincs, uracskám. Nem addig, amíg nem vall.

— De mikor restellem... Az a cserép, Borbála... Az a bolondos cserép... A menta, amit az a vén asszony hozott.

Mrs Molnár ijedten nézett a szeme közé, azt hitte, hogy az esze ment el az öregnek.

De azok a szemek tiszták, világosak voltak, hanem mindenik alatt ott reszketett az alsó pillákon egy könyecsepp.

— Pál! kiáltott fel az asszonyok fenséges ösztönével, egyszerre mindent kitalálva — téged a honvágy lepott meg.

— Igen, Borbála — rebegte szégyenlős, szakgatott hangon. Utólért. — Nagy betegség. Haza szeretnék menni. Muszáj, Borbála. Érted? Muszáj.

Borbála grófnő egyszerűen a nyakába esett.

— Hát menjünk, Pálom.

(Folytatása következik.)

lesz a gazdasági kiegyezés, a közös vám és közös bank kérdése.

Imhol egy pár hangulatfestő tudósítás:

A mind sürűbben felmerülő hírekkel szemben, mintha a kormány január 1-ével rendeleteket szándékoznék kibocsátani, a „K. É.” teljesen megbízható forrásból jelenti, hogy a magyar kormány egyelőre rendeletek kibocsátását nem tartja szükségesnek mindaddig, míg a kormányzatban előforduló valamely esemény azoknak kibocsátását parancsolólag szükségessé tenni nem fogja. Mindaddig, míg akár a vámok beszedése, akár pedig az osztrák-magyar bank jegyeinek elfogadása simán, bírói ítélet provokálása nélkül fog megtörténni, a rendeletek kibocsátásának szüksége nem forog fenn.

Ilyesmire pedig a valószínűleg kurta, csak napokra terjedhető interregnum alatt, legfőlegbb kuriózum gyanánt fordulhat elő eset, mert:

A közös vámterület zavartalan működését a nemzetközi kereskedelmi szerződések biztosítják;

Olyan balgataz hazafi pedig, aki az osztrák-magyar bank bankjegyeit fizetésben el nem fogadná. Bajosan találkozik, miután az a bankjegy január elsején is jó pénz lesz.

A P. É. jelenti kormánypárti forrásból: A szabadelvűpárt komoly és illetékes elemei s így az egész párt minden, oly híresztelést, mely a kormány, a szabadelvűpárt és Apponyiék álláspontja közt közjogi differenciákat keres, — az ellenzéknek e körökön kívüli elemeitől származtatnak, amely elemek elől báró Bánffy az utóbbi napokban alkalmazott taktikájával a tisztességes visszavonulás lehetőségének útját elzárta azzal, hogy a függetlenségi párt provokációt minden alkalommal kikerülte s azokra nem reflektált szembetűnővé tévén azt, hogy a kormány Apponyival keresi az egyetértést s arra szült helyez, a függetlenségi párttal azonban kerül. A kormány nem volt szolidáris azokkal a közbenjárókkal sem, kik a függetlenségi pártnál kompromisszumért kereskedtek s azok lényegben a saját felelősségükre kompromittáltak. Az idézett forrás megjegyzés nélkül adja vissza e jelzetlen kormánypárti forrásból vett információját s azt is jelenti, hogy a szabadelvű párt körében részleges miniszterválságról suttognak és pedig négy miniszter: Erdély, Jósika, Dániel és Perezel miniszterek távozásáról, Erdély utódjaként Rohonyi Gyulát emlegetik. Ez utóbbi hírek ma még a klub-pletyka jellegével bírnak a zidézett forrás jellemzése szerint. Hír szerint Bánffy miniszterelnök a Pester Lloyd mai cikkére vonatkozólag, mely Apponyi elű irányul, azt mondta volna, hogy annak tendenciájával sem ő, sem a párt zöme egyet nem ért, az pusztán írói vélemény, mely érdekes lehet, de fontosnak és jellemzőnek ez esetben nem mondható.

Horánszky beszédének a szabadelvű pártra gyakorolt hatásáról a P. É. ugyancsak „kitűnő kormánypárti forrásból” jelenti: hogy a szabadelvű párt a maga teljes egészében Horánszky Nándornak mai beszédét nagy és fontos politikai ténynek tartja, melynek értéke és ereje előtt a párt egyetlen egy tagja sem zárkózik el. — Jól értesült körben mitsem akarnak tudni a Tiszák állítólagos Apponyi-ellenes magatartásáról, sőt ugyane körben azt tudják, hogy maga Tisza Kálmán elismeréssel nyilatkozott a nemzeti párt állásfoglalásáról s annak, Horánszky által ma kifejtett rendszeres, őszinte, világos és tüzetes ismertetése után nincs oly árnyalat a szóban forgó kérdésnél, amely csak megjegyzés tárgya is lehetne.

A kijózanodás.

A Kossuth-pártban ma este nagy izgatottsággal tárgyalták a politikai helyzetet. Mi lesz most? kérdezték egymástól s a békepárti éjén szemrehányásokat tett a vitéz harczosoknak makaesságukért.

Sokan a mérsékelték közül nemcsak érzik, hanem nyíltan hangoztatják is, hogy bármiként vélekednek is Bánffy eljárásáról, taktikai hibájáról, vagy tapintatlanságáról, a felelősség jó

része a függetlenségi párt ama tagjait terheli, akik a leszerelés ellen minden áron tiltakoztak.

Győry Elek többeknek mondotta, hogy még tegnapelőtt kellett volna a pártnak leszerelnie, illetve el kellett volna fogadni a Barta Ödön indítványát a passzív rezisztenciára vonatkozólag. Ezt a nézetet ma többen is vallották, akik még tegnap a Bánffy miniszterelnök kijelentéseinek erőszakos elmagyarázása folytán terrorizálva voltak.

A háborúpárt azzal védekezett, hogy Bánffynak csak egy szót kellett volna ma Horánszky Nándor beszéde után szólnania s akkor a javaslat most el lett volna már fogadva.

Hasztalan vitatták erre többen, hogy most már nézeteltérésről beszélni sem lehet, de még ha volna is, az ország érdekében és nem a Bánffy kedvéért kellett volna megakadályozni az esetleges ex lex-állapotot, vagy pedig a rendeletek kiadását. Mert a párt tagjai még nem is sejtik, hogy mi lesz, hogy lesz?

A történendőtől teszik függővé a párt további eljárását.

Hosszabb vitát azonban most már aligha folytat a párt, sőt valószínű, hogy még csak egy-két szónok szólal fel a provizórium ellen s aztán egész erélyvel a kormányi többi javaslata és előterjesztése ellen harczoleak. Az esetleg a képviselőház elé benyújtandó vád alá helyezési indítvány tárgyában még a jövő hét elején értekezletet tartanak.

A Kossuth-pártban uralkodó hangulatot különben a pártban egyik önálló gondolkozású tagja e pár szóval jellemezte:

— Valóságos politikai katzenjammer ez, amit mi most érzünk!

A provizórium ellen.

A provizóriumellenes minapi népgyűlés rendező bizottsága ma estére hívta össze újabban a nagygyűlést és hogy a közvélemény meghamisítatlan nyilvánulása legyen a határozatok, nagy apparátussal gondoskodtak, hogy csakis ismert függetlenségi elvű polgártársak juthassanak a terembe. Így aztán Budapestről és a vidékről összegyűlt vagy háromszáz ember, akik a következő módon adták kifejezést a felzudult közérzületnek:

A karácsonyra hirdetett, de meghiusult népgyűlést, ma este 6 órakor tartották meg a fővárosi függetlenségi körnek Baross-utca 50. sz. alatti helyiségében. Mintegy háromszázan gyűltek össze. A gyűlés harczi hangulatban kezdődött. A főkapitány ugyanis megrakta a környéket rendőrökkel, ugyszintén a kapuban is egy csapat rendőr állott. A rendre Krecsányi és Boda kapitányok ügyeltek fel, de azok azonban nem igen akadt. A nagy gyűlést mint elnök dr. Várady Károly nyitotta meg, kijelentvén a gyűlés céljait, az önálló vámterületnek 24 óra múlva leendő életbelépését és az önálló nemzeti bank létesítését.

Legelőször Szederkényi Nándor szólalt fel. A szabad gyűlékezési jog — ugymond — arra való, hogy mindenki hozzá szólhasson az országot érdeklő ügyekhez. Most elérkezett az idő, midőn visszanyerhetné önállóságát, 1898. január 1-én az önálló vámterület tetteleg megvan és még sincs. A felmondásnál fogva Magyarország az önálló vámterület jogába lép, s a pillanat huszonnégy óra múltával beáll, de hogy ezt a dicső pillanatot meddig fogjuk bírni, az Isten és a képviselőház kezében van. A függetlenségi pártot éltetve végzi szavait. Ezután Mezey Péter bizottsági tag beszélt, majd Csontos István ipartestületi elnök bejelentette, hogy 137 ipartestület és 80 egyelet csatlakozik a mozgalomhoz. Dr. Vig Viktor ügyvéd ezután a következő határozati javaslatot terjesztette a gyűlés elé:

Minthogy Ausztriában a parlamenti kormány felfüggesztetett, az 1867. XII. törvény-cikk 25. §-a pedig kimondja, hogy hazánk csak országoknak alkotmányos képviselőivel lehet bármilyen közös viszonyokra nézve érintke-

zésben, ebből kifolyólag tehát a gazdasági kérdésekben rendelkezési jogainkat visszaszereltük. Az 1897. december 30-án Budapesten a fővárosi függetlenségi polgári körben tartott tiltakozó nagygyűlés az 1867. XII. törvény-cikk 68. §-a biztosította önálló törvényes intézkedési joga alapján kimondja, hogy:

1. A kormány által benyújtott II. provizóriumról szóló javaslat törvény- és alkotmányellenes, miért annak törvényerőre emelkedése ellen tiltakozik.

2. Az idézett törvényszakaszok szerint 1898. január 1-én Magyarország és Ausztria között a gazdasági közösség megszűnt. melynél fogva törvényes kötelessége a magyar kormánynak gondoskodnia arról, hogy a törvényhozás 1898. január 1-én az önálló vámterület és bank megalakítását törvényben mondja ki és azok felállítását iránt haladéktalanul intézkedjék.

3. Miután pedig a kormány az 1867. XII. törvény-cikk 68. §-ában kimondott önálló rendelkezésnek eleget nem tett, s most már nem is tehet, hanem ehelyett törvényellenesen az országgyűlés belecselezése nélkül s rendeleti úton intézkedne vagy pedig a mai állapot minden törvényes határozatok mellőzésével fenn akarná tartani és ezzel a magyar alkotmányos élet teljes felfüggesztésével az 1867. XII. törvény-cikk 25. §-ában foglalt II. alkotmányos biztosítékot is meghamisítani: ez ellen a mai nagygyűlés felháborodással tiltakozik s kimondja, hogy a kormány ezen eljárását alkotmányértésnek tekinti és az ellen az 1867. XII. törvény-cikk 58. és 68. §-a alapján ismételt tiltakozik.

4. Elhatározza a nagygyűlés, hogy az országgyűlési 48-as ellenzék képviselőtagjai kéressenek fel arra, hogy az 1848. III. törvény-cikk 32. §. a) pontja alapján a kormánynak vád alá helyezését indítványozzák.

A határozati javaslatot a nagygyűlésre becsúszottak egyhangulag elfogadták.

A kereskedelmi költségvetés.

— A pénzügyi bizottság ülése. —

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután, Tisza Kálmán elnöke alatt, elintézte a kereskedelmi tárca költségvetését. A tanácskozás során sok apró-cseprő kérdés után nagyobb érdeklődést keltett az a vita, mely az államosított telefon körül indult meg. A pénzügyi bizottság még inkább keztyűs kézzel nyúlt ehhez a kérdéshez és nem tártá föl a miniszter előtt ennek az intézménynek meglehetősen gyarló működését s a miniszter még erre a szelid panaszkodásra is csak általánosságban tudott megnyugtatót mondani. Pedig az a panasz, mely a pénzügyi bizottság tagjainak ajkán nagyon szelid kifejezésekbe öltözött, a nagy közönségben sokkal leplezetlenebb formákat használ és ha a miniszter egyszer elfáradna a központba, hogy sejtát füleivel hallja e panaszokat, talán meg is döbbenne a harag, a düh és a káromlás változatos skálájától, amelylyel a bérlők Edison államosított találmányáról megemlékeznek. S akkor a miniszter, ha már a telefon-mizériákon nem tudna segíteni, annyit mindenesetre megtenne, hogy a telefonkiszasszonyok helyébe kiszolgált huszárokat ültetne, akiket rendszerint kevésbé lép meg a tehetetlen harag százfélé kifakadása. Így a miniszter csak általánosságban ígért valami orvoslást, de a bizottság ezt is tudomásul vette.

A bizottság üléséről a következőkben tudósítunk:

Kiseb tételek.

A pénzügyi bizottság mai ülésében a kormány részéről Dániel és Lukács miniszterek és Vörös László államtitkár voltak jelen. A kereskedelmi tárca költségvetését vették tárgyalás alá.

A közutaknál Pulszky Ágost előadó utal arra, hogy az 500,000 forintnyi dotáció nemsokára elégtelen lesz a vármegyék e terén mutatkozó szükségleteinek fedezésére. Kossuth Ferencz kérde a minisztertől meggyőződést szerzett-e arról, hogy a közutak tartásának mai rendszere megfelel-e a cél-nak? Báró Dániel Ernő miniszter azt jegyzi meg, hogy az állami utak rosszassága ellen nem igen merülnek fel panaszok. — Az új ál-

ami utak kiépítését a legnagyobb eréllyel fogatosítják, az átvett régi utak pedig megfelelő eszközökkel jó karban tartják. — Gajary Ödön célszerűnek tartaná a törvényhatóságok hatályosabb ösztönzését, hogy az utalapot a közutak jó karban tartására céltudatosabban használják fel. — Báró Dániel Ernő utal arra, hogy az utalózat folytonosan fejlődik, a törvényhatóságok pedig már-már elérték a maximumát annak, amit az utakra fordíthatnak. Előbb-utóbb törvényhozási intézkedés lesz szükséges, mely a törvényhatóságokat abba a helyzetbe hozza, hogy e téren való feladatuknak teljes mértékben megfelelhessenek. Ha ez megtörténik, akkor lehet a törvényhatóságokat is inkább rászorítani az utak teljes jó karban tartására, amire egyébként a törvény megadja a lehetőséget s amely feladatnak a törvényhatóságok nagy része meg is felel.

A bizottság erre megszavazta az előirányzatot.

Az ipari és kereskedelmi szakoktatás szükségleténél Pulszky Ágost előadó kérde, nem szándékozik-e a miniszter a vállás- és közoktatástügyi miniszterrel tárgyalásokba bocsátkozni az iránt, hogy a kereskedelmi oktatás és szakképzés kérdése tüzetesebb megoldást nyerjen. — Farbak István kíváncsnak tartja, hogy arany- és ezüstmíves ipariskola létesíttessék pl. Selmeczbányán. — Báró Dániel Ernő miniszter az előadónak azt válaszolja, hogy már meg is indította a tárgyalásokat aziránt, hogy a kereskedelmi iskolák a kereskedelmi miniszteréhez tétessenek át, ámbar a kérdés megoldása nem könnyű, tekintettel arra a szoros kapcsolatra, melyben több kereskedelmi iskola a polgári iskolával áll. Farbak felszólalására megjegyzi, hogy azon van, miként az egyes iparágakra vonatkozó szakiskolákat a szükség arányához képest létesítse.

Az előirányzatot megszavazzák.

Az ipari és kereskedelmi célok segélyezésénél Hegedüs Sándornak a kisiparosok hitelszövetkezetei segélyezésére vonatkozó felszólalására, a kereskedelmi miniszter azt feleli, hogy az egy intézet által e célra lekötött 400.000 korona bármikor felhasználható s hogy nagyobb mértékben eddig nem vették igénybe, ennek oka az, hogy az idevonatkozó feltételek nem voltak eddig teljesen megállapíthatók. Legcélszerűbb lesz ezt az összeget ama központi szövetkezet számára fentartani, amelynek feladata tesz a kisipari szövetkezetek hiteligenyit kielégíteni, utmutatólag közbenjárni s bizonyos ellenőrzést is gyakorolni. Az erre vonatkozó terv rövid idő múlva a nyilvánosság elé lesz hozható.

Az előirányzatot ezután megszavazta a bizottság.

A telefon ellen.

A posta, távirde és távbeszélő előirányzatánál Fenyvessy Ferencz felel, hogy Pápán a postahivatal igen rosszul lévén elhelyezve, ott új postaház épület lenne emelendő. — Matkovics Sándor kíváncsnak tartotta volna, hogy a budapesti telefonhálózat bevételei és kiadásai külön tüntetessenek fel, amiből aztán következtetni lehetne arra is, vajjon a telefon előfizetési díjai leszállíthatók-e. A budapesti telefon azóta, hogy az állam kezeibe vette, sokkal rosszabb, mint előbb volt. Az új előfizetők hónapokon keresztül nem jutnak bekapcsoláshoz. Nem hirlapi polémiákba való bocsátkozás szükséges itt, hanem erélyes intézkedés. Ami az interurban telefonot illeti, jó volna annak hálózatába minél előbb bevonni a hajózás szempontjából fontosabb vidéki városokat. — Kossuth Ferencz is megjegyzi, hogy hónapokig hiába sürgetvén a telefont, végre is kénytelen volt lemondani róla. — Gajary Ödön felhívja a miniszter figyelmét a bécsi telefon túlterheltségére, ami főleg zsurnalisztikai szempontból nagyon érezhető. Kíváncsnak volna az is, hogy a telefon használatát illetőleg a hazai sajtónak bizonyos kedvezmény nyújtsák. De ha ez nem is lehetséges, legalább több vonalt kellene e célra igénybe vehetővé tenni. — Hegedüs Sándor kiemeli, hogy a postadíjak célba vett felemelése, a melyről a kormány jelenti, hogy erre nemzetközi szerződésben kötele-

zettséget vállalt, nem áll érdekünkben. — Gyurkovics György a delegációk ülésezése alatt tapasztalta, hogy a bécsi telefon sokkal jobban és pontosabban működik, mint a budapesti. Az interurban hálózatba Zágrábot, Fiumét és eszéket kereskedelmi és kormányzati szempontból egyaránt bevonandónak tartja. Kéri azt is, hogy Horvátországban a levelező Czirill-betűkkel legyenek írhatók.

Báró Dániel Ernő miniszter a felvetett kérdésekre válaszolja, hogy a bérelt helyiségek, melyekben sok helyütt a posta el van helyezve, igen gyakran nem felelnek meg a célznak. Ő akként kívánja e bajt orvosolni, hogy vidéki városokban kincstári épületeket fog a posta számára emeltetni. Alkalmassint e városok közt lesz Pápa is. A mi a budapesti telefont illeti, addig, míg a kiadások a bevételeket nem fedezik, nem tartaná helyesnek a díjak leszállítását. Az, hogy a budapesti telefon bevételei és kiadásai külön tüntetessenek fel, semmi nehézségekbe nem ütközik. A nélkül, hogy koncedálná, hogy a budapesti telefon kezelése most rosszabb, mint eddig volt, megjegyzi, hogy a kezelés minden változása zökkenéssel jár. De fajta lesz, hogy a budapesti telefon minden méltányos igénynek megfeleljen. Az interurban telefon kiterjesztését maga is igen fontosnak tartja, erre nézve tervezet is készült, de ez igen nagy költséggel jár s ő méltányosnak tartja azt, hogy e költségekhez az illető vidékek is hozzájáruljanak. Azt a kérdést tanulmányoztatni fogja, hogy a bécsi telefonra nézve több összeköttetés álljon rendelkezésre. A postadíjak némi kikerekítése a koronaértékben való számítás behozatalával áll kapcsolatban s nemzetközi szerződésen alapszik. Zágrábnak az interurban telefonhálózatba való bevonása már a jövő évben megtörténik s nem hosszú idő alatt Eszék is be fog vonatni. Arra nézve, hogy Horvátország területén a latin betűk mellett a Czirill-betűk is alkalmaztassanak, részünkről nem forog fenn nehézség.

Vörös László államtitkár részletes felvilágosítást ad a célba vett postadíj-emelésekről, megjegyezvén, hogy ezek a jövő évben csak az esetben fognak életbe lépni, ha a koronaértékben való kötelező számítás behozatik.

Hegedüs Sándor nem helyeselheti a belföldi forgalomban s különösen a levelezőlapokra nézve a díjak felemelését. Ha az új díjak a jövő évben alkalmazást nyernek, erről mindenesetre tüzetes jelentés teendő az országgyűlésnek.

Kossuth Ferencz azt tartja, hogy a díjak felemelése csökkenteni fogja az állam bevételeit. — Lukács László miniszter fölleslegesnek tartja ma e kérdés fölött a diskussziót, mert ha a koronaértékben való kötelező számítás iránt a törvény meg is lesz alkotható, a jövő év alatti effektuálása semmi esetre sem fog megtörténhetni az év folyamán. Báró Dániel Ernő kijelentette, hogy a kérdéssel még foglalkozni fog s a jövő évi budget alkalmával erről tüzetesebb előterjesztést fog tenni.

A bizottság ezután megszavazta az előirányzatot, a távirde- és távbeszélő beruházásokra felvett egy millió forint tőke és kamattörlesztésére előirányzott 50.000 forintból 25.000 forintot törölve.

A posta takarékpénztár.

A posta-takarékpénztárnál Kossuth Ferencz felszólalására Dániel miniszter utal arra, hogy ujabban a bevételek ismét emelkednek, ami azt mutatja, hogy a közönség kezd megbarátkozni a 3%-os kamattal. A posta-takarékpénztárnak különben is a főcélja a takarékosági hajlam emelése különösen vidéken a szegényebb sorsú egyéneknél, ebből a szempontból pedig a kamatláb nagysága alárendelt jelentőségű.

Az államvasutak.

Az államvasutaknál Pulszky Ágost előadó tüzetesen ismertetvén az államvasutak és a vicinális vasutak közti leszámlálásról beterjesztett jelentést, minthogy a törvényhozás ebből kellő tájékozást meríthet, nem tartja szükségesnek a jövőre nézve az utasításnak megújítását, mely a minisztert a leszámlálás tüzetes feltüntetetésére kötelezi. — Gyurkovics György Horvátország délnyugati részében is szükségnek tartaná vasut építését. — Kossuth Ferencz elismeréssel van a magyar vasutak kezelése iránt,

megjegyzni azonban, hogy a bevételek nincsenek úgy feltüntetve, hogy tiszta képet nyújthassanak az igazi jövedelemről.

Dániel miniszter azt válaszolja Gyurkovicsnak, hogy Horvátország délnyugati részében vasut építésével komolyan foglalkozik és erre nézve folyamatban is vannak a tárgyalások. A tisztviselők nyelvi kérdésére nézve megjegyzi, hogy vajmi nehéz oly egyéneket szerezni, akik úgy a magyar, mint a horvát nyelvet tökéletesen bírják. A nehézség leküzdésére azt véli legcélszerűbbnek, ha vasuti gyakorokat kinevezvén, a tényleges alkalmazás előtt mint a vasuti tanfolyam hallgatói, anyagi segélyezéssel felhozzatnak Budapestre s itt aztán elsajátíthatják a magyar nyelvet. A vasuti hálózatnak még tetemesen szaporodnia kell, hogy ujabban üzletvezetőség állíttassék fel és akkor fontolóra lesz veendő, hogy az Eszéken-e helyeztessék el. Addig lehetne várni a gyorsvonattal is, amelyet ma még a forgalom érdekei nem követelnek meg. Az eszéki indóház kibővítésével nem vár a miniszter addig: ez már fel van véve a beruházási programba.

Gajary Ödön a bécsi összeköttetésre nézve megjegyzi, hogy a vonatok Marcheggig és Bruckig a legnagyobb gyorsasággal, onnan azonban csak helyiérdekű vasuti lassúsággal közlekednek, amely anomálián segíteni Bécsnek is érdekében állna.

Dániel miniszter azt feleli, hogy e visszásság orvoslására már meg is tette a kormány a lépéseket, azonban nehéz az eredmény elérése, mert magánvállalatról van szó, amely elsősorban a maga érdekeit tartja szem előtt.

A bizottság megszavazza az előirányzatot és az államvasutak és vicinális vasutak közti elszámolásra nézve hozzájárul az előadó javaslatához.

A beruházások közé Dániel miniszter javaslatára új tételül felvett a resiczai posta- és távirdeépület megszerzésére 12.000 forint.

Az előirányzat többi tételei s a Vaskapu-szállítási költségelőirányzata vita nélkül megszavaztatván, az ülés véget ért.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Nagy paksamétával jött a t. Házba Barabás Béla. Annyi könyvet, füzetet, újságot és jegyzetet hozott magával, hogy egy kis jóakarattal (no meg az összegyűjtött idézetekkel) kényelmesen elbeszélhetett volna a jövő századig. De mi is ez a Barabás tüdejének és csudálatos szöböségének! Potomság. Össze-vissza is csak valami három esztendő.

De suttagas állta el az utját.

— Ne beszélj, Béla!

— Miért nem?

— Mert ez az utolsó nap és háttha mégis történik valami...

Háttha... Ennyi maradt mára a sok kósza reménységből. A békeangyaloktól nem vártak már semmit (nyugalomba mehetnek a legközelebbi obstrukcióig), hanem mindenki a saját szakállára próbált valami egérutat keresni, amelyen kimászhatson a felelősség töviseivel bélelt cselődjéből. Mert szó, ami szó, de ezen az utolsó napon mégis csak fáztak egy kicsit a felelősségtől és ugyancsak szívesen vették volna, ha váratlanul lebecsúszik a felhők közül a mesék aranyhidja, hogy minden bajból kényelmesen kivezessen. De az aranyhid nem mutatkozott; pedig a felhők nem hiányoztak.

Csak egy halavány reménység csillant még fel. Valaki azt a hirt dobta a folyosóra, hogy a miniszterelnök tegnapi nyilatkozata bizonyos korrekturán ment keresztül, ahogy a Ház naplói számára megörökítették. S míg az elmondott nyilatkozatra a szélsőbal az obstrukció folytatásával akart felelni, addig a litografált nyilatkozat ellen nem akadt kifogásuk. A szélsőbal emberei hajtóvadászatot rendeztek tehát a gyorsírók után, hogy velük állapítsák meg, mit változtatott Bánffy a tegnapi beszé-

dén. Csakhogy a gyorsíró az eredeti följegyzését is lehozta az irodából és azzal bizonyította, hogy a miniszterelnök az ő nyilatkozatán semmit, de egy betűt sem korrigált.

— Kár, kár — rázták a fejüket a szélsőbal emberei. Milyen könnyű sor lett volna, ha némi eltérést lehet konstatálni. Akkor napirend előtt meg lehetett volna kérdezni a miniszterelnököt, hogy magáévá teszi-e a korrekturát? Ha igen, akkor megvan az aranyhid és a szélsőbal az utolsó pillanatban mégis leszerel. De semmi korrektúra, semmi változtatás! Így bizony nem lehet ma abban megnyugodni, amin tegnap annyira felháborodtak.

S mégsem engedték Barabást beszélni.

— Hátha. . .

Az ember sohasem tudhatja, mi történhetik és jó, ha kurta lélegzésű szónokok állnak sorompóba, mert két beszéd között mindig van akkora szünet, hogy a béke világra jöhessen. Így állott ma a szónokok sorába Brázay Kálmán, aki alig beszélt tíz percig. S közben csak azt lesték, nem jön-e valami csoda. Nem jött. Ellenben Brázay után szólásra jelentkezett Horánszky Nándor s a felelősség elől menekülni vágyó szélsőbal ebben is megcsillanni látta a reménységet. Hátha újabb nyilatkozatra bírja Bánffy! Hátha ő maga építi meg a tisztességes visszavonulás hidját! Hátha olyan momentumot tud az alkonyodó vitába hozni, amely a javaslatot is megmenti s a tisztességes visszavonulást is! És végezetül az ősi reménység: hátha — hátha?

A nemzeti párt elnökét tehát még sohasem hallgatták olyan várokozással, mint ma. S akik csak okos beszédet vártak tőle, csak a helyzet komolyságához illő komoly mementót, azok kedvük szerint tapsolhatták Horánszky Nándort. Mert higgadt és világos, szenvedélytelen és józan volt az utolsó betűig és nem a szép szavak muzsikájával, hanem a gondolatok erejével és hatalmával fogta meg hallgatóit. Az okosság még sohasem viselt szürkebb ruhát, mint ebben a nagy beszédben s a tapsok még sohasem szegődtek szárazabb kijelentésekhez, mint ezuttal. De éppen azért nem is hódította meg Horánszky a szélsőbal. Muzsika—muzsika kellett volna ezekhez a szürke okoskodásokhoz. Akkor talán bódítottak volna.

Igy a szélsőbal is száraz maradt.

— Horánszky nem kormányelnök, morogtak itt is, ott is.

— Mondja el Bánffy ezt a beszédet, toltották meg mások.

És az aranyhidat nem tudták a Horánszky beszédében meglátni. Pedig az ország vonatja készen állott s már csak a harmadik csöngetésre várt, hogy elinduljon a jövő esztendő bizonytalanságába. Már csak percek kínálkoztak és a vonat egyik ajtajában azt leste Hungária, hogy törvénnyel indulhat-e a jövő esztendőbe, vagy törvény nélkül kell a vonatot megindítani. Eber emberek sürgető szava nógatott, hogy ne hagyják a percek elfutni és szavazzák meg a törvényt; Szilágyi Dezső még öt percnyi pihenőt is adott, hogy mindenki jól meggondolhassa a dolgát; aztán visszasietvén a dobogóra, megrázta a csengőt.

. . . Ez volt a harmadik csöngetés.

A teremben Holló Lajos emelkedett fel, hogy kibeszélje ezt az ülést. Az ország vonatja pedig törvény nélkül indult el a jövő esztendőbe. Hungária elfölte az arcát. Most már beszéljenek, vagy hallgassanak: törvény nincsen és obstruálni sem kell tovább, mert január harmadikáig meg sem nyílnak az országház kapui. . .

A képviselőház ülése.

A képviselők már nagyon korán gyülekeznek és híre jár, hogy Kossuth Ferencz napirend előtt meg fogja kérdezni a miniszterelnököt, vajjon csakugyan úgy szölte-e tegnapi nyilatkozata, ahogy a gyorsírók följegyzése alapján az újságok közölték? Mert a képviselők emlékezése szerint tegnap azt mondta volna, hogy a kiegyezés meghiusulása esetén kereskedelmi szerződést kötünk *vagy esetleg* az önálló vámterület alapjára is helyezkedünk, míg a hiteles napló szerint ez a passzus így szól: a kiegyezés meghiusulása esetén *esetleg* kereskedelmi szerződést kötünk és az önálló vámterület alapjára is helyezkedünk. A gyorsírók megkérdése azonban kideríti, hogy a beszédben mi változtatás sem történt s így a napirend előtti felszólalás elmaradt. Pedig előbb már azt beszélték, hogy amennyiben a miniszterelnök csakugyan módosított valamit tegnapi nyilatkozatán és ma a módosítást nyilvánosan szankcionálná, akkor a függetlenségi párt az ülés felüggesztését fogja kérni, hogy újabb konferencián megváltoztassa tegnapi határozatát s a harcot azonnal megszüntesse.

Mindez elmarad és amikor Szilágyi Dezső tíz órakor megnyitja az ülést, a Ház nyomban folytatja a tegnap megszakadt vitát.

A második provizórium.

Brázay Kálmán egész röviden fejt ki, hogy az önálló vámterület berendezése nem járna olyan rázkódásokkal, amint azt egyesek feltűnetni szeretnék. A mezőgazdaság hamar kiheverné a kezdet nehézségeit, az ipar pedig erősen föllendülne. Éppen azért ő a Kossuth határozati javaslatát pártolja.

Horánszky Nándor szólal fel ezután általános érdeklődés közben. Nem volt szándéka részt venni a vitában, mert Apponyi kifejtette pártja álláspontját és abban a reményben élt, hogy sikerülni fog a törvényjavaslatot idején letárgyalni s nem akarta az időt megrövidíteni. De mert a 12-dik óra előtt állunk s e remény elhalványulóban van, az ő beszéde már most nem árthat. Hogy a gazdasági kiegyezés körül hibák követték el, azt mutatja a mai helyzet. A felelősség ezért nagy részben a kormány vállaira nehezedik. Rendelkezett a kormány eleget adva, a szabad kézzel, a parlament tulnyomó többségével: a történekeért tehát teljes mértékben felelős. De ő nem sorolja föl a hibákat, mert ridegen, szárazon és őszintén, szenvedelem nélkül kíván most szólni. A komplikáció önmagában véve is elég nagy, kibontakozni belőle így is bajos. Első sorban a törvényesség szempontjából szól a kérdéshez. Magyarország 1867-ig önálló vámterület volt, ez 1867-ben korlátoztatott annyiban, hogy előbb meg kell kísérelni Ausztriával a vámszövetséget s csak ha az nem sikerül, lép életbe az önálló vámterület. Az egyezkedés Ausztriával létre nem jött, nem azért, mert az osztrák törvényhozás kijelentette volna, hogy nem akar egyezkedni, de mert a parlament nem működhetett. De bármiképpen történt a dolog, konzekvenciája más nem lehet, mint a 68-dik szakasz alkalmazása. Itt kezdődik némi differenzia a nemzeti és függetlenségi párt fölfogása közt. Szerinte a 68-ik szakasz alapján az ország mindent tehet, kivéve egyet: hogy a monarchia másik államával más-kép, mint alkotmányos uton vám- és kereskedelmi szövetséget kössön. Fölállíthatja január 1-én a vámsorompókat; rendelkezés nélkül is maradhat, bár ez botorság lenne; respiriumot vagy prolongációt adhat. Prolongációt mindenki akar. A prolongáció tehát elvileg nincs kizárva. Különbség az, hogy a függetlenségi párt a maga elvei érdekében helyesnek tartja a prolongációt, addig nem tartják helyesnek, ha az ellenfél akarja elvei érdekében felhasználni. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) Ez pedig nem méltányos. (Tetszés jobbról.) Senki sem mondta meg, hogy mi történjék az ország ama nagy vagyoni érdekeivel, melyekről itt szó van.

Madarász József: Mondjon le a kormány! (Derűtség a jobboldalon.)

Horánszky Nándor: Addig, amíg neki ezt meg nem mondják, a javaslat álláspontján marad. (Tet-

szés jobbról.) A függetlenségi párt kifogásait nem tartja lényegesnek és kéri a függetlenségi párt, ne szállítsák le az ország önrendelkezési jogát. Mert hiszen a függetlenségi párt csak nem akarhatja, hogy az ország önrendelkezési joga bármily téren, még az okoskodás terén is csorbát szenvedjen. Mint-hogy a függetlenségi párt nem mondták meg, mi történjék és nem tételezi föl, hogy az ország javait egyszerűen ki akarják szórni az útfélre, nem járulhat hozzá álláspontjukhoz. Más kérdés, van-e jogunk respiriumot vagy prolongációt adni. Az országnak kétségtelen ez a joga. Tilalom csak egy van számunkra: az, hogy a monarchia másik államával csak alkotmányos uton köthetünk vámszövetséget. Az 58-ik szakasz értelmében megvan Magyarországnak az a joga is, hogy bármilyen Ausztriával való egyezkedési kísérletet folytasson. (Helyeslés jobbról. Zaj a szélsőbalról.)

Gajari Ödön: Ez az őszinte beszéd!

Horánszky Nándor: A magyar törvényhozás tradíciójával szakítani nem akar. A magyar törvényhozás mindig biztosította azt, hogy Ausztriában alkotmányos állapot legyen. Addig, amíg Ausztriában alkotmányos állapot nincsen, addig ő ebből előnyöket halászni nem akar. Ha ezt nem tenné, nem lenne híre annak a meggyőződésnek, hogy az Ausztriával való viszonyunk az európai konstellációk közt hazánk érdekében van. (Éljenés és taps a jobboldalon.) Már ezért is elfogadja a javaslatot. A másik a gazdasági szempont. Ez főszempont és mégis, valljuk meg, mindkét oldalon a közjogi szempontra helyezik a súlyt. Az egyik oldal azt mondja, hogy az ország az önálló vámterület esetén tejbe-vajba fűdik; a másik azt mondja, hogy veszedelembé sodródik. Ez két szélsőség, melyek egyikéhez sem járul. Ő, ha az ország érdekeit meg nem óvhatja a közös vámterület alapján, föltétlenül megy az önálló vámterület alapjára; addig azonban nem. (Helyeslés a jobboldalon.) De biztatni az osztrákokat azzal, hogy minden áron a közös vámterületet akarjuk, nem egyéb, mint igényeik fokozására biztatni őket, másrészt nem helyes az önálló vámterületet az egyedül üdvözítőnek hirdetni.

Olay Lajos: Hát mikor lesz meg az önálló vámterület?

Horánszky Nándor: Azt én nem tudhatom, mert szenvedő állapotban vagyok. (Derűtség.) Ha meggondolja, mily nagy előkészületek kellene, hogy 1903-ig az ország a kereskedelmi szerződésekkel le van kötve, hogy a háttérben a kvóta, a közös vámterületnek az ország érdekei meghatalmazásával előnyt ad. (Tetszés a jobboldalon és baloldalon.) Horánszky arról kíván most szólni, van-e különbség Apponyi és Bánffy nyilatkozata közt. E célból rekapitulálja a történeteket.

Gróf Apponyi Albert: Még árnyalatkülönbség sincs közte. (Zaj a jobboldalon.)

Justh Gyula: Miért nem tapsolnak most?

Horánszky Nándor: Ha nem is szó szerint, de tartalmilag teljesen megegyez. Most idézi a miniszterelnök nyilatkozatait. Első nyilatkozatában minden tartalom nélkül Apponyi álláspontjára helyezkedett, második nyilatkozatában azonban az *esetleg* és az *és* kifejezés ellentétét látszik feltűnetni. Szerinte azonban e két kifejezés nem alternatív, hanem kumulatív. Ő mást nem következtethet, minthogy Apponyi és Bánffy nyilatkozatai közt differenzia, különbség nincs. (Ugy van! a bal- és jobboldalon.)

A szónok úgy véli, hogy ezzel a kérdés kiarifálva van és nincsen ok, hogy a javaslat törvényerőre emelkedését megakadályozzák. Mert, így végzi beszédét, fontos politikai érdekek fűződnek ehhez. Hogy mi fog történni január 1-e után, azt én nem tudom. Erre vonatkozólag — hogy semmi kétely az én eljárásomhoz hozzá ne férhessen, — csak annyit jelenthetek ki, hogy ez az érintkezések fonalán köztem és a miniszterelnök ur között szóba soha sem került. Bekövetkezhetik, tisztelt képviselőház, két alternatíva: *vagy a rendeletek alternatívája, vagy az ex lex állapot alternatívája*. Ne tanítsuk, tisztelt képviselőház, különösen a mai súlyos viszonyok között a közvéleményt arra, hogy akár az egyikkel, akár a másikkal megismerkedjék. (Élénk helyeslés és tetszés a jobb- és a baloldalon.) A rendeletek ál-

lapota, ha valaha nagy fontossággal bírt közjogunk szerint mindig bírt de ha valaha nagyfontossággal bírt, úgy az a mai helyzet és annak nehézsége az, amelyben kétszeresen bírt. Az ex lex állapot, tisztelt képviselőház, viszont arra taníthatja a közállapotokat: hogy bár törvényhozás mellett, de e nélkül is, a pusztá tényekből is meg lehet élni. Az egyik úgy, mint a másik, rendkívüli veszélyeket hord méhében. S én, tisztelt képviselőház, abban a felfogásban vagyok, hogy az ország érdekének jobb szolgálatot nem tehet senki, mint ha a maga álláspontját kifejtve, erélyesen képviselve, lehetővé teszi, hogy különösen a mai nehéz viszonyok között ennek a törvényhozásnak menete és működése zavartalan legyen. (Hosszas, zajos helyeslés és tetszés a jobb- és baloldalon. Egyes helyeslések a szélső baloldalon. Élénk mozgás a szélső baloldalon. Halljuk! Halljuk!) Hiszen, ha tisztán csak belső vonatkozású dolgokról lenne szó, még akkor némileg menthető volna a dolog, vagy utóvégre is aggodalmak hozzá nem fűződhetnének. De ennek a dolognak, tisztelt képviselőház, külső vonatkozásai is vannak. Az ország hitelviszonyai, a vámszövetség korrekt működése a fennálló szerződésekkel szemben, a pénzforgalom s általában az ezen viszonylatokra vonatkozó sok ágazású és számos intézmények szoliditása, az ország álláspontjának kifelé való jelentőségében rendkívüli horderővel bír. (Ugy van! Ugy van! a jobb- és baloldalon.) Lesznek-e lehetnek-e következményei eljárásunknak, azt én nem tudom, de a magam részéről állítom, hogy ilyen viszonylatokban a lehető legnagyobb óvatosság álláspontján kell állanunk, és ha ezt valaha ajánlhatom a törvényhozásnak, ma különösen ajánlom szíves figyelmébe.

Európa csak rövid idő óta tekint Magyarországot magatartására és vesz róla tudomást. (Igaz! Ugy van! jobb- és balfelől.) Vet róla tudomást, fájdalom, ennek előtte is, midőn kölcsonok elhelyezéséről, kamatfizetésekről volt szó; de Magyarországról, mint erőteljes politikai államról, mint a monarchia egyik fenntartó eleméről csak az utóbbi időben vett tudomást és hozzá nagy reményeket fűz. Ne csökkentsük ezeket a reményeket, (Élénk helyeslés jobb- és balfelől.) Magyarországnak ellensége úgy is nagyon sok van benn és künn; ezeket szaporítani, ezeknek eljárásunk által — jogtalan és igaztalan bár, — de támpontokat nyújtani, nagyon meggondolandó. (Élénk helyeslés és tetszés a jobb- és a baloldalon.) Ez a szempont is egyike tehát azoknak, melyek bennünket erre az elhatározásra bírtak, miért is ezek kifejezésével kijelentem, hogy a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadom.

Intermezzo.

Taps és éljenzés hangzik fel e beszéd nyomán s a szaladélvú pártból nagyon sokan sietnek át a szónok üdvözlésére. Az elnök pedig öt percze felfüggeszti az ülést.

A szünet alatt a folyosón sokat vitatkoznak a beszédéről és szélbali megjegyzések hallatszanak:

- Nem fogadhatjuk el Horánszkyt a miniszterelnök interpretálójának!
- Nyilatkozzék maga a miniszterelnök!
- Nem szerelünk le!

S a hangulat a harc folytatását jelzi akkor is, amikor az elnök az ülést újból megnyitja.

A szünet után.

Holló Lajos azon az elismerésen kezdte, hogy az a hang és modor, amellyel Horánszky az imént a kérdést tárgyalta, alkalmas arra, hogy a parlament pártjai egymást igazságról meggyőzzék. Horánszky beszédében kiterjeszkedett arra, hogy a Ház egyes részén bizonyos kontroverziát látnak Apponyi és Bánffy fölfogása között. A szóló valóban fölöslegesnek véli, hogy a nemzeti párt vezérének álláspontját újból precizirozzák, ez tiszta és világos. Magyarázatra csak a miniszterelnök fölfogása szorul s a helyreigazítást a formulázásban Bánffy bárónak kell megadnia, hogy a kormány felelőssége biztosítva legyen. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.) Ez a helyreigazítás annál szükségesebb, mert ma a kor-

mánypárt két előkelő tagja olyan kommentárokkal kíséri Bánffy nyilatkozatát, hogy most már a kontroverzia még nagyobbak látszik. Bizonyítja ezt különösen *Tisza Istvánnak az Országos Hirlapban írt vezércikke*, amely egyenesen kimondja, hogy a kormány szabad kezét megkötni nem szabad.

Rátérve a javaslatra, logika nélkül valónak tartja, hogy a javaslat első szakasza egyezményeket iktat törvénybe, mikor a 68. §-a szerint elvben az önálló vámterület jogi alapján állva, ez észszerűleg ki volna zárva.

És ezen nem segít, ha azokat a szakaszokat, amelyekre hivatkozik a javaslat, szövegükben foglalják törvénybe, — mert ezekben többször van szó kereskedelmi szövetségről. A szövegen lévő javaslat előzménye az a sok nehézség, amely az osztrák zavarok miatt támadt s midőn ezek mind fenyegetőbbekké váltak, intézett Apponyi Albert interpellációt a kereskedelmi miniszterhez s ebben az előzetes intézkedések megtételét kívánta, hogy szükség esetén az önálló vámterület fölállítható legyen. Dániel miniszter ekkor azt válaszolta gróf Apponyinak, hogy az előzetes intézkedéseket már megtette a kormány s ha a kereskedelmi szövetséget ez év végeig nem sikerül megkötni, a kormány el van határozva az önálló vámterület fölállítására. S most itt látjuk e javaslatot. Lukács pénzügyminiszter pedig kijelentette, hogy Apponyi javaslatára, melyben az előzetes intézkedések megtételét kívánja, nincs szüksége a kormánynak, mert már meg vannak téve. A szövetség felmondása pedig csak akkor fog megtörténni, ha az egyezkedések nem sikerültek, a kormány az önálló vámterület fölállítására határozta el magát.

— Mért nem tett úgy, ahogy ígérte?! zugta a baloldal.

Holló emlékezteti a Házat, hogy az osztrák képviselőház oly határozatot hozott, hogy azt a ki-egyeztet, melyet nekik most egyoldalulag följajánlunk, nem fogadják el. Mi most ezt újra följajánljuk.

Győry Elek: Kidobnak és újra visszamegyünk. Vigéczek vagyunk.

Kubik Béla: Lakájok!

Az elnök figyelmezteti a Házat, hogy 6 rendbűntetést fog alkalmazni ama képviselők ellen, akik sértő közbeszólásaikkal megmérgezik a parlamentet. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Holló Lajos ezután Horánszkyval szemben tagadja, hogy az ország a közös vámterületen konszolidálódott volna. Ellenkezőleg, az egész ország a külföld zsebébe került, a magyar gazda nem is tulajdonosa már földjének, hanem bérlője. A közép- osztály elpusztult és hivatal után vadászik. A vesztegetés orgiákat ül. El vagyunk árasztva parti-államférfiakkal, parti-erkölcsökkel. Az ország kormányzását nem az érdemes kezére bizzák, hanem arra, akinek egyedüli érdeme alkotmány-ellenes érdelete. Őt és elvtársait mindez előzmények nem ingatják meg abban, hogy az eddigi alapon maradjanak. Ha azt hiszi, hogy a közvélemény megtévesztésével, lármával terrorizálhatja pártját, téved. Nem fogadja el a javaslatot. (Tetszés a szélsőbalon.)

Az utolsó jelenet.

A jobboldal azt kiáltja:

— Szavazzunk!

Szilágyi Dezső azonban utal arra, hogy szó- lásra még többen vannak följegyezve. S így a vitát megszakítja. Javasolja ezután, hogy a Ház január harmadikáig ne tartson ülést.

Az egész Ház mohón figyel.

Az elnök ekkor megkérdezi!

— Elfogadja a Ház javaslatomat?

— Igen.

— Akkor ezt határozatképpen kimondom s a képviselő uraknak boldog újévet kívánva, az ülést bezárom.

Még egy kiáltás hangzik:

— Éljen az elnök.

Aztán a Ház eloszlott s a megobstruált javaslatból a szükséges időre nem vált törvény.

KÜLFÖLD.

A Dreyfus-ügy. Piquard ezredes szereplése a Dreyfus-ügyben eddigelé még talányszerű volt. Algir határszéléről berendelték, tehát fontosságot tulajdonítottak az ő egyéniségének. Esterházy őt támadta, mint az ellene folyó komplot katonai fő-emberét és végre Piquard maga is egyszer úgy nyilatkozott, hogy „ha sokat bosszantják, nem köszönik meg, amit majd mondani fog.” Párisi tartózkodása alatt azonban a legteljesebb zárkózottságot őrizte meg.

Ma már tisztában domborodik ki az ő szereplése. Piquard ezredes a Dreyfus-pörben egyike volt ama négy embernek, akik a pör tárgyalásánál jelen voltak. És pedig Demange védő, az ő titkára, továbbá Lépine rendőrfőnök és Piquard ezredes volt ama négy. Piquard ezredes Mercier hadügyminiszter kiköltöztetése és megbízottjaként vett részt a hadbíróság tárgyalásain és neki kellett napról-napra a hadügyminiszternek jelentést tenni. Személyileg Piquard ezredes a francia hadseregnek egyik legkiválóbb intakt és nagy reputációja alakja. Dreyfusékkal soha semmiféle érintkezésben nem volt. Piquard ezredes azonkívül a katonai titkos irodának volt a főnöke, a kémszolgálatnak. Piquard föltétlen auctoritás a katonai körök előtt. Minő jelentéseket tett Mercier hadügyminiszternek, azt nem tudni. Csak annyi bizonyos, hogy a leghatározottabban állította, hogy „Dreyfus ártatlan.” Az első gyanút Esterházy ellen ő állította fel, mielőtt még bármi szó lett volna róla a nyilvánosság előtt. És ekkor kezdte hangosabban ismételni: „Dreyfus ártatlan.” Természetesen csak a hivatali szobákban.

Addig ismételte, míg egyszerre rendelet jött, amely Piquard ezredet a francia terület legszélsőbb pontjára rendelte a központi nagyfonságú irodai szolgálatból.

Majd egy esztendeig volt odalenn, míg a Dreyfus-ügy újból való felszínre került után, mindenki visszaemlékezvén Piquard nyilatkozataira, ez ügyben ismét berendelték.

Az Aurore, Clémenceau lapja, az Esterházy-ügy állását ekkép jellemzi: Az eljárást Esterházy ellen beszüntetik. A vizsgálat eredménye olyannyira kétséges, hogy másképp nem is lehet. Az írásszakértők kijelentették, hogy a bordereau nem Esterházytól származik és ezzel messzebb mentek, mint maga Esterházy, aki bámult azon, mennyire hasonlít írása a bordereauhoz. Azt hiszem, Piquard nyilatkozataiban több a valóság, mint Esterházyében, bár azt Billot protezsálja. Ha a vizsgálóbíró a beszüntetés indoklásánál tulságosan diszkrét lenne, majd akad valaki, aki többet mond. A kormánynak szerencsére segítségére jött a Dreyfus-szindikátus üldözése.

Esterházy lapjai azt állítják, hogy a Dreyfus-szindikátust, amely Franciaországot háboruba akarta keverni, bűnvádi perrel támadják meg. A magán-posta-ügynökség kijelenti, hogy nem Esterházy volt az, aki Dreyfushoz és Hadanardhoz fenyegető levelet intézett.

Moltke Königgrätzről.

Az „Országos Hirlap” keddi számában ismertettük dr. Friedjungnak pár nap mulva megjelenő nagy történeti munkája nyomán Bismarck herceg bizalmas nyilatkozatait az 1866-iki osztrák-porosz háborús politikai mozanataira vonatkozólag.

Most a hadvezér, a „nagy hallgató” Moltke ugyancsak ide tartozó stratégiai kritikai észrevételeit van módunkban ugyanazon illusztris forrás után megismertetni.

Ezek a Moltkénál szokatlanul bőszavú kritikai megjegyzések a többi között sokkal kedvezőbb világításba helyezik Benedek osztrák fővezért, akit a veszített hadjárat bűnbakjává szokás általában elítélni.

Az érdekes és tanulságos följegyzések így szólnak:

Hogy miért vonult fel a porosz sereg megosztott hadoszlopokban, ami merész műve-

let volt, erre a kérdésre Moltke azt felelte, hogy más mód nem kínálkozott. Történhetett volna ugyan koncentráció, és pedig Görlitz mellett, de egészen odáig akkoriban csak egyetlen és egyvágányú vasut vezetett, s így a felvonulás több heti késedelmet szenvedett volna.

Govone, az olasz meghatalmazott, azt írta jelentésében, hogy midőn a háboru előtt Moltkenek kifejezte aggodalmait, a tábornagy azt válaszolta volna neki, hogy a porosz seregek egyesítése Görlitz mellett mindenkor lehetséges. Moltke ezzel szemben a következőképp nyilatkozott dr. Friedjung előtt. Ezt soha sem mondhattam Govonenak, mert keptelenség lett volna és ha mégis mondtam, csak azért történhetett, hogy szándékainkat titkoljam előtte. Az olaszok különben okosabban tettek volna, ha műveleteinket meg nem kritizálják, hanem inkább jobban harcoltak volna. Ha megfogadják tanácsomat és az osztrák hadsereget megkerülik, ezzel kényszerítve az osztrákokat arra, hogy hazájukat megvédelmezzék, Albrecht főherceg nem verte volna meg őket. Hisz számra nézve többen voltak.

Az sem igaz, amit Govone a jelentésében Moltke szájába ad, hogy tudniillik ő azt mondta volna, hogy Görlitznél hét hadtestet összevonhatna védelmi ölközetre. „Az én nézetem, mondá Moltke, mindig az volt, hogy e háborut támadólag kell viselni, csak ilyen módon egyenlíthető ki az a hátrány, amely Csehország sztratégiai fekvése következtében ránk nehezedett. Ezt az osztrák hadseregnek föl kellett volna használni, de hibásan állították fel, — tulságosan hátul Morvaországban. Benedek vezérkari főnök, aki, úgy hiszem, végzetes befolyással volt ezekre a dolgokra, nagyon is félték volt fölfevéseiben. Ha azonnal felállott volna Csehországban, rögtön szembeszállhatott volna Frigyes Károly herceg és Herwarth seregével, — a porosz trónörökös akkor még nem lehetett ott. A trónörökös megjelenése és a seregek egyesítése Königrätznél döntötte el az ütközetet és idézte elő a poroszok diadalát. De hisz Benedek soha sem bízott az osztrákok ügyében és már a csata előtt azt tanácsolta a császárnak, hogy kössön minden áron békét. Különben derék katona volt, aki Olaszországban, különösen Solferinonál, kitüntette magát.

Hogy nem enyhíti-e Benedek felelősségét az a körülmény, hogy Festetics és Thun tábornokok az ő parancsa ellenére elhagyták állomásaikat és behatoltak a swiepi erdőbe, erre a kérdésre Moltke azt felelte, hogy: „e tekintetben Benedeket nem terheli semmiféle felelősség. Persze a tábornokok eljárása is érthető. Előnyben voltak, Franseckyt végre kiűzték a swiepi erdőből és innen további győzelem után sóvárogtak. A győzelem nagy dolog — magával ragad. Csak rossz következménye lett a tábornokok ösztönzerű eljárásának, mert midőn a porosz trónörökös megtámadta Chlumot, e magaslaton alig volt néhány védő. Hogy a tábornokok nem tartották meg a fegyelmet? A fegyelem ez elv, de a férfi fölötté áll az elvnek. Hogy kinek van igaza a háboruban, ezt a legtöbb esetben csak az eredmény dönti el. Ezért, ha egy tábornok fölött ítélkezünk, óvatosnak kell lenni.“

Tévedés az az osztrák hit, hogy Benedek megnyerhette volna a csatát ha a porosz trónörökös megjelenése előtt, felhasználja tartalékseregét arra, hogy Frigyes Károly seregét leverje. Mert ha Benedek azt megtette volna, szembeállított volna neki egy teljesen friss porosz hadtestet, a harmadikat. Ezzel nem végrehajthatott volna oly gyorsan és veresége még nagyobb lett volna.

Arra, a kérdésre, hogy minő része volt Moltkenek e háboru előkészítésében, a tábornagy megjegyezte: „Bismarck oldalán állottam. Csak kelleltenül és nehéz szívvel egyeztettem bele a király a háboruba, amelyet németeknek németek ellen való harczának tekintett. Én csak a tisztemmel járó kötelességeket teljesítettem és a hadviselési politikát csináltam. Előtte az volt a főszükség, hogy mentől erősebben jelenjünk meg Csehország legfontosabb harczterén, a többi mind másodrendű kérdés volt. Ezért ajánlottam, hogy a délnémet államoknak csak csekély erőt állítsunk szembe.“

Hogy alapos tudomása volt-e a porosz vezérkarnak az osztrák hadsereg belső gyöngeségeiről? „E tekintetben, mondá Moltke, sokat tuloznak. Az egész kémkedési rendszer nagyon alantas jelentőségű a háboruban. Magától értetődik, hogy ismertük az osztrák hadsereg szervezetét ép oly pontosan, mint ma teszem az orosz vagy francia hadseregét.“

A véletlen érdekes találkozására gyanánt említhető fel, hogy a szerencsétlen osztrák fővezér emlékezete ép most elevenedik fel a következő, a német sajtó által forgalomba hozott apróság révén:

Az 1866-iki háboru szerencsétlen fővezérének végrendeletében van egy mondat, amely így hangzik: „1866. november 19-én az akkori fővezérnek, Albrecht főhercegnek megígérttem, hogy ezentul is hallgatva türekszem csendes reflexióimat egymással viszem a sirba“. S Benedek csakugyan hallgatott élete végéig, de özvegye most, huszonhárom évvel halála után, mégis föllebbenti kissé a fátyolt, amely az 1866-iki háboru előzményeit és hadműveleteit még mindig takarja. Kiadta azokat a leveleket, amiket Benedek a háboru színteréről hozzá intézett és bár azok nem mondanak el mindent, sokat sejtetnek. Ugy látszik, Benedek becsületszáva a feleségét is kötelezi, mert nem vádol senkit, még ott sem, ahol férje tisztázására okvetlenül szükség volna. Csupán annyit mond a bevezetésben: Látam, hogy Benedek sok irást és okmányt elégetett. Mikor erre fölcsóztam, azt mondta: Hagyd! nagyon sok embert kellene vádolnom, valamennyit, egész föl és a vége az volna, hogy mégis csak én volnék a megvert hadvezér.

„Benedek remélte és óhajtotta, hogy majd beszélhet császárával; neki mindent elmondott volna, — nem a maga tisztázására, hanem a hadsereg jövőjének és jólétének érdekében. Hanem ettől eltiltották.“

A tábornagy özvegye áttér aztán arra a körülményre, hogy Albrecht főherceg nem volt jelen Benedek temetésénél és fölemlíti, hogy a távolmaradás oka Benedek kívánsága volt, hogy öt polgári ruhában, minden katonai dekoráció nélkül temessék el.

„Mely érzés lehetett az, — mondja az özvegy — amely ezt a férfit, aki első sorban katona volt, arra késztette, hogy a katonai viselkedést visszautasította. De azért Albrecht főhercegnek mindenesetre meg kellett volna jelennie, úgy, mint barát, úgy, mint fegyvertárs!“

TÁVIRATOK.

Az osztrákok mulatsága.

Bécs, december 30. Az alsó-ausztriai tartománygyűlés a budget-provizórium vitájánál nagy skandalum történt. Noske képviselő élesen megtámadta a keresztény szocialistákat — többek közt azt mondta: Sajnálom, ha köztem és köztük gondolatban, eszmékben és szavakban bármilyen közös is volna. (Nevetés a jobboldalon.) Amit módomban áll leálczázásukra megtenni, azt nem fogom elmulasztani. (Gúnyos mosoly a jobboldalon.) még nagyon sokat fognak tőlem hallani.

Schneider képviselő: Ez csak üres csacsogás. Noske: Nem ismerlek eszközöket, melyekkel a finansziális helyzetet alaposan megjavítani lehetne.

Schneider: Pedig van: a zsidó polgárság konfiskálása.

Noske: Tegyük csak e kérdést egyszer vita tárgyává, majd felelni fogok, mit kell konfiskálni: a kolostori birtokokat. (Nagy lármá jobbról.)

Gregorig: Ezeket becsületes uton szereztek, míg a zsidóbirtokokat lopás útján.

Noske: A mostani többség, mely csak igérni tud s mely nem tartotta meg ígéretei egyikét sem, eszembe juttatja azokat a nyilvános helyeken szereplő csepürágókat, akik pár perc alatt 10—12-féle karaktert öltenek, pedig ezek egyike sem a sajátjuk. Az urak a többségen hasonlóképp játékokat űznek, de ez a politikai játék pénzét jövedelmez nekik, nekem pedig becsületes hivatásomat mindig szememre vetik. (Nagy lármá jobbról.)

Gessmann: Ön pimasz ember! (Kiáltások: pimasz gyerkőc!))

Lueger: Hagyjátok őt beszélni.

Schneider: Hadd beszéljen.

Noske: A magukat produkálni akaró bohócokat a hallgatóság nem veszi komolyan, mert hisz nem is hivatásuk, hogy igazat prédikáljanak.

Lueger: Ön elvetemedett egyén! (Élénk helyeslés jobbról.) S ez volt a módja a tárgyalásnak mindvégig

Fogadás a külügyminiszternél.

Bécs, december 30. Gróf Goluchowski külügyminiszternél ma délután diplomáciai fogadás volt, amelyen az angol, orosz, francia és török nagykövetek, valamint a bajor követ jelentek meg.

Tiltakozás a vaskapu miatt.

Belgrád, december 30. Az osztrák-magyar követ még a mult hónapban ötvást emelt az ellen, hogy a szerb kormány Luther német építő-vállalkozónak megadta az engedélyt, hogy a vaskapu dunakataraktusait villanyosság előállítására használhassa. Az óvásban arra történik utalás, hogy a vaskapu-esetornát kizárólag Ausztria-Magyarországnak engedték át hajózási célokra. Szerbiának tehát erre nézve semmiféle intézkedési hatásköre nincsen. A szerb kormány ez óvás helyességét el akarja fogadni.

A Panama-pör.

Páris, december 30. Az összes vádlottakat felmentették. A közönség az ítélet kihirdetését tetszéssel kísérte. Naquet vádlott dolgában a bíróság azt határozta, hogy egy havi haladékot ad neki, azután pedig in contumaciam mond felette ítéletet.

A spanyolok harczai.

Madrid, december 30. A fölkelések kezdete óta Spanyolország 185.000 embert küldött Cubára, 25.000-et a Fülöp-szigetekre és 5000-et Portorikora. Weyler tábornoknak Mac-Kinley elnök izenete ellen beadott tiltakozása azt mondja, hogy Mac-Kinley támadásai megtisztelték a tábornokot, ő azonban kötelességének tartja, a hadsereget sértő nyilatkozatok ellen tiltakozni. A tábornok második tiltakozást intézett a hadügyminiszterhez, amelyben kifejté, hogy az ugynevezett békés cubaiak, akiket ő a megerősített helyeken koncentrált, a fölkelés főtámogatói voltak.

HIRES.

— Szervusz, Pali bácsi. Mikszáth Kálmán most folyó elbeszélése laptechnikai okokból, átmegy a január első és legfeljebb még a második számba. Ujonan belépő előfizetőinknek tehát a már megjelent öt folytatást külön küldjük meg.

— Királyasszonyunk Marseilleben. A beállott nagy esőzések következtében Erzsébet királyné meghosszabbítja marseillei tartózkodását. Ma sétát tett a városban és a lakosok megismervén a felséges asszonyt, tisztelettel köszöntötték.

— Ferencz Ferdinand főherceg utazása. Bécsből írják: Ferencz Ferdinand főherceg, kamarásával: báró Braunnal, tegnap reggel téli tartózkodásra Meránba utazott, ahol a Rotenstein kastélyban fog lakni. A főherceg onnan a Padua mellett fekvő Cetaja kastélyba rándul át és ez alkalommal ugyanott dämvadra fog vadászni.

— A pápa gyémántmiséje. Sylveszter napján tölti be XIII. Leó pápa a hatvan esztendejét annak, hogy pappá szentelték fel. Az erre vonatkozó hálaadó istentiszteletek az egész világon január 2-án tartatnak meg. Egyébként 1898. február 20-án egy másik jubileuma is lesz a pápának. Ekkor lesz ugyanis a 20-ik évfordulója annak, hogy pápának választották meg. XIII. Leó pápa 1810. márczius 2-án Carpinetóban született. Eleinte a viterbói jezsuita-zárkában nevelkedett, később a Collegium Romanumba került s 1828-ban fizikai és kémiai dolgozataival első díjat nyert. A fiatal gróf Pecci csak filozófiai tanulmányainak befejezése után határozta el magát a papi pályára. 1831-ben a theologia tudorává avatták fel s rá két évre az összes jogtudományok doktora lett.

1837-ben szentelték fel papnak, XVI-ik Gergely pápa uralkodása alatt. A pápa annyira megkedvelte a fiatal papot, hogy fiatalsága daczára, prelátusnak nevezte ki. 1848-ban Damietta püspöke lett s harminczhárom éves korában mint nuncziust I. Lipót belga király udvarába Brüsszelbe küldték. Mikor onnan visszahívták 1846-ban, egyttal perugiai érsekké nevezték ki s ebben az érseki székből maradt 1878-ig, a mikor is a harminczhat óráig tartó konklave után pápának választotta meg a bibornoki kolégium.

— **Tóth Vilmos állapota.** Bécsből jelentik: A súlyosan beteg magyar főrendiházi elnöknek: *Tóth Vilmosnak* az állapotában *örvendetes javulás* állott be. Az orvosok most már bizton remélik, hogy néhány hét alatt teljesen meggyógyul.

— **A kereskedelmi szaktanárok Wlassics miniszternél.** Dr. König Gyula miniszteri tanácsos, műegyetemi tanár tudvalevőleg lemondott a kereskedelmi iskolák miniszteri biztosi állásáról. A kereskedelmi szakiskolai tanárok országos egyesülete ebből kifolyólag ma testületileg tisztelt doktor König Gyulánál és Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternél, hogy kieszközölje ennek a lemondásnak a visszavonását. A monstre-küldetés, melyet Névy László egyesületi elnök vezetett s amelyben úgy a fővárosi, mint a vidéki kereskedelmi iskolai tanárok rendkívül nagy számban vettek részt, először is König Gyulánál tisztelegtek, hogy állásában való megmaradásra bírják. König Gyula örömmel fogadta a bizalom és a ragaszkodásnak ezen frapans megnyilatkozását, de kijelentette, hogy lemondását már benyújtotta a miniszternek. Tőle a küldetés Wlassics Gyula miniszterhez ment, aki a maga részéről rendkívül örömmel venné azt, ha dr. König Gyula nagy szakértelemmel és buzgósággal betöltött hivatalában megmaradna. A miniszter a beszéd során érdekes kijelentéseket tett a létesítendő kereskedelmi főiskola és a szaktanárképzés tárgyában s reflektálva arra az újabb felmerült mozgalomra, hogy a kereskedelmi szakoktatás a kereskedelemügyi miniszter ressortjába menjen át, ezt a tervet *kívihetetlennek jelezte.*

— **Affér.** A tegnapi obstrukciós közgyűlésen történt. Kasics Péter szólott:

— Én az igazi többség nevében beszélek, nem annak a megbízásból, amelyet öt-hat millió vásároltak. (Eláll. Eláll.)

— A bizottsági tag urat ezért rendreutasítom.

— Nincs joga, méltóságos elnök ur, felelt Kasics.

— Igenis van, ha a bizottsági tag ur gyanusit valakit.

— Szentelen, kifelé! — kiabált, a tudósítások szerint, Hindy Kálmán, Kasics Péter háta mögül.

— *Hindy* bizottsági tag urat is rendreutasítom — szólott Márkus főpolgármester.

Kasics tovább beszélt s a vita hevében csak arra ügyelt, amit ő akart mondani. Hindy közbeszólását nem hallotta. Ma olvasta az újságban, s délután a közgyűlésen magyarázatot kéretett Hindy Kálmántól. Hindy kijelentette, hogy ő a *szenetlen* kifejezést *nem használta*, a főpolgármester nem e miatt utasította rendre s a mennyiben bármi olyast mondott volna, ami Kasicsot egyéni becsületében sértené, sajnálattal bocsánatot kér.

— **Pofonok és tördöfések a szobrán.** A bulgáriai felhivatalos távirati iroda ezelőtt két nappal azt jelentette, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem a szobranje ülésszakát szép beszéddel bezárta, mire a képviselők békében szétoszlottak vakációzni. — Egészen ilyen simán azonban mégsem folyt le a szobranje szétoszlása, mert, mint egy magánlevélből kitűnik, nagyon is csunya utójeleketeknek volt a színhelye a bolgár képviselőház. Először is már az ülés alatt *Krajev* képviselő és *Welickov* miniszter hevesen összedisputáltak. Mind a két ur Ruméliából való s úgy látszik, nagyon jól ismerik egymást, mert mindennek elmondták egymást, csak becsületes embernek nem. A láрма kifelé terjedt a folyosóra, ahol szintén nem volt csekély az izgatottság, melynek folyományaként *Wiehaitov* képviselő *Gabrowszky* nevű képviselőiársát rettenetesen fölpofozta. Véletlenül arra haladt akkor *Panajtov* színész, aki a közönség karzatáról jött le s aki

nagyon hasonlít *Krajev* képviselőhöz. Amikor *Panajtov* el akart távozni a szobranje épületéből, három ember, akik a szobranje-szolgák ruhájába voltak öltözve, hirtelen megrohanta, a földre teperték s törrel két szurást ejtettek rajta. Szerencsére a *Panajtov* oldalzsebében levő jegyzőkönyv fölfogta a szurásokat s így a színész, akinek *Krajev*hez való hasonlatossága volt a szerencsétlensége, könnyebb sebekekkel elmenekült. Rendőrség persze — jó bolgár szokás szerint — az egész környéken nem volt látható. Egyébként nagyon valószínű, hogy ezt a merényletet a rendőrség emberei követték el, akik nagyon haragusznak *Krajev*re, mint-hogy ez volt az egyedüli szemtanúja a *Stambulov* meggyilkoltatásának s aki a törvényszék előtt, mint tanu, igen súlyos természetű vallomásokat tett a szófiai rendőrségnek a gyilkosság alkalmával való magatartására vonatkozólag.

— **Mi mindent lopott a polgármester?** A werschovitz polgármesterről, *Janda* Alajosról van szó, akit évek hosszú során át folytatott tolvajlások miatt tudvalevőleg letartóztattak. A nagyszabású tolvajlásokra úgy jött rá a rendőrség, hogy az államvasutak igazgatósága folyvást azon panaszkodott, hogy a werschovitz állomáson át kezelt árukat valaki rendszeresen megdézsmálja. A detektívek ennek következtében élesen megfigyelték az állomásra érkező és onnan távozó kocsikat. Feltűnt ugyan nekik egy szekér, amely hetenkint többször is kijött az állomásra s onnan nemsokára ismét távozott, de ezen a kocsin sohasem láttak semmiféle árut. Végre mégis csak megállították ezt a titokzatos szekeret s közelebből megvizsgálták. Rájöttek, hogy a szekérnek kettős feneké van s a két fenék által képezett üregben szőkeket és olajjal megtöltött üvegeket találtak. Kérdőre vonták tehát a kocsist, hogy honnan hozta ezt a holmit. A kocsis egészen nyugodtan azt válaszolta, hogy az állomásról, a megsérült vasúti ládák javításával foglalkozó bognártól, akitől egyébként már évek óta szállít a gazdájának mindenféle árukat. A detektívek azonnal a polgármester urért mentek a városházára s onnan vele együtt a lakására, ahol beható házkutatást tartottak. Ez alkalommal nagy mennyiségben találtak: srófhuzókat, kályhaajtókat, cikóriát és aprószerűt, vásznat, czernát, botokat, esernyőket, gyermekruhákat, kicsiny és nagy babákat, madzagot, festéket, sárczipőket, keztyűket, viaszkos vásznat, selyempapirost, mázoló ecseteket, rizksásat, ruha- és padlókeféket, nyakkendőket, szénavillákat, szappanokat, lótakarókat, könyveket és nyomtatványokat, harisnyákat, zsebkendőket s s sok más egyebet. A polgármester azzal védekezett, hogy a feleségének azelőtt kiskereskedése volt s ezek az áruk még abból az időből származnak. Természetesen nem hitték el neki ezt a merész legendát s letartóztatták. Bűntársa, az állomási bognár egyébként már bevallotta, hogy azokat az árukat, amelyeket ő a javításra neki átadott vasúti ládából kilopott, mind a polgármester vette át tőle.

— **Az öreg honvédek báró Podmaniczky Frigyesnél.** Az 1848—49-iki honvédegyesület központi bizottsága ma este 7 órakor tiszteltgett a honvédegyesület elnökénél, báró Podmaniczky Frigyesnél, a szabadelvű pártkörben. A küldöttség vezetője és szónoka kifejezte az egyesület háláját és köszönetét az elnöknek, a ki a régi honvédek még életben lévő tagjainak érdekében oly buzgó és önzetlen tevékenységet fejtett ki és egyttal kifejezést adott a tagok új évi jó kívánságainak is. Báró *Podmaniczky* Frigyes elnök szíves köszönettel választott *társai szép szavaiért s a megemlékezésért* és a közelgő új évre erőt és tartós egészséget kívánt az agg bajnoktársaknak, akik meleg éljenzéssel viszonyozták a jó kívánságot s egyenkint kezét fogva elnökükkel, eltávoztak.

— **Herczeg és tiszt szolga.** Oroszos izü történetről írnak Moszkvából. *Oserov* törzskari kapitány nemrég meghalt Moszkvában. Minthogy se felesége, se gyermeke nem volt, a rendőrség gondozás alá vette a vagyonát, a míg az örökösök jelentkeznek. A hagyaték leltározásánál kitűnt, hogy 150.000 rubel hiányzik. Vallatára fogták az elhunyt kapitány tisztiszolgáját, aki több rendbeli, célirányosan alkal-

mazott kancsukaütés után elmondotta, hogy a 150.000 rubelt ő lopta el haldokló gazdájától, de erre a kapitány szeretője, *Englicsev* hercegnő biztatta. A bíróság most ítélte ebben az ügyben s a hercegnőt Oloneskbe száműzte, a tiszt szolgára pedig két évi fegyházbüntetést mért.

— **A német császár fia.** Vilmos német császár három legidősebb fiának egy-egy kardot adott karácsonyi ajándékkul. A kardok hüvelyein művészies díszítések vannak, a markolaton a porosz királyi címerrel. A *trónörökös* kardjára a következő, kissé hosszú ajánlás van bevésve az egyik oldalon:

A te erőd a hazáé; II. Vilmos fiának 1897. karácsonyára. *Vilmos császár.*

A másik oldalon:

Bizzál Istenben! viseld magadat bátran! Ez legyen hirved és becsületed! Mert aki törhetetlenül bizik Istenben, az vereséget szenvedni sohasem fog.

Frigyes herceg kardjára ugyanezt vésette, megtoldva evvel a jelmonddal:

Rettenthetetlenül és hiven!

Adalbert hercegére a német lovagrend ismert jelmondatát:

Ok nélkül sohase huzd ki, és becsületed ne dugd vissza hüvelyébe.

— **Szerencsétlenül járt kerékpáros.** Párisból írják, hogy egy *Barrot* nevű kerékpáros borzasztó módon pusztult el. A vincennesi országúton törekedett a Páris közelében levő Nogent felé. Utja a lovasut sinei mellett vezetett el. Midőn a *Porte-Jame* vendéglőhöz ért, észrevette, hogy az ellenkező irányból egy másik biciklista tart feléje. Ki akart térni, de már késő volt, mert a két kerékpár egymásba ütközött. A heves összecsapás következtében *Barrot* a sinekre esett és az épen akkor arra haladó lovasuti kocsit, amelyet a kalauz nem tudott többé megállítani, elszaladt fölőtte. A kocsit kerekai darabokra tépték. Holttestének egyes apró roncsait úgy kellett összevarrni és hazaszállítani. A szerencsétlen ember nős volt és több gyermek apja.

— **A miniszter leányának öngyilkossága.** Washingtonban a volt tengerészeti miniszternek, *Herbertnek*, *Leilia* nevű leánya öngyilkos lett. Szeptemberben lebukott a lőről és súlyosan megsérült. Attól való félelmében, hogy teljes életére nyomorék marad, buskomorság lepte meg s ebben az állapotában ollóval átvágta az ereit. Azután pedig felszaladt a ház harmadik emeletére s onnan ledobta magát a kövezetre. Mire észrevették, már halott volt.

— **Lipótvárosi Jótékony-Egyesület.** A Lipótvárosi jótékony-egyesület nemrégiben dr. *Mezei Mór* országgyűlési képviselő elnöklése alatt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a bel- és külbeli szegény elemi iskolástanulók felruházására 3000 forintot fog fordítani. A ruhaosztás minden ceremónia nélkül meg is történt s illetékenként 800 szegény gyermek kapott ruhát. A felruházáshoz Budapest főváros 200 forinttal, Hieronymi Károlyné 200 forinttal, a lipótvárosi II. számú iskolaszék 200 forinttal, Vuk Gyula 100 forinttal, Petényi Krausz Mayer 100 forinttal, a lipótvárosi I. számú iskolaszék 84 forinttal, továbbá a Kereskedelmi bank, a Bank-egyesület, a Lipótvárosi kaszinó, a Hazai bank, a Lezámitoló bank, az Egyesült fővárosi takarékpénztár is nagyobb összegekkel járult.

— **Az új görzi érsek.** Az osztrák császár dr. *Missia* Jakab titkos tanácsost és laibachi püspököt görzi érsekké nevezte ki.

— **Karácsonya a Jégen.** A budapesti korszolozó egyesület választmánya 29-én tartott ülésén elhatározta, hogy január 2-án, vasárnap délután diszes karácsonyfát állíttat fel a nagy jégpályán s tagjait, meg vendégeit ajándékokkal lepi meg. Háromezer számot fognak kiosztogatni olyaténképen, hogy délután három órától fogva, míg a számok ki nem fognak, minden belépő egy számot kap. 5 órakor a számok osztását beszüntetik, még akkor is, ha az összes számok esetleg nem is fogytak el. Ezek közül a számok közül 300 nyerni fog. A nyerő számok a pályán többfelé ki lesznek függesztve. A választmány ugyanabban az ülésében elhatározta, hogy tekintettel a jégpálya tetemes kibővítésére és arra, hogy ennek következtében az azelőtti nagy tolongás megszűnt, 1898. január 1-től kezdve a

vendégjegyek ára mindenkor — tehát vasár- és ünnepnapok délutánján is — egy forint lesz. Végül célszerűségi indokokból kénytelen volt a választmány a mostani évadra tervezett nagy jelmezes jégünnepélyt elhalasztani a jövő idényre. Ehelyett február havában az egyesület jelmezes estélyt fog rendezni.

— **Egy főigazgató ünneplése.** Az igazságügy-miniszterium segédhivatalainak tisztviselői tegnap Kövér András segédhivatali főigazgató tiszteletére, királyi tanácsosi czimmal való kitüntetésé alkalmából, a fővárosi vigadóban diszebédet rendeztek. Az első pohárköszöntőt Récey főigazgató mondotta, éltetvén az igazságügyminisztert, aki sohasem késik jutalmazni az érdemet; utána Bernáth Elek igazgató az ünnepeltre emelte poharát, kiemelvén annak bokrak érdemeit. Az üdvözlőtelekre Kövér András megatottan válaszolt.

— **A magyar posta a szerb királynál.** Belgrádból táviratozzák: A magyar királyi posta és távirat elnökgazgatóját, Szalay Pétert és dr. Henyei postatanácsost, Sándor szerb király ma kihallgatáson fogadta. A király élénken érdeklődött Szerbia és Magyarország közötti hirszolgalat iránt. A kihallgatást az osztrák-magyar követségnél tartott ebéd követte. Délután a miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter fogadták az elnökgazgatót és postaiszolgálatot, akik mindenütt a legmelegebb érzelmekkel találkoztak Magyarországra iránt.

— **Kézfogó.** Beke József királyi főmérnök eljegyezte Polatsek Klárát Biellizben.

— **Egy világlátott betörő elfogatása.** Nagy feltűnést keltett tegnap Páris egyik előkelőbb utcáján egy angol lelkésznek látszó ur elfogatása. Az elfogatást végző titkos rendőrök rögtön erős békát is tettek az elfogott kezeire és kocsin vitték be a rendőrségre. Az elfogott Schoupe Placide, akinek a kilencvenes évek elején kitűnően szervezett betörőbandája volt Párisban. Schoupe abban az időben mint anarchista szerepelt Párisban, ez azonban csak afféle czimzetes hivatala volt, mert tisztán saját keze munkájából élt. A Faubourg Saint-Martinon levő lakása fényesen és teljes kényelemmel volt berendezve, a mint az természetes is olyan jó jövedelmű urnál. Elfogatása roppant nehezen sikerült, mert a rendkívül raffinált betörő nagyon ügyesen tudott bujkálni a rendőrség elől. Bandájával együtt életfogytig tartó kényszer-munkára Guyanába vitték, de két társával szövetkezve, csónakon megszökött és a holland parton szállt ki. Egyik társát itt a vadállatok pusztították el, a melyekkel erős küzdelmek voltak, a másikat egy város közelében csendőrök lőtték le, ő maga azonban ezután is megmenekült. Onnét Mexikóba szökött, azonban csakhamar visszajött Angliába, innen pedig Belgiumba ment. Antwerpenben a lopások egész sorozatát követte el; itt rajta is vesztett, mert elfogták és öt esztendőig börtönben tartották. Az öt esztendő letelte után megint visszament Párisba, a hol hosszas keresés után tegnap az utcán megtalálták. Rendkívül szigorú őrizet alá vették és hamarosan visszaszállítják Guyanába, a hol ezután jobban fognak rá vigyázni.

— **A szocializmus terjedése.** Egri tudósítónk táviratozza: A szocializmus Heves vármegyében is rohamosan terjed, mert az inség a nép között meglehetősen nagy. Az egri szocialista gyűlés ugyan nem sikerült, de annál több titkos gyűlést tart a nép a községekben, ahol mindenütt van már rendes szocialista-egyesület. Különösen sokan vannak Detk községben, ahol Szarvas Géza, Pál György és Bodó József a prófétájuk. Ezeket a csendőrök elfogták, de aztán nem tudtak velük mit csinálni és az alispánhoz fordultak táviratilag, hogy mitévők legyenek velük? Az ám, épen ez a nagy kérdés, hogy mitévők legyenek velük? Európa valamennyi vezető államférfia ezt szeretné tudni.

— **Tűzvizsgálat.** A soroksári-utcai Berg-féle petroleum-finomító gyárban karácsony első napján tűz pusztított. A tűzvizsgálatot ma tartották meg s annak során konstátálták, hogy a benzinrobbanás akként keletkezett, hogy egy munkás az egyik kazánból a másikba benzint szivattyuzott át, közben benzin ki is folyt, amely valami szikrától vagy pedig a gyáron átvezető gőzcső melegsége következtében

felrobbant. Minthogy bizonyos mulasztást látott a bizottság a benzinnek ilyen módon való kezelésében, megindították a vizsgálatot a gyár vezetői ellen.

— **A félelmetes — kőoz.** A külső soroksári-ut 56. számú házában egyik lakója ma délután észrevette, hogy a háziura, Radevoi István kovács-mester valami különös, ijesztő dologgal foglalatossodik. A mester ugyanis, amint a lakó azt kileste, egy valamivel megtöltött kis ládát tett a műhely közepébe; azután körülbástyázta azt csepűvel, paprossal, körülkelte egy-egy doboz kénese gyújtóval, végezetül pedig hosszú kanócot dugott a ládába, az egész holmit leöntötte petroleummal és mintha meg akarta volna gyújtani a kanócot. A megijedt lakó rendőrről futott; a biztos, elszánt arczzal, őrzet alá vette a különös rakást és megtelefonozta a kapitányságnak, hogy — bombát fogott. A főkapitányságról hamarosan vizsgáló-bizottság robogott ki a helyszínre. Óvatosan, lassan és félelemmel fogott a bizottság a dinamitos formájú láda kibontásához. Felpattant a fedél és a láda teli volt — jófajta kőcczal. A dolognak mégis megvan az a komolyabb oldala, hogy a rendőrség letartóztatta Radevoi Istvánt, mert az a gyanuja, hogy a kovács-mester egy alkalmas perczben fel akarta gyújtani a jól bebiztosított házát és műhelyét.

— **Megették a farkasok.** Rémes eset történt Tarnopol mellett. Tegnap délután egy mezei uton farkascsorda megtámadott egy parasztszönyt és egy kilencz éves leánykát. Az ordások szétépték és felfalták őket. Egy arra jövő pap távolról látta a borzasztó jelenetet, de már későn érkezett, hogy segíthetett volna. A farkasok kiirtására hajtóvadászatot rendeznek.

— **Ezer forint a vörös-keresztnek.** A belügy-miniszter, gróf Karácsonyi Jenővel egyetértve, a gróf Karácsonyi Guido-féle Rudolf trónörökös emlékére tett alapítványnak folyó évi kamatjövödelméből a magyar vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórház ágy-alapja javára ezer forintot adományozott.

— **Sok egyszerre.** Csőtől szakadt az áldás a horvátországi Lukcsic községben lakó Franovic János nyakába. A felesége ugyanis karácsony éjjelén négy gyermekkel ajándékozta meg. A négy apróság közül kettő fiu volt és kettő leány, de csak az egyik fiu maradt életben, a többi három gyermek a születés után pár perczre meghalt.

— **A Szilveszter-éjszakai záróra.** Félreértések kikerülése végett közöljük, hogy 31-én, Szilveszter éjjelén a rendőrség ugyan hajnali 3 óráig meghosszabbította a zenélési zárórát, mindazonáltal azok a vendéglősök és mulatóhely tulajdonosok, akik ezt igénybe akarják venni, kell, hogy külön folyamodjanak ezért a főkapitánysághoz.

— **Elgázolások.** Mint pozsonyi levelezőnk jelenti, ma ott két emberélet esett a közlekedési eszközöknek áldozatul. Az egyiket, a 60 éves, Ó-Gyalláról való Török Veronikát a villanyos, a másikat, a 90 esztendő Lipinszky Terézt pedig Loipersberger Károly korcsmáros kocsija gázolta el. Mind a kettő rögtön meghalt. A vizsgálatot úgy a kocsi-vezető, mint a korcsmáros ellen rögtön megindították.

— **Házasság.** Galántai gróf Esterházy János császári és királyi kamarás, a 7-ik huszárezred kapitánya, galántai gróf Esterházy Istvánnak és báró Jeszenák Gizellának fia, január 8-án vezeti oltárhoz Tarnovszky Erzsébet grófkisasszonyt, Tarnovszky Szaniszló, az osztrák urakháza tagjának s a krakói tudományos akadémia elnökének és Branciska Róza grófnőnek leányát.

— **Rendőrök kitüntetése.** A király nemrég Somogyi Károly, Asztalos Mátyás, Baki Vince rendőrököt és Piolonovszky Hugó gyári kapust, akik a nyáron egy gyártelepen volt tűzvész alkalmával több más gyerek életét megmentették, ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Kivülök Nikle József rendőr, a mentésben való közreműködéséért 100 forint, Kulhanek Mihály rendőrelőnök, egy rablógyilkos elfogásáért 50 forint, Varga Károly, Csikos József, Lóky Gábor és Sinkó György rendőrök pedig egy rabló elfogásáért dícsérő oklevelet kapott. Az érdemkereszteket s a többi jutalmat Bornemisza Boldizsár rendőrfőparancsnok ma délután osztotta ki a központi rendőrkaszárnnyában

— **A selmeczi szabadságharc-émlék.** Márczius 15-ére valószínűleg mégis el fog készülni a selmeczi szabadságharc-émlék, amelyre már régóta folyik a gyűjtés. A majdnem megfeneklett mozgalmat egyik selmeczi pénzintézet mentette meg ezer forintos adományával a bukástól. A szobor egészen a branyiszközi csata-émlék mintájára készül.

— **Északarkai expedíció.** Jövő évben ismét elindul egy svéd társaság a Spitzbergák és a Ferencz-József-Föld közötti lévő vidék természetrajzi viszonyainak tanulmányozására. Az expedíció vezetője dr. Nathorst lesz, aki 1883-ban Nordenskiöldöt grönlandi útjában kísérte. Többi tagjai is mind olyanok, kik már több ízben jártak azokon a vidékeken tudományos kutatások céljából. Az expedíció hajója az Antarctic lesz, amely 1895-ben a délsarkon is járt s amelyet most az északi utazáshoz kellően átalakítanak.

— **A svéd trónörökösne betegsége.** Stockholm-ból jelentik, hogy a beteg Viktória svéd trónörökösne állapotában újabb kedvezőten fordulat állott be. A trónörökösnet folytonos ájulások környékezik, erősen köhög s napról-napra gyengül. Ennek következtében a napokban, orvosainak sürgős tanácsára, Dél-Olaszországba utazik, ahol a telet tölteni fogja.

— **Szengáz-mérgezés.** Losonczy tudósítónk jelenti: Schönwald Soma losonczy szobafestő házában a múlt éjjel szengáz-mérgezés történt. Egyik szobájában feküdt a nála lakáson levő öcsö, Schönwald Márton mérsároslegény, inasa, Gerson Soma és cselédje. Mikor lefeküdtek, a kályha ajtaját nyitva hagyták és reggel elkábultva találták mindhármat. Gerson, az inas, már meg volt halva, a másik kettőt nagynehezen felélesztették.

— **Tragédia a karácsonyfa mellett.** Temesvárról megrendítő eset híre érkezik. Kotta Miklós, ottani postatiszt, karácsonyfát gyújtott három éves leánykájára. A kis leány szivecskéje boldogan dobogott a színes gyertyák és a sok édes apróság láttára, amelyekkel a karácsonyfa tele volt aggatva. Egy szerre csak egy égő gyertya ráesett a gyermek ruhájára, amely ettől menten lángba borult. A segítség már későn jött; a szerencsétlen lányka oly súlyos sebeket szenvedett, hogy borzasztó kínhalál után ma, ötödnapra, meghalt.

— **Holttest a kaszárnnyában.** Csáktornyról írják lapunknak, hogy ott az ulánus kaszárnnyában, a szemetes gödör tisztítása közben egy női holttestet találtak. A törvényszék szigorú vizsgálatot indított a rejtélyes dolog kifürkészésére. Alig lehet mást gondolni, mint hogy az illető nő büntett áldozata lett.

Napirend.

Naptár: Péntek, december 31. — Róm. kath. Szilveszter. — Prot. Szilveszter. — Görög-orosz (dec. 19). Bonifác. — Zsidó: Tebeth. 6. — Nap kel: 7 óra 34 perczkor. — Nyugszik: 4 óra 1 p. — Hold kel: 4 óra 1 perczkor délután. — Nyugszik: 12 óra 12 perczkor éjjel.

A miniszterelnök fogad délután 4 órától 5-ig.
A belügyminiszter fogad délután 4 órától 5-ig.
A horvát miniszter fogad reggel 8 órától 10 óráig.

A főváros középítési bizottságának ülése 5 órakor az új városházán.

Szilveszter estélye a vigadó termében.
Szilveszter estélye a tiszti kaszinó Károly-kaszárnnyában levő helyiségében.

A demokrata kör Szilveszter estélye saját helyiségében.

A malomhivatalnokok egyesületének Szilveszter estélye Erzsébet-kört 27. s alatt levő helyiségében.
A „Hunnia biczikli klub” mulatsága saját helyiségében.

A pénzintézeti tisztviselők országos egyesületének mulatsága saját helyiségében.

A gépgyári tisztviselők egyesületének Szilveszter estélye saját helyiségében.

Az orsz. kereskedelmi és iparcarnok tanácsmulatsága saját helyiségében.

A Nemzeti Szalon estélye saját helyiségében.

Téli kiállítás a műcsarnokban. Nyitva 9 órától 4-ig. Belépő-díj 50 kr.

Iparművészeti muzeum és karácsonyi kiállítás. Nyitva 9-től 1 óráig, illetőleg 10-től 4-ig. Belépő díj nincs.

Rovargyűjtemény a muzeumban megtekinthető 9 órától 1-ig.

Nemzeti muzeum: régiségár, nyitva 9-től 1-ig. Többi tárai megtekinthetők 50 kr. díj mellett.

Országos képtár az akadémiában, nyitva 9 órától 1-ig.

Technológiai iparmuzeum, nyitva 9-órától 1-ig, 3-tól 5-ig.

Természetrajzi gyűjtemények muzeuma (muzeum-körút 4.), nyitva 10-12 óráig.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A „Figa” a budapesti színházokról. A párisi boulevard-lap a ma érkezett számában nagy elégtétellel jegyzi föl, hogy a budapesti színházak műsorán a francia darabok dominálnak, és pedig oly mértékben, mint sehol másutt a külföldön. Elmondja, hogy a *Nemzeti színház* most Murger „Bohém-élet”-ére készül, azután elő fogja adni Hervieunek, a „Bilincs” szerzőjének „La loi de l'homme” (Az emberi törvény) című újabb darabját. A *Népszínházban* — írja — zsufolt házakat csinál Planquette operette-je, a „Varázsgyűrű”. *Náday Donka*, ugymond, szép jövőjű művész csinos hanggal és kedves játékkal, aztán fölemlíti Mademoiselle „Aromka” Hegyit, Claire de Kürtyt és Szirmai. Dicséri a fényes kiállítást is. A színház — folytatja — most készül Audran „Babá”-jára, Roger „Jáfet tizenkét feleségé”-re és a „Két tacsó”-ra. A *Vigszínházban* a „Coulisset ur” Blum és Tochéól nagyon hosszú életű. A *Magyar színházban* színre fogják hozni a „Cabinet Piperlin”-t és már is előadták Gandillot „Kikapós patikárius”-át.

* A Népszínház ujdonsága. A Népszínház legközelebbi ujdonságából, Audran *A baba* című operettejéből, már megkezdődtek a színpadi próbák. A bemutató előadás január első hetében lesz. A darab főszerepeit Kürty Klára, Hegyi Aranka, Csatai Zsófi, Gázi Mariska, Lukácsy Olga, Vidor, Németh, Polymossi, Horváti és Tollagi játsszák. — Kürty Klára gyengélkedése miatt ma este „A varázsgyűrű” helyett „A cigány” került színre. A szombat estére hirdetett „Boszorkányvár” helyett pedig a „Szokimondó asszonyság”-ot adják.

* A „Bánk bán” Velenczében. Salvini Gusztáv Katona drámáját most bemutatta olasz földön is. A velencei Malibran-színházban lépett fel a szerepben és nagy sikert aratott.

* Premlérek a Vigszínházban. A Vigszínház két új francia bohózat előadási jogát szerezte meg. Az egyiknek a címe *Egy ar a Prony-utczából* a szerzője Boucheron, a másik *A nőszabó* (Tailleur pour dames) Feydeau-tól, a „Két Champignol” és a „Csak párosan” (Hotel du libre échange) szerzőjétől. Mindkét bohózatnak nagy sikere volt Párisban.

* Hubay-Popper-ék Prágában. A Hubay-Popper-kvartett sikerült hangversenyt rendezett tegnapelőtt Prágában, a Rudolfinum német zeneegyesületben. A hangversenyen nagyon előkelő és nagyszámú közönség jelent meg, amely különösen Hubay Jenő magyar variációinak tapsolt nagyon sokat, olyannyira, hogy a művésznek ezt a számot meg kellett ismételnie. Volt azonban a koncertnek árnyoldala is: a nézőtérben 80 katonára volt elhelyezve teljes felszereléssel. Prágában, úgy látszik, még a zene sincs most biztonságban, ha magyar. Nálunk nem volt szükséges, hogy a közvetlenül a prágai magyarellenes tüntetések után itt koncertező cseh vonósnegyes mellé katonai őrzetet adjanak.

* Vendégszereplés az operában. Lejo Lili, a magyar származású bécsi énekesnő, aki vasárnap a Vigadóban énekelt, ápril hónap folyamán a magyar királyi Operaházban fog vendégszerepelni, szerződéses célból.

* Daudet az operaszínpadon. Daudet Alfonz élete utolsó napjaiban megengedte Noel Edének, hogy „A fehér szegfű” című novellája nyomán egyfelvonásos dalművet írjon. Noel készíti a szövegkönyvet, Létoré pedig a zenét komponálja hozzá.

* Bölcsődei. A Magyar színház igazgatósága előadásra elfogadta Sziklay Kornélnak, a színház kómikusának „Bölcsődei” című egyfelvonásos drámáját.

* Magyar festmények Berlinben. A budai királyi várpalotából a napokban kilencz olajfestményt indítanak utnak Berlin felé. E képeket királyunk ö felesége a berlini osztrák-magyar nagykövetség palotájába szánta. Az érdekes utat a következő festmények teszik meg: Baditz Otto: „Vadrózsák”, Margitay Tihamér: „Mézes hetek”, Nadler Róbert: „Balatoni mosonók”, Pap Henrik: „Melyik itt a Lizi kisasszony?”, Peske Géza: „Vásárfa”, Pálkics Béla: „Delelő tohenek”, Stetka Gyula: „A kíváncsiak”,

Tornai Gyula: „Herodes”, Ujváry Ignác: „Templombamenet.”

* A tavaszi kiállítás. A mostani téli kiállítással szemben, a tavaszi tárlat nemzetközi jellegű lesz. A meghívókat még novemberben szétküldték az idegen művészeknek, akikől egyre-másra érkezik a válasz, hogy fölkeresik majd a kiállítást.

* Kopácsy Juliska Amerikában. Karczagné Kopácsy Juliska szerződése a new-yorki Irvy e-Place színházban néhány hónapra szól. De sikere oly nagy, hogy már 1899-re is szerződtek. Legutóbb Suppé „Modell”-jében tapsolták.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Petőfi legjobb arcképe. A *Petőfi-album* szerkesztői bizonyos mértékben meg voltak akadva azzal, hogy a költőnek mely arcképét vegyék föl az albumba. Ezt a dicsmüvet tudvalevőleg a Petőfi-Társaság adja ki a jövő évi március 15-ikére. Melyik tehát Petőfinek legjobb arcképe? A legnagyobb magyar költőről ugyanis öt olyan arckép maradt ránk, mely életében, természet után készült.

közt legrégebbi a Barabás által 1845-ben készített körkép, mely kezét hátra téve, ég felé néző szemekkel ábrázolja Petőfit. Ez a hasonmás valami szentimentális kifejezést árul el, már pedig a szentimentalizmus éppen nem volt jellemző tulajdonsága a „mögörve Petőfi”-nek. Barabásnak 1846-ban tussal készített rajza, Kertbeny állítása szerint, karrikatúrává lett Tyroler metszetében; az 1848-diki térkép pedig, mely fekete attilában, balkarjával kardjára támaszkodva s lelkesült tekintettel maga elé nézve ábrázolja a költőt, szemmel láthatólag idealizált hasonmás. A negyedik egykoru arckép, Orlai Soma műve, szintén 1848-ban készült. Ez tagadhatatlanul naturalisztikusabb fölfogásra mutat, mint Barabás művei; de idegenszerű rajta a vékony hegyes orr s a szemből hiányzik a mélyre ható tekintet. Valamennyinél hitebb a Daguerre-féle kép, melyet Friedrich fényképész 1847 tavaszán vagy nyarán készített s mely 1870-ben, Petőfi Zoltán halála után vált ismeretessé. Van azonban ennek az arcképnek is folytatkozása: a hajszálal megszűnt a másolat élessége, a száj vonalai nem eléggé határozottak s nem lehet megállapítani, van-e rajta szakálla vagy sem Petőfi? Roskovics Ignác, a kiváló képművész, a kifogástalanoknak elismert részletek egybeillesztésével megállapította. Fényképezés útján nagyított a Daguerre-féle képet, hogy rajta a formák határozottabban kitűnjenek. A kísérletnek meglepő eredménye volt. A nagyításban eddig ismeretlen részletek tűntek elő s a hiányokat pótolni lehetett a költő jobb arcképeinek segítségével. Ez Petőfi, aminő az életben volt, minden idealizálás nélkül. E nagyérdéki arckép először a Petőfi-Társaság kiadásában megjelenő Petőfi-album-ban lát napvilágot.

FŐVÁROS.

(A koronázási pályadij.) A főváros a koronázás jubileumának emlékeztére minden évre négy pályadijat ad. Az egyiket, a tudományos munkára kitűzött pályadijat, ma a tanács Simonyi Zsigmond egyetemi tanárnak ítélte oda, akit erre a bíráló vegyes-bizottság is legérdemesebbnek tartott.

(A párisi kiállítás.) A párisi nemzetközi kiállításban a főváros is szerepel majd, mind kiállító. A tanács ma délelőtt tárgyalta a kérdést s azt javasolja a közgyűlésnek, küldjön ki bizottságot a szükséges előkészületekre.

(A nőképző egyesület.) Az országos nőképző egyesület 8000 forint segélyt kért a fővárostól. A tanács ma délelőtt foglalkozott e kérelemmel s véleménymondás végett kiadta a közoktatási-bizottságnak.

(Városi tisztviselők esküje.) Ma délelőtt 10 órakor volt a régi városháza tanácstermében azoknak a kisebb fővárosi tisztviselőknek fölesketése, akiket a keddi 28-iki tanácsülés megválasztott. A tisztviselők Halmos János polgármester kezébe tették le a tiszti esküt, melyet megelőzőleg a megválasztottakhoz buzdító beszédet intézett a polgármester.

(A községi választások ügye.) A bíráló választmány igazolta Lúd Károly, Senyey Ferencz VII. k. községi iskola-igazgatók és Ehrlich G. Gusztáv kályhás, városi szállító, bizottsági tagságát s a megválasztású elien beadott föllebbezést elutasította. Dr. Hartman Elek a bíráló választmányának ezt a végzését is megföllebbezte s így a dolog a közigazgatási bíróság elé került. Ma adta át a föllebbezést, zárt levélben, Márkus József főpolgármesternek, hogy ez hivatalos uton a közigazgatási bírósághoz juttassa. Az ítéletanácsnak, amely elé ez a föllebbezés kerül, Wekerle Sándor az elnöke.

(Nincs zsufolt lakás.) Legalább a belvárosban. A hatóság győződött meg efelől a múlt éjszaka, amikor a kerület összes olyan házait megvizsgálta, amelyben sok a szegény ember.

(A tanács megalakulása.) A főváros tanácsa, amelynek tagjait tegnap választották meg, ma délelőtt tartotta első ülését Halmos János polgármester elnöke alatt. Ez volt a megalakuló ülés. A polgármester üdvözölte a tanács tagjait, Matuska Alajos alpolgármester viszont megköszönte az üdvözlő szavakat. Ennyiből állott a megalakulás.

(A közgyűlés.) A tegnapi program legnagyobb része mára maradt, de azért egy óra alatt mégis végeztek az egészszel. Márkus főpolgármester indítványára megállapodtak abban, hogy a főjegyzőt, az öt árvaszéki ülnököket, a három első osztályú ügyészt, a városbírákat és fizetéstelen árvaszéki ülnököket január 5-én, a szakbizottsági tagokat, az első osztályú tanácsjegyzőket, az első osztályú árvaszéki jegyzőket és másodosztályú ügyészeket január 12-én s végül a másodosztályú tanács és másodosztályú árvaszéki jegyzőket és kerületi orvosokat január 19-én választják. Ezután még egyszer foglalkoznak a vízőrákkal — a gyógyszerészek föllebbezésének a kapcsán, akik az ellen, tiltakoznak, hogy őket a vízőrák használására kötelezzék. Kramer Miksa, Boros Soma és mások felszólalása után a közgyűlés helyet adott a föllebbezésnek, fölmentette a gyógyszerészeket a kötelezettség alól, ami ellen Heltai Ferencz külön véleményt adott be.

(Villamos vasut a Kossuth Lajos-utczában.) A városi villamos vasut részvénytársaság a Kossuth Lajos-utczát is hálózatába akarja vonni. Most folyamodott avégett, hogy a kerepesi-ut tengelyében a Kossuth Lajos- és a kalap-utczán végig, az eskü-térre új vonalat nyithasson.

(Jelölések.) A kijelölő választmány a főjegyzői állásra Rényi Dezsőt, Eszláry Sándort, Amtmann Gézát, az öt árvaszéki ülnöki tisztségre a mostaniakat s ezeken kívül Haas Zsigmondot, a három elsőosztályú ügyészi állásra első helyen Fülepp Kálmánt, Alkér Emilt, Melha Kálmánt, második helyen Kobler Ferenczet, Csato Kálmánt, Sebők Bélát, harmadsorban Borbas Gáspárt, Farkas Józsefet, Gallovits Zoltánt, a tíz városbírói tisztségre a mostani városbírákat jelölte.

VIDÉK.

(Zajos gyűlés Sopronban.) Sopron város képviselőtestülete ma gyűlést tartott. A napirend előtt Zsombor Géza, a radikális párt vezére, saját ügyében interpellált. Gebhardt polgármester válasza alatt Zsombor Géza folyton közbeszólt, mire az elnöklő főispán öt kétszer rendreutasította. A rendreutasításra a karzaton levő szociálisták, Wottek nevű czipész-szel élükön lármázni, zajongani kezdtek, hogy így óvják meg Magyarországon a szólásszabadságot! Erre Simon főispán, mivel a többszöri figyelmeztetésnek fogamatja nem volt, a karzat kiürítését rendelte el. A főispáni rendeletre Nessel főkapitány néhány csendőrrel eltávolította a zavargókat, mire a gyűlés zavartalanul folyt tovább. Ugy látszik, hogy az egész dolgot előre tervezték.

(Eger város képviselőválasztói.) Most fejezték be Egerben az országgyűlési képviselőválasztásra jogosítottak összeírását. A választók összes száma 1059, mely szám a múlt évi 1117-nél 58-al kevesebb.

(Az új reprezentanza ülése.) A fiumei új reprezentanza tegnap tartotta első ülését. A korelnök, Cante József megnyitván az ülést, bejelentette, hogy a Felső 1897. évi november hó 23-án kelt

legfelsőbb leiratával gróf Szapáry Lászlót nevezte ki főmei és magyar-horvát tengerparti kormányzóvá, kihez lovag Milenich Péter, a magisztrátus vezetője üdvözlő táviratot intézett, melyre gróf Szapáry László kormányzó meleg hangon válaszolt.

Azután felszólította a titkár, hogy olvassa fel azt a táviratot, melyben dr. Gaál Tibor kormányzó-helyettes az új reprezentanzát megerősíti. Ezután a Statutum 42. §-a értelmében megválasztották a négy mandátum-igazoló bizottságot. Az ülés ezzel véget ért. A karzatokon nem volt sok közönség.

* (Máramaros vármegye közgyűlése.) Máramaros vármegye törvényhatósági bizottsága ma rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Kutka Kálmán királyi tanácsos alispán elnökölt. Az elnök alispán indítványára a közgyűlés üdvözölni fogja *Perezelt, Wlassics és Darányi* minisztereket a vaskoronarenddel történt kitüntetésük alkalmából. A máramarosi kincstári erdők fenyő-épületi fahozamának újbóli értékesítése érdekében tett s a máramarosi fakereskedés föllendítését célzó intézkedésekért a közgyűlés nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszterhez köszönő feliratot intéz. A közigazgatási bizottságba öt tagot választottak. Majd elhatározták, hogy *Pável* Mihály, nagyváradi püspököt, ki a máramarosi vikáriusi székből nevezetett ki szamosújvári később nagyváradi püspökké, püspöki székhelyének negyedszázados évfordulója alkalmából Máramaros vármegye üdvözölni fogja. A törvényhatósági bizottság végül elhatározta, hogy a szabadságon levő báró *Rosner* Ervin főispánhoz az új év alkalmából üdvözlő iratot küld. A közgyűlés után a gazdaközönség *Kutka* alispán elnöke alatt értekezletet tartott, melyen egy magyar gazdasági egyesület létesítését határozták el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **A kormány sajtópere.** Az önálló vámtérület hívei e hónap 26-ikára tudvalevőleg népgyűlést hívtak egybe a *Nemzeti Tornaegylet* helyiségebe. A tanácskozást a szociálisták megakadályozták, a főügyesség azonban nem elégedett meg a népgyűlés megfúszásával, mert a gyűlést hirdető plakátok miatt *izgatás és összehatalmazás* ellen elkövetett *rágalmozás* vétsége miatt ma sajtóügyi följelentést tett. *Oláh* András vizsgálóbíró ugyancsak a mai nap folyamán elkoboztatta a plakát meglevő példányait, elrendelte a sajtóügyi vizsgálatot és felhívta a nyomdászt, hogy jelentse be a plakát szerzőjét. A nyomtatványból *Hammersberg* Jenő királyi főügyész azt a kitéltet inkrimálja, hogy „a kormány esküszegésre akarja bírni a királyt.”

— **Változás az ügyész karban.** Baumgarten Izidor kir. ügyész — mint értesülünk — az igazságügyminiszterium kodifikációs osztályába fogják berendelni szolgálattételre s ott az új bűnvádi perrendtartás végrehajtási munkálataiban fog közreműködni.

— **Elítélt ügyvéd.** Dr. *Vida* Jenő ügyvéd *Szécsi* Ferenc ügyvéd irodáját vezette és a behajtott pénzekből 1100 forintot elcsikkasztott. *Szécsi* Ferenc följelentette s a törvényszék sikkasztás bűntette miatt *hat hónapi börtönre* ítélte. Ma tárgyalta ezt a bűntudományt a kir. tábla s a törvényszék ítéletét *helybenhagyta*.

— **Egy férj, három feleség.** Pisztorelli János gépész a férj, akit egy budapesti gépgyárban sokáig úgy ismertek, mint agglegényt. Pedig hát három felesége is volt s mind a hármat hűtlenül elhagyta. A három közül csak kettő jelentette fel, a harmadik örült, hogy megszabadulhatott tőle. A törvényszék kettős bigámiáért négy havi fogságra ítélte a szerencsétlent. A királyi tábla fölemelte ezt a büntetést másfél esztendőre, a királyi kuria azonban írgalmasabb volt s Pisztorellit *egy évi börtönre* ítélte. A törvényszék ítélte tehát legenyhébben. Talán enyhítő körülménynek vette, hogy szegény Pisztorellinek egyszerre három felesége is volt.

— **Egy képviselőválasztás epilógusa.** A gödöllői képviselőválasztásból kifolyó vesztegetési bűnpör tárgyalását ma folytatta a pestvidéki törvényszék. A perbeszédeken kezdtek. *Egressy* köztársasági elejtette a vádat, mert a végtárgyaláson egyetlen egy elfogadható bizonyíték sem merült fel.

Várady Károly, a panaszosok ügyvédje, *Jamrisk* Lajos vádlott megbüntetését kérte.

Darvai Fülöp védő szerint a vesztegetésre irányuló szándék nincs bizonyítva. A törvény a fuvarozást és az élelmezést megengedi, és alig van képviselő, aki erre a célra nem adott volna pénzt a választóknak. Fölmentést kér.

Jamrisk Lajos a védőbeszéd után szintén fölmentését kérte, mert — ugymond — az egész vád egy pártembernek gyűlöletes hajszája.

A törvényszék *Jamrisk* Lajost a vesztegetés vádjá alól fölmentette.

Az ítéletet a hallgatóság éljenzéssel fogadta.

— **Szomorú végű névnap.** Aligha jut eszébe még valamikor *Kasmeder* Lipót bécsi gyári munkásnak, hogy nevenapját korcsmában ünnepelje meg. Az történt vele ugyanis, hogy november 15-én, Lipót-napján, betért egy korcsmába ünnepelni. Pohár poharat követett, végre aztán beszámíthatósága egészen a minimumra redukálódott és piszkálni kezdte a többi vendégeket. A vendégek szóltak a korcsmárosnak, hogy vitesse el kasmedert, de ez nem volt hajlandó a szép szóra hallgatni, miért is a rendőri beavatkozás vált szükségessé. Az eltávolítására behívott rendőrök egyikének fejről minden rossz szándék nélkül leütve a csákót, hatóság elleni erőszak miatt vád alá helyezték és a törvényszék négy hónapi súlyos börtönre ítélte. Föltűnően kemény büntetés azért, mert részeg állapotban egy rendőr csákóját leütötte.

SPORT.

— **Vadászat a főhercegnél.** *Frigyes* főherceg mosonmegyei rajkai uradalmaiban ma reggeltől alkonyig nagyszámu főúri vendég üzte a vadat. A vadásztársaságban a vendéglátó főhercegen és feleségén, *Izabella* főhercegnőn kívül részt vett *Ottó* főherceg is, kinek ma állandóan oldalához szegődött a vadász-szerencse.

— **Mister Fleischmann.** Mister Fleischmann amerikai szenátor és híres sportsman öt nappal ezelőtt meghalt Chikágóban. A haláleset különböző okokból érdekes. Mister Fleischmann volt ugyanis a szokása az a híres *Tod Sloan*, a kiért az ősszel a velszi herceg, a vesztminszteri herceg és más híres angol sportsmanek csaknem összeveszttek, hogy magukénak vallhassák a fiatal 43 kilogrammos mestert. De *Tod Sloan* a velszi herceg személyes megkeresésére is azt felelte:

— Nem lehet, fenség, haza kell mennem mister Fleischmannhoz.

A haláleset következtében azonban önmagáról elesett *Sloan* szerződése és így az amerikai csodolvas már legközelebb végleg Angliába költözködik. Mr. J. Fleischmannak voltak azonkívül a legdrágább lovai. A híres sportsman nemrégiben egy *Hamburg* nevű kétéves 240.000 koronáért vásárolt meg. A drága kétéves Amerikában a legjobb lónak bizonyult az elmúlt versenyév alatt. Ez a vételár kétségkívül a legmagasabb, amit valaha amerikai nevelésű kétéves csikóért fizettek. Amerikában mindeztideig csak kétszer fizettek telvéért ily horribilis összeget és pedig: „St.-Blaise”-ért 480.000 koronát és 750.000 koronát *Ormonde*-ért, melyet egy sanfrancziskói szénkereskedőtől az argentinai Don Jouan de Boucan vásárolt meg. Az *Ormonde*-ért fizetett ár sportkörökben nem volt olyan szenzációs, mint az ujabbi vásárlás, mert *Ormonde*, a század legjobb lova, mely a legkiválóbb angol évjáratban tizenhétszer maradt veretlenül. *Ormonde* mint apamén is kiváló. Már első évjártából a híres *Orne* került ki, az *Eclipse* Staces kétszeres győztese.

— **Foglyok Szilvesztere.** Ma van az utolsó van; holnap már nem szabad lőni a mi kedves honi szárnyasainkat, erdők, mezők sebes lábú lakóit, a fakó foglyokat. Most már csend és béke honol a bozótban; csak a torzсаргó nyulak ellen folyik még a csata egy rövid hónapon keresztül.

— **Sikerdus vadászat.** A Magyar vadász és vadtenyésztő társaság legközelebb tartott vadászatán a tagokon kívül résztvettek dr. *Wlassics* Gyula miniszter, *Szalavszky* főispán, *Ladvig* Gyula, dr. *Kétly* Károly, mint a társaság vendégei. A vadá-

szat, daczára a kevés hajtónak, elég jól sikerült. Terítékre, illetve aggatókra került 664 darab nyul és 70 darab fogoly.

— **Kutyakiállítás Budapesten.** A magyar sportférflak kutyakiállítás rendezésére készülnek, de készülnek rá a külföldiek is, mert az április közepére tervezett kiállítás *nemzetközi* lesz. A magyar anyag már évekel ezelőtt feltűnt és irigylés tárgya volt Berlinben, Bécsben, Drezdában és Londonban. Különösen vizsláink kellettek feltűnést és nyertek elsőrangú díjakat. Ezeken kívül az agárfajok és a bundás juhászkutyák is bámulatba ejtik az érdeklődőket.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Névváltozások. Kiskoru Weisz István békésszent-andrási lakos Vajda-ra, Nideltzky József nagyborosnyói lakos Negyelszki-re, kiskoru Havenitz György, Anna és Mária kolozsvári lakosok Barázda-ra, Kubicek Gyula nagy-abonyi lakos Kubinyi-ra, kiskoru Trébitch Béla és Odón zsámbéki lakos Révész-re, Löwinger Sándor szegedi lakos Lövész-re, Pollák Miksa budapesti lakos és kiskoru gyermekei Paulina és Jenő Lengyel-re, Reich József budapesti lakos és kiskoru Jenő, Kornélia, Károly és Imre gyermekei Rémi-re, Lang Sámuel budapesti lakos Lakos-ra, Goldmann (Lázár) Lajos budapesti lakos és kiskoru fia Henrik Gerő-re, Weinreb Mór budapesti lakos és kiskoru gyermekei Ilona és József Boros-ra, Stárk Sándor budapesti lakos és kiskoru Lili és Egon gyermekei Erőse-re, Lévi Ábrahám budapesti lakos Lantos-ra, kiskoru Goldner Ede és Zelma rákoskeresztúri lakosok Gábor-ra, kiskoru Kohn Mihály kecskeméti lakos Kálmán-ra és Bleyer László kecskeméti lakos Balog-ra változtatta nevét.

Megerősített alapszabályok. A belügyminiszter a zirczi iparoskör, a debreczeni Páli szent Vincze egyesület, az Otthon kerékpár-klub, a Hungaria Társaság vasut-, posta- és iparvállalatok alkalmazottainak egylete és a magyar rajztanárok országos egyesületének alapszabályait jóváhagyta.

Rendjeladomány. Ő felsége Paulheim József építőmesternek és a székesfőváros törvényhatósági bizottsági tagjának a közügyek terén és a főváros fejlődése körül tett hasznos szolgálatai elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét; Toldy Izabellának az angolkasszonyok egri zárdája főnökszonyának pedig a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül a koronás aranyéremkeresztet adományozta.

Pályázatok. A komáromi pénzügyigazgatóság kerületében pénzügyőr-szemlést; a temes-kubinai járásbírósnál aljegyzői; Sopron városánál II. osztályú írnoki; a soproni járásbírósnál III. osztályú hivatali szolgálai; a vassvári járásbírósnál telekkönyvvezetői; Bács Bodrog vármegyében Apatin székhellyel II. osztályú utmesterei; a budapesti törvényszéknél telekkönyvvezetői; a mohácsi járásbírósnál aljegyzői állás van üresedésben.

Kinevezések. A belügyminiszter a lipótmézsei elmeügyintézetben megüresedett másodorvosi állásokra dr. Barla Sándort és dr. Szendrőy Károlyt; a nagyikálói állami elmeügyintézetben rendszerezett segédorvosi állásra dr. László Károly uszodi körorvost nevezte ki. A közoktatási miniszter Laub Florián panaszosai, Török Ferenc nagybecskereki, Halász Teréz munkácsi, Fehér János t.-szentmártoni állami polgári iskolai, Valiguszky Antal nagykanizsai államilag segélyezett közszéki polgári iskolai és Derszib Béla t.-szentmártoni állami polgári iskolai rendes tanítókat, illetve tanítónőt a X-ik fizetési osztály első fokozatába; továbbá Buday Tekla mohácsi állami polgári iskolai rendes tanítónőt, Bolla János hatvani állami polgári iskolai igazgató tanítót, Dercsenyi Julia beregszászi állami polgári iskolai, Kardos Ignác szegvárdi államilag segélyezett közszéki polgári iskolai, Vajna Mihály sepsi-szt.-györgyi állami polgári iskolai rendes, Nagy Bálint hódmezővásárhelyi állami polgári iskolai igazgató, Kárpáti Sándor hódmezővásárhelyi állami polgári iskolai rendes és Schwarcz Mór kapuvári állami polgári iskolai rendes tanítókat illetve tanítónőket a X-ik fizetési osztály második fokozatába; végre Jelinek Márk szeniczai, Bura Dömötör zólyomi, Takács János alsó-kubinai, Jeszenszky Etelka galgóczi, Komjáth Sándor dobsinai, Topalovics János mohácsi állami, Radius Simon oravicza, Debreczeni Áron és Szamosi József homonnai államilag segélyezett közszéki, Bertala Károly nagyrőcei, Guthy Ilona t.-szentmártoni állami, Veszeloyszkyne Kacsokovics Ilona b.-gyarmati államilag segélyezett közszéki és Duschek Ernő szeniczai állami polgári iskolai segédtanítókat, illetve segédtanítókat a XI. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Rendjelölés elengedély. Ő felsége megengedte, hogy kapos-mérei Mérey Kajetan belügyminiszteri osztálytanácsos, a királyi olasz koronarend középkeresztjét és a királyi siámi koronarend II. osztályát elfogadhatta és viselhesse.

Czímadományozások. Ő felsége Kabos Sándor deési törvényszéki bírónak, Olchváry Elek és Benedek László belényesi járásbíróknak, Elekes Béla kézdívasárhelyi és Márkosy Sándor karánsebesi törvényszéki bírónak, Oszterhuber László nagykanizsai, Velyáczky Gyula nagyvárad-városi és Kovács István mócsi járásbíróknak, dr. Radányi Ernő újvidéki törvényszéki bírónak, Paulovics István verseczi járásbíróknak, Bencsik Ferenc kalocsai és Iszák Gyula budapesti törvényszéki bírónak, valamint Hajdu Géza zsolnai járásbíróknak az ítélőtábla bírói címet és jellegét, továbbá Hlavathy József sátoralja-újhegyi és Gazda Ferenc zilahi ügyészeknek a főügyési helyettesi címet és jellegét adományozta.

NYILTTÉR.

A legkelemesebb szórakozás az idei
Sylvester-estély
a fővárosi vigadóban,hol ez alkalomból az összes termék fenyves-erdő
részletekre változtattak. (313)

Valódi francia pezsgő és fánk kiosztás.

Három zenekar, Két énekes csoport

és sok tréfás jelenet fogja a közönséget szórakoztatni.

Belépti jegy előre váltva **80 kr.** Esto a pénz-
tárnál **1 forint.**Aki tíz jegyet egyszerre vesz, az egy nagy
üveg pezsgőt kap jutalomképpen.

THE MUTUAL

NEWYORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1843-ban.

Tiszta kölcsönös. Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereségek a biztosítottakra esnek vissza.

Állomány: 1897 január 1-én:

Összes vagyon	1216 millió frank
Évi bevétel 1896-ban	257 1/2
Kérvényben levő biztosítások	4761
Teljesen tehermentes felesleg	154

fennállása óta biztosítottainak csupán nyereségek
fejében több mint**482 1/2 millió frankot**fizetett ki. Bővebb felvilágosításokkal és díjtáblázatokkal
szolgál aMagyarországi vezérigazgatóság,
Budapest, IV., Károly-körút 26.

(66)

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, decz. 30. Osztrák hitelrészvény 220.70, Disconto-társaság 200.62, Darmstadti bank 153.25, Deutsche bank 210.20, Drezdai bank 163.37, Handelsbank 176.10, Nationalbank 152.70, Osztr.-magyar államvasut 143.90, Déli vasut 32.70, Varsó-Bécsi vasut 264.80, Svájci északkeleti vasut 106.75, Olasz déli vasut 136.10, Olasz közép-tengeri vasut 99.25, Olasz járadék 94.50, Török sorsjegyek 112.75, Mexikói kölcsön 97.20, Laurakohó 173.70, Dortmundi 98.10, Bochumi 204.90, Gelsenkircheni 190.62, Harpeni 195.—, Habernia 289.25, Észak-német Lloyd 164.10, Magán kamatláb 3 3/4.

Hamburg, decz. 30. (Esti tőzsde.) Osztrák hitel-
részv. 29.775. Az irányzat szilárd.Frankfurt, decz. 30. (Esti tőzsde.) Osztr. hitel-
részvény 29.787, déli vasut 68 1/8, osztr.-magyar állam-
vasut 284.—. Az irányzat szilárd.

Páris, decz. 30. Az irányzat eleintén gyenge
volt, utóbb szilárdult. 3%-os francia járadék 103.05,
3%-os törlesztéses járadék 102.47, 3 1/2%-os jára-
dék 106.82, Francia bank 35.75, Credit Foncier
658.— Szezei csatorna részvény 33.12, Egyiptomi
kölcsön 517.—, Spanyol külföldi kölcsön 61 1/4, Ma-
gyar aranyjáradék 103 15/16, Olasz járadék 96.07, Orosz
kölcsön 102.50, Új orosz konzul 94.15, Portugál
kölcsön 20 13/16, Ottomán bank 563.—, Osztr. Län-
derbank 473.—, Osztrák-magyar államvasut 726.—,
Rio Tinto 630.50.

New-York, december 30. (C. T. B.)

	decz. 30.	decz. 29.
Buza decemberre	100	101
„ január	98 1/4	98 1/2
„ májusra	93 1/2	93 7/8
Tengeri májusra	34 3/4	34 1/8

Chicago, december 30. (C. T. B.)

	decz. 30.	decz. 29.
Buza májusra	92 1/8	29 3/4
Tengeri májusra	29 5/8	29 3/4

Mezőgazdaság.

Nyitrai Mezőgazdasági Egyesület. A nyitra-
megyei gazdasági egyesület tegnap tartotta évi ren-
des közgyűlését, Emődy József elnöke alatt. A
nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után felol-

vasatott az 1896. évi működésre vonatkozó jelen-
tés, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Az 1898.
évi működési terv a következőképpen álla-
pított meg: 1. Felolvasások és előadások az
aktuális agrár kérdésekről. 2. Népies gazda-
sági előadások a vármegye különböző vidé-
kein. 3. Az ujonnan rendszeresített gazdasági is-
méltó-iskolák támogatása. 4. A nyitrai téli gazda-
sági tanfolyam rendezése. 5. Szőlőfelújítási tanfo-
lyamok rendezése. 6. A szőlőfelújítás előmozdítása
az 1896. évi V. törvényezik alapján. 7. Hitelszövetke-
zetek létesítése. 8. A tagok anyagi érdekeinek
előmozdítása, szükségleteiknek jutányos beszerzése
által. 9. A XVI. érsekújvári lövászár rendezése. 10.
Ujabb és javított mezőgazdasági gépek bemutatása.
11. Tényezőállatok kiosztása a községeknek állat-
fizetésre. 12. Lőtenyészési kerületek által tipikus
tájfajta létesítése. 13. A magyarvári növénytermel-
ési kísérleti állomással egyetértőleg termelési és
műtrágyázási kísérletek eszközzése. 14. A hazai téli
árpa nemesítése. 15. A bécsi sörárpabemutatóon
való részvétel. 16. A komlótermelés előmozdítása.
17. A párisi világkiállításon való részvétel előkészí-
tése. 18. Biztosítási kedvezmények kieszakozása a
tagok részére. 19. Egy vármegyei központi hitelszö-
vetkezet létesítése. 20. Munkás- és cseléd-biztosító
szövetkezet létesítése. Elhatározta a közgyűlés, hogy
feliratot intéz a pénzügyminiszterhez s adóelenge-
dést fog kérni az egér-károk által sujtott gazdák
részére. Emődy és Mérey indítványa folytán elhata-
rozta a közgyűlés, hogy feliratot intéz a földmive-
lésügyi miniszteriumhoz és kéri fogja a ragadós
tűdölőb irtása körüli eljárás gyorsítását és szigorí-
tását. Kéri fogja különösen azt, hogy valamennyi
közigazgatási hatóság lelkiismeretesen teljesítse ezen
nagyfontosságú ügyben kötelességét. A közgyűlés
után előadásokat tartottak a teigazdasági berende-
zésekről, a vajkiviteli részvénytársaság működéséről
és az okszerű vajtermelésről.

Sertés-zárlat megszüntetése. Mint lapunknak
Nyiregyházaáról jelentik, a gazdák nagy öröme
megszüntették a sertés-zárlatot. Két év óta nem volt
a városban sertésvásár a sertésvész miatt. Most, hogy
a vész megszűnt, a vásárt is engedélyezték.

Ipar és kereskedelem.

Amerikai verseny fakivitelünknek. Miután Ame-
rika a magyar lisztet részben és a búzát egészen
kiszorította Nyugateurópából és Braziliából, az utolsó
öt évben teljes erővel fakivitelünk piacainak az el-
hódítására vetette magát. Hogy az amerikai donga
a magyart Franciaországból ki nem tudta szorí-
tani, a magyar dongafa kiváló tulajdonságainak kö-
szönhető; annyit azonban mégis elért az amerikai
verseny, hogy mindjában lenyomta a magyar donga
árát. Több szerencsével küzdött Amerika a többi
magyar faneműek ellen. Ma már Olaszországban
és súlyosan éreztük Amerika veszedelmes versenyét:
Szicília a déligyümölcs csomagolására használt
bükkeszkácskákat (tavoletti) legujabban Ameri-
kából kezdte fedezni s ezzel kiszámíthatatlan
kárt okoz úgy erdőgazdaságunknak és iparunk-
nak, mint kereskedelmünknek, mert Szicília éven-
ként átlag 6 millió darab tavoletti importált Fi-
uméból. A fiumei kereskedelmi és iparkamara az
amerikai verseny ellensúlyozására akciót indított s
feliratot is intéz a kormányhoz. A fiumei kamara
az amerikai verseny ellen a következő rendszabá-
lyokat és intézkedéseket javasolja: a) A monarchia,
Olaszországgal egyetértőleg, akadályozza meg az
amerikai fából készült ládába csomagolt
déligyümölcs behozatalát; b) Az erdő-árlejtések
célszerűbb rendszer szerint eszközöltessenek; c)
A vasuti hálózat a tengerrel határos részekben kiter-
jesztendő; d) A kormány támogatásával új hajózási
társaság alapítandó, amely faszállításra alkalmas
típusú hajókat szerezzen be, minthogy az Adria
hajói nem felelnek meg a célnak; e) A Bosra-
kikötőben fedett csűrök bocsátandók a fakülde-
mények rendelkezésére. f) Tanulmányozandó az a
kérdés, nem lehetne-e a scukignei völgyet falera-
kodó helylyé átalakítani s azt a fővonallal vasuti
vágánnyal összekapcsolni, minthogy a kikötő szük-
nek bizonyult.

Kőbányai sertéspiacz, decz. 30. Magyar első-
rendű: Fiatál nehéz (páronként 320 kilogrammon fe-
lül) sulyban) 51—52 krajczárig. Közép (páronként
251—320 klgig terjedő sulyban) 51—52 kr.
Könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 52—52 1/2
kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felül) sulyban)
50—51 krajczárig, közép (páronként 240—260
kilogramm sulyban) 49—50 krajczárig. Könnyű (pá-
ronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 47—48

krajczárig. Sertéslétszám: decz. 28. napján volt kész-
let 19.716 drb, decz. 29-én felhajtott 563 drb,
decz. 29-én elszállított 254 drb, decz. 30-án
maradt készletben 20.025 darab. A hizott sertés üzlet-
irányzata változatlan.

Budapesti sertés-konsumvásár, decz. 30. A
ferencvárosi konsumvásárra decz. 29-én érkezett
1108 drb. Készlet decz. 28-áról 312 drb.; összes
felhajtás 1420 drb. Elszállított 975 drb.; elszál-
lítottan maradt 445 drb. Napi árak: 120—180
xilos 47—49 kr, 220—280 kilós 48—49 1/2 kr,
320—380 kilós 47—48 kr, öreg nehéz 47—48 kr.,
szalon 38—45 kr. A vásár élénk volt

Budapesti szarvasmarhavásár. Decz. 30. A
mai vásárra felhajtott: 675 drb magyar ökör,
300 drb magyar tehén, 128 boszniai ökör, 30 drb
bivaly, 30 drb bika, összesen 1217 drb vágómarha s
továbbá 12 drb igás ökör, és 40 darab fejős tehén.
Jegyzések: Magyar hizóökör legjobb minőségű 31—33
forint, közepes 28—30 frt, alárendelt minőség 25—27
frt. Tarka ökör legjobb minőség 33—34 frt kivé-
telesen 35 frt, közepes 31—32 frt, alárendelt
27—29 frt, boszniai ökör jobb minőségű 25—27
frt, alárendelt 21—24 frt. Bika jobb minőségű
28—30 frt, kivételesen alárendelt minőségű
24—27 frt. Bivaly 16—20 frt. Magyar tehén
22—27.50 frt. Tarka tehén 24—35 frt. Minden 100
kilogrammonként élő sulyban.

Közlekedés.

A kassa-oderbergi vasut új helyi árudíjszabása
A kassa-oderbergi vasut helyi árudíjszabása 1890
évi januártól áll érvényben. Az időközben megje-
len nagyszámú pótlék nagyon megnehezítette az átte-
kinthetőséget s ennél fogva új kiadását már ez is
indokolja. Abból az alkalomból, hogy 1898 év ja-
nuár hó 1-étől kezdve az összes vasutak helyi díj-
szabásai, valamint a kötelező díjszabások is korona
értékben jelennek meg: a helyi árudíjszabást átál-
doztatta az igazgatóság. Az új díjszabás szerkesztésé-
nél az eddigi egy kilométer helyett nagyobb távol-
sági egységet vettek alapul. Az az egység nem
az államvasutak által elfogadott myriaméter,
hanem ennek csak a fele, vagyis öt kilométer. Ez-
zel már jelentékeny egyszerűsítés és habár nem
nagy, de meglehetősen általános díjleszállítás is el-
értek. A új díjszabás az egységtételekre és kezelési
illetékekre nézve egyebekben nem változik. Kivételt
képez a mérsékelt gyorsú és az 1. és 2. külön
díjszabás. Az eddigi mérsékelt gyorsú díjtételei
helyébe a többi vasut példájára a különösen mér-
sékelt gyorsú olcsóbb tételeit veszik fel. A ke-
resztülvitt egyszerűsítések következtében az eddigi
negyven kivételes díjszabás helyett az új díjszabás-
ban már csak tizenkét kivételes díjszabást kellett
felvenni.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, decz. 30.

Az északamerikai „corner” szintén nem kerül-
hetett ki sorsát: romba dől, mint számos elődje,
amely az utolsó évtizedben Európában és a tenger-
entúli tőzsdéken elpocsékolta üdvösebb feladatra
mélto szellemi erejét és anyagi eszközeit az árak
mesterséges irányítására célzó, meddő törekvés szol-
gálatában. Chicagoból jelentik, hogy a tegnapi ga-
bonavásár óriási izgalomban folyt le, mivel a sokat
szerepelt buza-ring teljes kudarccsal végződött. Ugy
látszik, hogy ez is, mint minden hasonlórú kartell
szövetkezés maga ásta meg sirját legsajátosabb mű-
ködésével, azaz azáltal, hogy kolosszális készletet
halmozott föl egy helyen. Az amerikai piacok a
katasztrófa bekövetkezését nem is honorálták vala-
mely jelentékenyebb árdepresszióval. Alig két cents-sel
estek a kurzusok. Remélhetőleg most már az üzlet
odaát is a természetes tényezők által előírt ösvényen
fog haladni. Nálunk egy csöppet sem nyugtalanították
a kedélyeket ez események, mert a tényleg be-
állt barátságtalan hangulatot nem lehet a kabelhírek-
nek tulajdonítani. Mindössze az történt, hogy a mal-
mok ma sziesztát tartottak, más fogyasztó meg nem
volt a piacon. A határidő forgalomban elég volt
nehány realizáció, hogy az árakat valamivel leszo-
rítsa. Megemlítjük még, hogy tegnap volt a januáriusi
kötések bejelentési napja. Miután azonban a jövő
hónapi szállításra sem kenyérmagvakban, sem takar-
mányfélékben nem volt üzlet, egészben körülbelül
15.000 métermázsza káposzta repczét jelentettek le
leszámlásra. Délután Páris 15 czentimes Liverpool
1/2 penny árcsökkenést jelzett. Berlin, London vál-
tozatlan.

Buza.

Készára üzlet búzában. Lányhán indult az
üzlet és ha az utolsó órában el nem kelt volna egy

5000 métermázsás raktártétel, a forgalom alig tett volna 10 vagonnál többet. Az árak nehezen tartották fenn tegnapi színvonalukat. Hivatalos eladási jegyzéket nem adtak ki.

Előfordult eladások búzában.

Menyiség mázsában	ó vagy új	származás	hivatalos minőség	átadási hely	ár, netto 100 kg- ra	100 kg- ra	100 kg- ra
400	uj	fehértaljai	78	Budapest	18.20	8h.	8h.
150	.	.	80	.	18.20	8h.	8h.
50	.	.	82	.	18.20	8h.	8h.
300	.	hazavideki	75	.	18.20	8h.	8h.
3000	.	raktári	74	.	12.45	8h.	8h.
100	.	pestvidéki	72	.	12.45	8h.	8h.

Hivatalos jegyzések búzában.

F A J	Minős. súly hektol.	100 kilogr. kiszp. ára	Minős. súly hektol.	100 kilogr. kiszp. ára
Tiszavideki	uj 74	12.45	75	12.65
"	78	12.75	77	12.90
"	78	13.05	79	13.20
"	80	13.30	80	13.50
Pestvidéki	uj 74	12.40	75	12.60
"	78	12.70	77	12.85
"	78	13.00	79	13.15
"	80	13.25	80	13.50
Fehértaljai	uj 74	12.50	75	12.70
"	78	12.80	77	12.95
"	78	13.10	79	13.20
"	80	13.35	80	13.60

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 187.800 métermázsás buza és 92.000 métermázsás liszt; a Silosban 61.100 métermázsás buza, a nyugati pályaudvaron 85.333 métermázsás buza és 5063 métermázsás liszt.

Határidőüzlet búzában. Gyenge forgalom mellett ingadozott volt az irány.

Előfordult határidőkötések búzában.

Határidő	Dél- kezd.	Dél- forgalom	Dél- zár.	Dél- kezd.	Dél- forgalom	Dél- zár.
március	12.02	12.03-04	12.02	12.03	12.04	12.03
szept.	9.20	9.27	9.28	9.29	9.30	9.29

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	decz. 30. pénz	decz. 29. ár	decz. 28. pénz	decz. 27. ár	decz. 26. pénz	decz. 25. ár
márc.	12.02	12.04	12.04	12.06	—	—
szept.	9.27	9.29	9.30	9.32	—	—

Rozs.

Készárüzlet rozsban: Változatlan árak mellett néhány vagon kelt el.

Előfordult eladások rozsban.

menyiség mázsában	ó vagy új	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 kg- ra	Kész vagy 3 óra
300	uj	nyíri	dohos	Nyíregyháza	8.52 ¹ / ₂	Kp.
100	.	pestvidéki	—	Bpest-par.	8.35	.
200	.	.	—	Bpest.	8.57 ¹ / ₂	.
100	.	.	—	.	—	.

Hivatalos jegyzések rozsban.

ó vagy új	faj	hektoliterenkint súly	100 kilogramm kiszp. ára
uj	elsőrendű	70-72	8.55
uj	másodrendű	—	8.50

Raktárállomány rozsban: A közraktárban 52.900 métermázsás; a nyugati pályaudvaron 17.933 métermázsás.

Határidőüzlet rozsban. Kevés forgalom volt a tavaszi rozsban.

Előfordult határidőkötések rozsban.

Határidő	Dél- kezd.	Dél- forgalom	Dél- zár.	Dél- kezd.	Dél- forgalom	Dél- zár.
március	8.72	8.71	8.72	8.72	8.71	8.71
szeptember	—	—	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések rozsban.

Határidő	decz. 30-án pénz	decz. 29-én ár	decz. 28-án pénz	decz. 27-én ár	decz. 26-án pénz	decz. 25-én ár
március	8.72	8.78	8.72	8.74	—	—
szeptember	—	—	—	—	—	—

Takarmányfélék.

Készárüzlet takarmányfélékben. Árpa keresett, zab változatlan, a tengeri üzlet pang. Tengeri el van hanyagolva.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Menyiség mázsában	ó vagy új	származás	minőség	átadási hely	ár, netto 100 kg- ra	Kész vagy 3 óra
100	uj	zab	—	Budapest	6.42 ¹ / ₂	kiszp.
100	.	árpa	takarmány	Kőbánya	6.55	.
200	.	tengeri	—	Karczag	6.75	.
100	.	.	—	.	4.75	.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	ó vagy új	Faj	Hektoliterenkint súly	100 kg. kiszp.
Árpa	uj	takarmány	60-62	6.10
"	.	égetni való	62-64	6.50
"	.	sörfőzdei	64-66	8.00
Zab	.	—	68-70	6.25
Tengeri	.	bánási	—	5.20
"	.	másmint	—	5.10

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 72.400 métermázsás árpa, 18.200 métermázsás zab, 110.700 métermázsás tengeri. A nyug. pályaudvarban 2809 métermázsás árpa, 282 métermázsás zab, 19.500 métermázsás tengeri.

Határidőüzlet takarmányfélékben: Tengeriben lanya, de üzletellen.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Dél- kezd.	Dél- forgalom	Dél- zár.	Dél- kezd.	Dél- forgalom	Dél- zár.
Tengeri	május	5.40	5.39.38	5.39	5.39	5.39	5.39
Zab	május	6.39	6.38	6.38	6.37	6.38	6.37
"	szept.	—	—	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	decz. 30-án pénz	decz. 29-én ár	decz. 28-án pénz	decz. 27-én ár	decz. 26-án pénz	decz. 25-én ár
Tengeri	májusra	5.39	5.39	5.39	5.41	—	—
Zab	decemberre	6.39	6.39	6.39	6.40	—	—
"	májusra	—	—	—	—	—	—

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal a 1897. évi december hó 28-án este 6 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi köze:

Az áru megnevezése	Erkezett vasúton	Erkezett hajón	Elszállított vasúton	Elszállított hajón	Együtt
buza	1728	—	1728	101	101
rozsa	208	—	208	—	—
árpa	312	—	312	—	—
zab	100	—	100	—	—
tengeri	611	—	611	1310	1310
Összesen	2949	—	2949	1411	1411

a fővármivatalnál előjegyzett:

Az áru megnevezése	Visszkivétel céljából való behozatala előj. mennyi- ség méterm.	Az áru megnevezése	A visszkivétel előjegyzett mennyiség métermázsákban
buza	705	buzaliszt	404
rozsa	—	rozsliszt	—
árpa	—	árpaliszt	—
Összesen	705	Összesen	404

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, december 30.

A mai tőzsde minden tekintetben ellentétes képe volt a tegnapiak. Amint tegnap a külföldről érkező hírek óráról-órara szilárdították az irányzatot, úgy gyöngítették ma az árakat, egymásután hozván a lanyhább árfolyamokat. A vételkedv megcsappanása délből érte el tetőpontját. Délután aztán Berlinben a magánkezekből kint pénzt érzékenyen olcsóbb lett, mely körülmény ismét megszilárdította kissé az üzletet. Helyi értékeink az árfeloldásban lépten követték a nemzetközieket. Végeredmény az, hogy az árak a tegnapi zárathoz képest 1-2 forinttal alacsonyabbak az egész vonalon.

Az előtőzsdén: Magy. hitelrészv. 380.25—381.50. Osztrák hitelrészvénnyel 351.90—352.20. Osztrák magyar államvasutak 335.75—336. Kereskedelmi bank 1412. Közüti vaspálya 390.50, Villamos vasut 275—275.50 forintot kötött.

Dél-11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvénnyel 351.90. Magyar hitelrészvénnyel 381.40. Aranyárak 121.75. Koronárak 99.65. Leszámitoló bank 246.50. Jelzálogbank 271.25. Rimamurányi 245.50. Osztr.-magyar államv. 335.75. Déli vasut 77. Ipar és keresk. bank 101, Villamos vasut 275.50, Közüti vasut 390.50.

A délitőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1410—1411, Lujza-malom 157, salgótarjáni köznéb. 601, közüti vasut 390—390.50, villamos vasut 274.50—275, magyar hitelrészvénnyel 381—380.50, leszámitoló bank 246.50—246.25, osztr. hitelr. 351.90—351.10, osztr. magyar államvasut 336—335.50 forintot.

Díjbitosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2 frt; 8 napra 4—5.— frt; január utoljára 10—12 frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	decz. 30.	decz. 29.
Magyar aranyárak	121.50	121.50
Magyar koronárak	99.50	99.50
Magyar hitelrészvény	380.—	382.—
Magyar ipar és keresk. bank	101.—	101.—
Magyar jelzálogbank	270.25	271.50
Magyar leszámitoló bank	246.50	247.—
Rimamurányi vasmű	245.50	245.50
Osztrák hitelrészvény	351.20	352.40
Déli vasut	77.25	77.25
Osztr.-magyar államvasut	335.50	336.25
Közüti vaspálya	390.—	391.—
Villamos vasut	274.50	276.—

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 351.10—351.65, Magyar hitelrészvény 380.50, Osztrák-magyar államvasut 335.50 frt kötött.

Délután 4 órakor zárulnak:

	decz. 30.	decz. 29.
Osztrák hitelrészvény	351.50	352.80
Magyar hitelrészvény	380.50	382.25
Osztr.-magyar államvasut	335.50	336.25
Leszámitoló bank	246.50	247.—
Jelzálogbank	270.25	271.25
Rimamurányi vasmű	245.—	245.50
Közüti vaspálya	390.50	391.50
Villamos vasut	274.50	277.—
Ipar és keresk. bank	101.—	101.—
Déli vasut	77.—	76.75

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDE.

Budapest, december 30. A mai termény-tőzsde teljesen üzletellen volt. Az árak sem változtak.

Hivatalos jegyzések.

F A J	Ar 100 kilo- grammunkint	Pénz	Áru
Dísznászir ingyen hordó	—	62.50	64.20
Szalonna	—	48.—	48.50
"	—	49.—	50.—
"	—	50.—	52.—
Szilva	—	16.50	17.—
Kész árú	—	17.75	18.35
Zsákkal együtt	—	20.25	21.—
göngyöllyűtől	—	15.25	15.75
súly helyett	—	17.—	17.50
"	—	20.—	20.50
Szilva	—	—	—
Határidőre	—	—	—
Minőség	—	—	—
500 grammunkint	—	—	—
Szilva	—	—	—
Kész árú	—	—	—
ingyen hordó	—	—	—
Szilva	—	—	—
Határidőre	—	—	—
ingyen hordó	—	—	—
Herszlag	—	—	—
"	—	—	—

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, decz. 30. A mai vásár irányzata nagyban való forgalomban és az egyes cikkeknél a következő volt: **Ésénál** a forgalom élénk, árak szilárdak. — **Baromfinál** élénk, árak szilárdak. — **Halban** csendes, árak csökkentek. — **Tej és tejtermékek** élénk. — **Tojásnál** lanya, árak csökkentek. — **Zöldszénél** csendes. — **Gyümölcsnél** csendes. — **Fűszereknél** csendes. — **Időjárás:** boros, hideg. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: **Hús.** Marhahús hátulja I. 46—56 frt, II. 40—46 frt. Birkahús hátulja I. 30—38 frt, II. 28—30 frt. Borjúhús hátulja I. 60—66 frt, II. 50—56 frt. Sertéshús elsőrendű 50—50.0 frt, vidéki 48—49 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—72 frt (kilonkint). Sertésszír hordóval 52.5—53.0 frt (100 kilonkint). — **Baromfi (élő).** Tyúk 1 pár 1.00—1.50 frt. Csirke 1 pár 0.70—1.20 frt. Lud hízott kilonkint 4.50—7.00 frt. — **Különfélék.** Tojás I. láda (1440 db) 41.0—42.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 2—5.00 frt. Petrezselem 100 kötés 3.00—6.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 6—14 frt. Paprika I. 100 kiló 30—52 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilonkint 95—100 frt. Vaj-tea kilonkint 1.10—1.40 frt. Burgonya-rózsá 100 kiló 2.00—2.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.30—3.20 frt. — **Halak.** Harsa (élő) 0.60—1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.50—0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, decz. 30. Az irányzat változatlanul szilárd. **Finomított szesz** nagyban 55.75—56.25 forint, kicsinyben 56.50—56.75 forint. **Élesztőszesz** nagyban 55.75—56.75 forint, kicsinyben 56.50—56.75 forint. **Nyersszesz adózva** nagyban 54.75—55.25 forint, kicsinyben 55.25—55.75 forint. **Nyersszesz adózatlan** (exknt.) 14.70—15.— frt. **Denaturált szesz** nagyban 19.—19.25 frt, kicsinyben 19.50—19.75 frt. Az árak 10,000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapesti készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, decz. 30. **Kontingens nyersszesz** azonnali szállítás 18.30—18.60 frt kelt el. Zárát 18.30—18.50 frt.

Frága, decz. 30. Adózott tripló szesz azonnali szállításra 53.73—54 1/4 frton jegyeztetik. Adózatlan szesz 17.50—17.75 frt.

Triest, decz. 30. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90.% hektoliterenkint nagyban 10 1/2 azonnali és 10 1/8—10 1/2 frt január-áprilisi szállításra.

Berlin, decz. 30. Szesz helyben 37.30 márka = 21.97 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literszállalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Stettin, decz. 30. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 36.90 márka = 21.73 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Boroszlo, decz. 30. Szesz (50-es) pr. novem- ber 55.40 márka = 32.63 frt; szesz (70-es) pr. november 36.—márka = 21.20 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Hamburg, decz. 30. Szesz nov.—decz. 22.90 márka = 13.49 frt; decz.—jan. 22.75 márka = 13.40 frt; jan.—febr. 22.50 márka = 13.26 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 forint.

Páris, decz. 30. Szesz folyó 42.—frk = 22.18 frt; decemberre 42.25 frk = 22.32 frt; májustól 42.25 frk = 22.32 frt. Az árak 10,000 liter-szállalékonként 1/4% leszámítással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.65.

Cukor.

Prága, decz. 30. Nyerscukor 88% cukortartalom alapján franco Aussig, azonnali szállításra 13.37 frt.

Hamburg, decz. 30. Nyerscukor t. o. n. Hamburg azonnali szállításra 9.57 márka, januári szállításra 9.60 márka, májusi szállításra 9.85 márka. Irányzat nyugodt.

Páris, decz. 30. Nyerscukor (88 fok) kész áru 29.50.—30.—frk, félhircukor novemberre 32.25 frk. decemberre 32.50 frk, 4 első óra 32 1/8 frk. 4 óra májustól 33.50 frk. Finomított készáru 101.50—102.—frk.

London, decz. 30. Jávacsukor 11 1/8 sh. nyugodt.

Olajok.

Páris, decz. 30. Repceolaj folyó 56.—frk (= 26.41 frt); januára 56.—frk (= 26.41 frt); négy első óra 56.25 frk (= 26.53 frt); négy óra májustól 56.25 frk (= 26.53 frt). Árak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.65 frt.

Hamburg, decz. 30. Repceolaj helyben 56.—márka (= 32.98 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Köln, decz. 30. Repceolaj májusra (hordóval). 60.—márka (= 35.34 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.99 frt.

Petroleum.

Hamburg, decz. 30. Petroleum helyben 4.75 márka = 2.79 frt.

Antwerpen, decz. 30. Petroleum fin. helyben 14.50 frank = 6.90 frt.

Bréma, decz. 30. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.91 frt.

Newyork, decz. 30. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadelphiában 5.35 cents; United Rife Line Certificates decemberre 65.—; Nyers petroleum decemberre 5.95.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, december 30. Gyengébb new-yorki kurzusok, de még inkább az üzletlenség kedvezőtlenül hatottak a forgalomra. Csak zab szilárdult kevésse.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 11.91—11.93, rozs tavaszra 8.87—8.89, tengeri máj.-jun. 5.64—5.66, zab tavaszra 6.69—6.70, repce jan.-febr. 13.50—13.60.

Boroszlo, decz. 30. Buza helyben 19.—márka (= 11.19 frt) sárga. Buza helyben 18.90 márka (= 11.13 frt). Rozs helyben 14.80 márka (= 8.72 frt). Zab helyben 13.80 márka (= 8.13 frt). Tengeri helyben 12.—márka (= 7.07 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Hamburg, decz. 30. Buza holsteini 180—188 márka (= 10.60—11.07 frt). Rozs meklenburgi 140—152 márka (8.25—8.95). Rozs orosz 108—109 márka (= 6.36—6.42 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Páris, decz. 30. (Megnyitás.) Buza folyó 29.10 frank (= 13.87 frt). Buza decemberre 29.25 frank (= 13.94 frt). Buza 4 első óra 29.—frank (= 13.82 frt). Buza 4 óra májustól 28.75 frank (= 13.70 frt). Rozs folyó 18.10 frank (= 8.62 frt). Rozs 4 első óra 18.40 frank (= 8.77 frt). Rozs 4 óra májustól 18.60 frank (= 8.86 frt) minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.65 forint.

Páris, decz. 30. (Zárlat.) Buza folyó 29.30 frank (= 13.97 frt). Buza decemberre 29.30 frank (= 13.97 frt). Buza 4 első óra 29.10 frank

(=13.87 frt). Buza 4 óra májustól 28.75 frank (=13.70 frt).

London, decz. 30. Az összes gabonaneműek nyugodtak, szilárdak. Angol buza 1/3—1/4 sh.-gel magasabb; külföldi szilárdabb. Városi liszt 31—36 sh. Hozatalok: buza 20.520, árpa 23.660 és zab 20.638 qu. Tengeri helyben 17.25 sh.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, decz. 30. A spekuláció ma csak tartózkodást tanúsított és így a forgalom csekély számu kötésre szorított. Az irányzat e mellett szilárd volt, sőt egyes papirokban hausse fejlődött úgy osztrák villamossági, bustiehradi és általános építőársasági részvényekben. A magyar politikai helyzetéről érkezett hírek hatás nélkül maradtak. Az üzlet folyamában berlini jegyzések hatása alatt gyengült az irányzat és csak zárlat felé kerekedett felül ismét javulás, miután Londonban nem emelték fel a kamadabot.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 352.12—352 Anglo-bank 158.75—159, Osztrák-magyar államvasut 336.37—336, Déli vasut 77—77.12 Bustiehradi 570.50—572, Tramway 461—462, Alpesi bánya 132.10—131.60, Dohányrészvény 133.50—132 Osztr. villamossági 299—300, Magyar aranyjárdék 121.50, Osztrák aranyjárdék 121.70, Töröksorsjegy 58.90—58.70 forinton kötöttet.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 351.87, Magyar hitelrészvény 381.—, Längerbank 215.—, Osztr.-magy. államvasut 336.—, Alpesi bánya 131.60; Májusi járadék 102, Török sorsjegy 58.75.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 351.75, Magyar hitelrészvény 381.—, Längerbank 215.—, Unionbank 291.50, Anglo-bank 159.—, Bankverein 255.—, Osztrák-magy. államvasut 335.75, Déli vasut 77.—, Elbevolgyi vasut 259.75, Északnyugoti vasut 246.—, Alpesi bánya 131.50, Rimamurányi 246.—, Prágai vasipar 680.—, Májusi járadék 102.—, Magyar koronajárdék 99.65, Török sorsjegy 58.80, Német márka 58.85, Török dohányrészvény 131.50 forinton kötöttet.

Déltől 2 óra 30 percig jegyezték: Magyar aranyjárdék 121.40, Magyar koronajárdék 99.50, Tiszai kölcsönsorsjegy 138.50, Magyar földtehermentesítési kötvény 96.65, Magyar hitelrészvény 380.50, Magyar nyereségykölcsön sorsjegy 152.50, Kassa-oderbergi vasut 190.50, Magyar kereskedelmi bank 1412.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.50, Magyar keleti vasut államkötvények 121.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 246.50, Rimamurányi vasrészvénytársaság 245.50, 4.2%-os papírajárdék 102.—, 4.2%-os ezüstjárdék 101.95, Osztrák aranyjárdék 121.40, Osztrák koronajárdék 101.90, 1860. évi sorsjegyek 142.75, 1864. évi sorsjegyek 188.—, Osztrák hitelsorsjegyek 200.25, Osztrák hitelrészvény 351.25, Angol-osztrák bank 159.50, Unionbank 290.50, Bécsi bankverein 255.15, Osztrák Längerbank 215.—, Osztrák-magyar bank 933.—, Osztrák-magyar államvasut 335.75, Déli vasut 76.63, Elbevolgyi vasut 259.25, Dunagőzhajózási részvény 442.—, Alpesi bányarészvény 130.90, Dohányrészvény 127.50, Husz frankos 9.53 Cs. kir. vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.05 Német bankváltó 58.82.

Bécs, decz. 30. (Utótőzsdé.) Az irányzat szilárd volt. Osztrák hitelrészvény 351.50, Magyar hitelrészvény 380.50, Anglo-bank 159.75, Bankverein 255.—, Union-bank 290.50, Osztrák Längerbank 215.—, Osztrák-magyar államvasut 335.50, Déli vasut 77.—, Elbevolgyi vasut 259.50, Északnyugoti vasut 246.50, Dohány-jövedék 130.—, Rimamurányi vasut 246.25, Alpesi bányarészvény 130.90, Májusi járadék 102.—, Magyar koronajárdék 99.55, Török-sorsjegy 58.30, Német birodalmi márka 58.83.

Berlin, decz. 30. (Tőzsdéi tudósítás.) Készen és kohó részvények nyomottak nyereségrealizációkra. Bankok gyengültek. A tőzsde további folyamatában vontatott üzlet. Magánkamatláb 3 1/4%.

Berlin, decz. 30. (Zárlat.) 4.2%-os ezüstjárdék 101.90, 4%-os osztrák aranyjárdék 103.—, 4%-os magyar aranyj. 103.—, osztrák hitelrészvény 220.50, magyar koronajárdék 99.90, déli vasut 33.60, osztr.-magyar államvasut 142.70, Károly Lajos-vasut —, orosz bankjegy 216.35, bécsi váltóár 169.70, 4%-os új orosz kölcsön 67.10, magyar beruházási kölcsön 102.50, olasz járadék 94.40. Az irányzat javult.

Berlin, decz. 30. (Utótőzsdé.) Osztrák hitelrészvény 220.70, déli vasut 33.60, magyar aranyjárdék —, osztrák-magyar államvasut 142.90. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, decz. 30. (Zárlat.) 4.2%-os papírajárdék —, 4.2%-os ezüstjárdék 86.10, 4%-os osztrák aranyjárdék 103.—, 4%-os magy. aranyj. 103.—, magy. koronajárdék 100.—, osztrák hitelrészvény 297.50, osztrák-magyar bank 793.—, osztrák-magyar államvasut 283.87, déli vasut 68.13, északnyugoti vasut 208.—, elbevolgyi vasut 223.50, bécsi váltóár 169.57, londoni váltóár 20.37, párisi váltóár 80.75, bécsi bankverein 218.—, Unionbank 249.—, villamos részvény 133.—, alpesi bányarészvény

110.30, 3%-os magy. aranykölcsön 90.90. Az irányzat gyengült.

Frankfurt, decz. 30. (Utótőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 297.75, osztrák-magyar államvasut 283.87, Déli vasut 68.25.

Hamburg, decz. 30. (Zárlat.) 4.2%-os ezüstjárdék 85.80, osztr. hitelrészvény 297.50, osztr.-magyar államvasut 709.—, déli vasut 163.—, olasz járadék 94.10, 4%-os osztr. aranyj. 102.75, 4%-os magy. aranyj. 103.50. Az irányzat: szilárd.

Páris, decz. 30. (Zárlat.) 3%-os francia jár. 103.05, 3 1/2%-os francia jár. 106.82, olasz járadék 96.07, osztrák földhitelrészv. 1250.—, Osztrák magy. államv. 726.—, Déli vasut —, Francia tör. jár. 102.47, 4%-os osztr. aranyjárdék 103.93, ottomanbank 563.—, dohányrészv. 280.—, párisi bank-részvény 887.—, osztrák Längerb-bank 473.—, alpési bányarészvény 284.—. Az irányzat szilárd.

London, decz. 30. (Zárlat.) Angol consolk 112.9/16, déli vasut 7.25, spanyol járadék 60.7/8, olasz járadék 94.75 4/8, magy. aranyjárdék 103.—, 4 1/4 osztrák aranyj. —, 50 4/8 rupia 63.3/8, canada pacificvasut 83 3/8, leszámítási kamatláb 3 1/8 ezüst 26.50. Az irányzat ártartó.

Páris, decz. 30. Bankimutató. A pénzforgom aránya az érczkészlethez 82.71:100. Kamatok és leszámítás jövedelme 530.000 frk. Érczkészlet (ezüst) — 5,973.000 frk. Váltóárak + 164,594.000 frk. Magánkövetelések — 19,150.000 frk. Érczkészlet (arany) — 11,343.000 frk. Előlegek aranyrudakra + 9,738.000 frk. Jegyforgalom + 119,907.000 frk. New-York, decz. 30. ezüst 57.50.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1897. december 30-án reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Csapadék mm.
Arvavárja	—	—	—	Póla	78.9	8.9	—
Selmeczbánya	76.4	8.6	—	Lesina	78.2	1.3	—
N.-Szombat	74.0	6.0	—	Sarajevo	78.0	9.4	—
Magyar-Ovár	74.0	5.4	—	Torino	74.0	4.0	—
O-Gyalla	74.5	5.1	—	Piorancz	72.8	8.8	—
Budapest	75.6	5.6	—	Roma	73.8	2.0	—
Sopron	71.7	5.4	—	Nápoly	—	—	—
Herény	72.2	5.0	—	Brindisi	78.5	7.1	—
Keszthely	74.0	5.8	—	Palermo	70.7	7.0	—
Zágráb	74.7	5.3	1	Malta	73.2	13.4	—
Piuma	72.6	0.5	—	Zürich	65.5	7.8	—
Cirkvenica	73.3	0.4	—	Biardiz	57.7	11.4	—
Pancsova	76.1	6.2	—	Nizza	—	—	—
Zsombolya	—	—	—	Páris	58.5	9.0	1
Arad	75.9	10.7	—	Kopenhága	—	—	—
Szeged	—	—	—	Hamburg	57.0	5.1	—
Szolnok	75.2	9.2	—	Berlin	62.9	0.6	—
Eger	77.8	13.0	—	Christiansund	40.1	8.0	—
Debrecen	74.4	13.0	—	Stockholm	49.9	7.8	—
Késmárk	73.5	4.5	—	Szent-Pétervár	58.1	2.3	1
Ungvár	77.1	11.0	—	Moszkva	—	—	—
Szatmár	77.1	9.4	—	Varsó	69.7	6.1	—
Nagy-Vár	77.6	7.6	—	Kiew	73.6	6.3	—
Kolozsvár	80.2	13.4	—	Odessa	—	—	—
Nagy-Szeben	78.1	12.0	—	Sulina	79.5	1.2	—
Bécs	71.7	5.2	—	Szofia	—	—	—
Salzburg	67.8	5.0	—	Konstantinápoly	77.8	0.8	3
Klagenfurt	77.9	16.8	—				

Egy szokatlan mélységű depresszió megjelent Skócia táján (728 mm.), mely körüzetében, nevezetesen Angliában általános nagyváltó esőzést és Európa nyugati partvidékén viharos légáramlást okoz. Egyidejűleg a magas légnyomás mindinkább Délkeletre szorult és a Fekete-tenger táján közel van 780 mm.-hez. — Az időjárás Közp. és Kelet-Európában általánosan száraz. Legálacsonyabb ma a hőmérséklet Erdélyben, erős hőemelkedés mutatkozik Európa nyugati szélén, de Észak-Oroszország is fölötté enyhe, így Szt.-Pétervárral enyhébb mint Konstantinápoly.

Hazánkban a száraz és hideg idő változatlanul tart. Csapadék nem volt sehol, a nappali hőmérséklet is a fagyponthoz alul maradt. Reggel Keleten kiderült, sok felé pedig köd képződött. Déli szelekkel, borult idő, emelkedő hőmérséklet és később csapadék várható.

VIZÁLLÁS.

— December 30-án. —

Folyó	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás	Folyó	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás
		cenziméter	méter			cenziméter	méter
Don	Schärding	14	9	Tisza	M.-Sziget	18	—
..	Passau	75	12	..	Tisza-Ujlak	38	—
..	Bécs	178	15	..	V.-Námeny	103	—
..	Pozsony	75	15	..	Csap	173	—
..	Komárom	110	8	..	Tokaj	82	4.4
..	Budapest	58	8	..	Szolnok	78	—
..	Ercsi	—	—	..	Szeged	130	—
..	Paks	80	4	..	Szatmár	92	—
..	Mohács	98	29	..	Titelt	84	13.0
..	Ujvidék	46	14	..	Dees	20	—
..	Zimony	53	14	..	Szatmár	24	—
..	Pancsova	10	16	..	Leleceza	—	4
..	Bázias	51	12	..	Munkács	—	—
..	Orsova	108	10	..	Homonna	—	—
..	M.-Falva	—	—	..	Ungvár	—	—
..	Zsolna	—	—	..	Bartfa	18	—
..	Szered	—	—	..	Budapest	180	—
..	Ercsekvár	—	—	..	Sajó	154	—
..	Sárvár	23	—	..	H.-Németi	6	—
..	Győr	188	—	..	E.-Ujlalu	16	—
..	Zákány	61	—	..	Sob. Kör.	—	—
..	Eszék	55	7	..	Csucs	—	—
..	M.-Sperdah	10	—	..	Nagyvárad	10	—
..	Zágráb	12	8	..	Belenyes	20	23
..	Sziszek	25	9	..	Fab. Kör.	42	—
..	Mitrovicza	177	12	..	Békés	18	23
..	Károlyvár	62	3	..	Gyoma	23	—
..	Novi	—	—	..	Gy.-Fehérv.	—	—
..	Banjaluca	—	—	..	Arad	129	—
..	Doboj	—	—	..	Makó	20	—
..	Zwornik	—	—	..	K.-Kostély	50	14
..		—	—	..	Temesvár	63	—
..		—	—	..	N.-Becker	45	—

Jelek magyarázata: * = Jéges víz; + = 0 felett; — = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Felölös szerkesztő: LIPÓSEY ÁDÁM.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1897. december 30-án.

I. Államadósság.										II. Más közközlőnk.										III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.										IV. Előbbbségi kötvények.										V. Bankok részvényei.										VI. Takarékp. részvényei.										VII. Biztosító-társ. részv.										VIII. Gözmalomk. részv.										IX. Bányák és téglagy. r.										X. Vasművek és gépgy. r.										XI. Könyvnyomdák r.										XII. Különléle váll. részv.										XIII. Közleked. váll. részv.										XIV. Sorsjegyek.										XV. Pénzmekek.										XVI. Váltók árfolyamai (látra).										XVII. Határidőre kötött értékp.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
a) Magyar Államadósság.										b) Osztrák Államadósság.										c) Budapesti intézetek kibocsátásai.										d) Vidéki és külföldi int. kib.										e) Magyar Államadósság.										f) Magyar Államadósság.										g) Magyar Államadósság.										h) Magyar Államadósság.										i) Magyar Államadósság.										j) Magyar Államadósság.										k) Magyar Államadósság.										l) Magyar Államadósság.										m) Magyar Államadósság.										n) Magyar Államadósság.										o) Magyar Államadósság.										p) Magyar Államadósság.										q) Magyar Államadósság.										r) Magyar Államadósság.										s) Magyar Államadósság.										t) Magyar Államadósság.										u) Magyar Államadósság.										v) Magyar Államadósság.										w) Magyar Államadósság.										x) Magyar Államadósság.										y) Magyar Államadósság.										z) Magyar Államadósság.										aa) Magyar Államadósság.										ab) Magyar Államadósság.										ac) Magyar Államadósság.										ad) Magyar Államadósság.										ae) Magyar Államadósság.										af) Magyar Államadósság.										ag) Magyar Államadósság.										ah) Magyar Államadósság.										ai) Magyar Államadósság.										aj) Magyar Államadósság.										ak) Magyar Államadósság.										al) Magyar Államadósság.										am) Magyar Államadósság.										an) Magyar Államadósság.										ao) Magyar Államadósság.										ap) Magyar Államadósság.										aq) Magyar Államadósság.										ar) Magyar Államadósság.										as) Magyar Államadósság.										at) Magyar Államadósság.										au) Magyar Államadósság.										av) Magyar Államadósság.										aw) Magyar Államadósság.										ax) Magyar Államadósság.										ay) Magyar Államadósság.										az) Magyar Államadósság.										ba) Magyar Államadósság.										bb) Magyar Államadósság.										bc) Magyar Államadósság.										bd) Magyar Államadósság.										be) Magyar Államadósság.										bf) Magyar Államadósság.										bg) Magyar Államadósság.										bh) Magyar Államadósság.										bi) Magyar Államadósság.										bj) Magyar Államadósság.										bk) Magyar Államadósság.										bl) Magyar Államadósság.										bm) Magyar Államadósság.										bn) Magyar Államadósság.										bo) Magyar Államadósság.										bp) Magyar Államadósság.										bq) Magyar Államadósság.										br) Magyar Államadósság.										bs) Magyar Államadósság.										bt) Magyar Államadósság.										bu) Magyar Államadósság.										bv) Magyar Államadósság.										bw) Magyar Államadósság.										bx) Magyar Államadósság.										by) Magyar Államadósság.										bz) Magyar Államadósság.										ca) Magyar Államadósság.										cb) Magyar Államadósság.										cc) Magyar Államadósság.										cd) Magyar Államadósság.										ce) Magyar Államadósság.										cf) Magyar Államadósság.										cg) Magyar Államadósság.										ch) Magyar Államadósság.										ci) Magyar Államadósság.										cj) Magyar Államadósság.										ck) Magyar Államadósság.										cl) Magyar Államadósság.										cm) Magyar Államadósság.										cn) Magyar Államadósság.										co) Magyar Államadósság.										cp) Magyar Államadósság.										cq) Magyar Államadósság.										cr) Magyar Államadósság.										cs) Magyar Államadósság.										ct) Magyar Államadósság.										cu) Magyar Államadósság.										cv) Magyar Államadósság.										cw) Magyar Államadósság.										cx) Magyar Államadósság.										cy) Magyar Államadósság.										cz) Magyar Államadósság.										da) Magyar Államadósság.										db) Magyar Államadósság.										dc) Magyar Államadósság.										dd) Magyar Államadósság.										de) Magyar Államadósság.										df) Magyar Államadósság.										dg) Magyar Államadósság.										dh) Magyar Államadósság.										di) Magyar Államadósság.										dj) Magyar Államadósság.										dk) Magyar Államadósság.										dl) Magyar Államadósság.										dm) Magyar Államadósság.										dn) Magyar Államadósság.										do) Magyar Államadósság.										dp) Magyar Államadósság.										dq) Magyar Államadósság.										dr) Magyar Államadósság.										ds) Magyar Államadósság.										dt) Magyar Államadósság.										du) Magyar Államadósság.										dv) Magyar Államadósság.										dw) Magyar Államadósság.										dx) Magyar Államadósság.										dy) Magyar Államadósság.										dz) Magyar Államadósság.										ea) Magyar Államadósság.										eb) Magyar Államadósság.										ec) Magyar Államadósság.										ed) Magyar Államadósság.										ee) Magyar Államadósság.										ef) Magyar Államadósság.										eg) Magyar Államadósság.										eh) Magyar Államadósság.										ei) Magyar Államadósság.										ej) Magyar Államadósság.										ek) Magyar Államadósság.										el) Magyar Államadósság.										em) Magyar Államadósság.										en) Magyar Államadósság.										eo) Magyar Államadósság.										ep) Magyar Államadósság.										eq) Magyar Államadósság.										er) Magyar Államadósság.										es) Magyar Államadósság.										et) Magyar Államadósság.										eu) Magyar Államadósság.										ev) Magyar Államadósság.										ew) Magyar Államadósság.										ex) Magyar Államadósság.										ey) Magyar Államadósság.										ez) Magyar Államadósság.										fa) Magyar Államadósság.										fb) Magyar Államadósság.										fc) Magyar Államadósság.										fd) Magyar Államadósság.										fe) Magyar Államadósság.										ff) Magyar Államadósság.										fg) Magyar Államadósság.										fh) Magyar Államadósság.										fi) Magyar Államadósság.										fj) Magyar Államadósság.										fk) Magyar Államadósság.										fl) Magyar Államadósság.										fm) Magyar Államadósság.										fn) Magyar Államadósság.										fo) Magyar Államadósság.										fp) Magyar Államadósság.										fq) Magyar Államadósság.										fr) Magyar Államadósság.										fs) Magyar Államadósság.										ft) Magyar Államadósság.										fu) Magyar Államadósság.										fv) Magyar Államadósság.										fw) Magyar Államadósság.										fx) Magyar Államadósság.										fy) Magyar Államadósság.										fz) Magyar Államadósság.										ga) Magyar Államadósság.										gb) Magyar Államadósság.										gc) Magyar Államadósság.										gd) Magyar Államadósság.										ge) Magyar Államadósság.										gf) Magyar Államadósság.										gg) Magyar Államadósság.										gh) Magyar Államadósság.										gi) Magyar Államadósság.										gj) Magyar Államadósság.										gk) Magyar Államadósság.										gl) Magyar Államadósság.										gm) Magyar Államadósság.										gn) Magyar Államadósság.										go) Magyar Államadósság.										gp) Magyar Államadósság.										gq) Magyar Államadósság.										gr) Magyar Államadósság.										gs) Magyar Államadósság.										gt) Magyar Államadósság.										gu) Magyar Államadósság.										gv) Magyar Államadósság.										gw) Magyar Államadósság.										gx) Magyar Államadósság.										gy) Magyar Államadósság.										gz) Magyar Államadósság.										ha) Magyar Államadósság.										hb) Magyar Államadósság.										hc) Magyar Államadósság.										hd) Magyar Államadósság.										he) Magyar Államadósság.										hf) Magyar Államadósság.										hg) Magyar Államadósság.										hh) Magyar Államadósság.										hi) Magyar Államadósság.										hj) Magyar Államadósság.										hk) Magyar Államadósság.										hl) Magyar Államadósság.										hm) Magyar Államadósság.										hn) Magyar Államadósság.										ho) Magyar Államadósság.										hp) Magyar Államadósság.										hq) Magyar Államadósság.										hr) Magyar Államadósság.										hs) Magyar Államadósság.										ht) Magyar Államadósság.										hu) Magyar Államadósság.										hv) Magyar Államadósság.										hw) Magyar Államadósság.										hx) Magyar Államadósság.										hy) Magyar Államadósság.										hz) Magyar Államadósság.										ia) Magyar Államadósság.										ib) Magyar Államadósság.										ic) Magyar Államadósság.										id) Magyar Államadósság.										ie) Magyar Államadósság.										if) Magyar Államadósság.										ig) Magyar Államadósság.										ih) Magyar Államadósság.										ii) Magyar Államadósság.										ij) Magyar Államadósság.										ik) Magyar Államadósság.										il) Magyar Államadósság.										im) Magyar Államadósság.										in) Magyar Államadósság.										io) Magyar Államadósság.										ip) Magyar Államadósság.										iq) Magyar Államadósság.										ir) Magyar Államadósság.										is) Magyar Államadósság.										it) Magyar Államadósság.										iu) Magyar Államadósság.										iv) Magyar Államadósság.										iw) Magyar Államadósság.										ix) Magyar Államadósság.										iy) Magyar Államadósság.										iz) Magyar Államadósság.										ja) Magyar Államadósság.										jb) Magyar Államadósság.										jc) Magyar Államadósság.										jd) Magyar Államadósság.										je) Magyar Államadósság.										jf) Magyar Államadósság.										jg) Magyar Államadósság.										jh) Magyar Államadósság.										ji) Magyar Államadósság.										jj) Magyar Államadósság.										jk) Magyar Államadósság.										jl) Magyar Államadósság.										jm) Magyar Államadósság.										jn) Magyar Államadósság.										jo) Magyar Államadósság.										jp) Magyar Államadósság.										jq) Magyar Államadósság.										jr) Magyar Államadósság.										js) Magyar Államadósság.										jt) Magyar Államadósság.										ju) Magyar Államadósság.										jv) Magyar Államadósság.										jw) Magyar Államadósság.										jx) Magyar Államadósság.										jy) Magyar Államadósság.										jz) Magyar Államadósság.										ka) Magyar Államadósság.										kb) Magyar Államadósság.										kc) Magyar Államadósság.										kd) Magyar Államadósság.										ke) Magyar Államadósság.										kf) Magyar Államadósság.										kg) Magyar Államadósság.										kh) Magyar Államadósság.										ki) Magyar Államadósság.										kj) Magyar Államadósság.										kk) Magyar Államadósság.										kl) Magyar Államadósság.										km) Magyar Államadósság.										kn) Magyar Államadósság.										ko) Magyar Államadósság.										kp) Magyar Államadósság.										kq) Magyar Államadósság.										kr) Magyar Államadósság.										ks) Magyar Államadósság.										kt) Magyar Államadósság.										ku) Magyar Államadósság.										kv) Magyar Államadósság.										kw) Magyar Államadósság.										kx) Magyar Államadósság.										ky) Magyar Államadósság.										kz) Magyar Államadósság.										la) Magyar Államadósság.										lb) Magyar Államadósság.										lc) Magyar Államadósság.										ld) Magyar Államadósság.										le) Magyar Államadósság.										lf) Magyar Államadósság.										lg) Magyar Államadósság.										lh) Magyar Államadósság.										li) Magyar Államadósság.										lj) Magyar Államadósság.										lk) Magyar Államadósság.										ll) Magyar Államadósság.										lm) Magyar Államadósság.										ln) Magyar Államadósság.										lo) Magyar Államadósság.										lp) Magyar Államadósság.										lq) Magyar Államadósság.										lr) Magyar Államadósság.										ls) Magyar Államadósság.										lt) Magyar Államadósság.										lu) Magyar Államadósság.										lv) Magyar Államadósság.										lw) Magyar Államadósság.										lx) Magyar Államadósság.										ly) Magyar Államadósság.										lz) Magyar Államadósság.										ma) Magyar Államadósság.										mb) Magyar Államadósság.										mc) Magyar Államadósság.										md) Magyar Államadósság.										me) Magyar Államadósság.										mf) Magyar Államadósság.										mg) Magyar Államadósság.										mh) Magyar Államadósság.										mi) Magyar Államadósság.										mj) Magyar Államadósság.										mk) Magyar Államadósság.										ml) Magyar Államadósság.										mm) Magyar Államadósság.										mn) Magyar Államadósság.										mo) Magyar Államadósság.										mp) Magyar Államadósság.										mq) Magyar Államadósság.										mr) Magyar Államadósság.										ms) Magyar Államadósság.										mt) Magyar Államadósság.										mu) Magyar Államadósság.										mv) Magyar Államadósság.										mw) Magyar Államadósság.										mx) Magyar Államadósság.										my) Magyar Államadósság.										mz) Magyar Államadósság.										na) Magyar Államadósság.										nb) Magyar Államadósság.										nc) Magyar Államadósság.										nd) Magyar Államadósság.										ne) Magyar Államadósság.										nf) Magyar Államadósság.										ng) Magyar Államadósság.										nh) Magyar Államadósság.										ni) Magyar Államadósság.										nj) Magyar Államadósság.										nk) Magyar Államadósság.										nl) Magyar Államadósság.										nm) Magyar Államadósság.										nn) Magyar Államadósság.										no) Magyar Államadósság.										np) Magyar Államadósság.										nq) Magyar Államadósság.										nr) Magyar Államadósság.										ns) Magyar Államadósság.										nt) Magyar Államadósság.										nu) Magyar Államadósság.										nv) Magyar Államadósság.										nw) Magyar Államadósság.										nx) Magyar Államadósság.										ny) Magyar Államadósság.										nz) Magyar Államadósság.										oa) Magyar Államadósság.										ob) Magyar Államadósság.										oc) Magyar Államadósság.										od) Magyar Államadósság.										oe) Magyar Államadósság.										of) Magyar Államadósság.										og) Magyar Államadósság.										oh) Magyar Államadósság.										oi) Magyar Államadósság.										oj) Magyar Államadósság.										ok) Magyar Államadósság.										ol) Magyar Államadósság.										om) Magyar Államadósság.										on) Magyar Államadósság.										oo) Magyar Államadósság.										op) Magyar Államadósság.										oq) Magyar Államadósság.										or) Magyar Államadósság.										os) Magyar Államadósság.										ot) Magyar Államadósság.										ou) Magyar Államadósság.										ov) Magyar Államadósság.										ow) Magyar Államadósság.										ox) Magyar Államadósság.										oy) Magyar Államadósság.										oz) Magyar Államadósság.										pa) Magyar Államadósság.										pb) Magyar Államadósság.										pc) Magyar Államadósság.										pd) Magyar Államadósság.										pe) Magyar Államadósság.										pf) Magyar Államadósság.										pg) Magyar Államadósság.										ph) Magyar Államadósság.										pi) Magyar Államadósság.										pj) Magyar Államadósság.										pk) Magyar Államadósság.										pl) Magyar Államadósság.										pm) Magyar Államadósság.										pn) Magyar Államadósság.										po) Magyar Államadósság.										pp) Magyar Államadósság.										pq) Magyar Államadósság.										pr) Magyar Államadósság.										ps) Magyar Államadósság.										pt) Magyar Államadósság.										pu) Magyar Államadósság.										pv) Magyar Államadósság.										pw) Magyar Államadósság.										px) Magyar Államadósság.										py) Magyar Államadósság.										pz) Magyar Államadósság.										qa) Magyar Államadósság.										qb) Magyar Államadósság.										qc) Magyar Államadósság.										qd) Magyar Államadósság.										qe) Magyar Államadósság.										qf) Magyar Államadósság.										qg) Magyar Államadósság.										qh) Magyar Államadósság.										qi) Magyar Államadósság.										qj) Magyar Államadósság.										qk) Magyar Államadósság.										ql) Magyar Államadósság.										qm) Magyar Államadósság.										qn) Magyar Államadósság.										qo) Magyar Államadósság.										qp) Magyar Államadósság.										qq) Magyar Államadósság.										qr) Magyar Államadósság.										qs) Magyar Államadósság.										qt) Magyar Államadósság.										qu) Magyar Államadósság.										qv) Magyar Államadósság.										qw) Magyar Államadósság.										qx) Magyar Államadósság.										qy) Magyar Államadósság.										qz) Magyar Államadósság.										ra) Magyar Államadósság.										rb) Magyar Államadósság.										rc) Magyar Államadósság.										rd) Magyar Államadósság.										re) Magyar Államadósság.										rf) Magyar Államadósság.										rg) Magyar Államadósság.										rh) Magyar Államadósság.										ri) Magyar Államadósság.										rj) Magyar Államadósság.										rk) Magyar Államadósság.										rl) Magyar Államadósság.										rm) Magyar Államadósság.										rn) Magyar Államadósság.										ro) Magyar Államadósság.										rp) Magyar Államadósság.										rq) Magyar Államadósság.										rr) Magyar Államadósság.										rs) Magyar Államadósság.										rt) Magyar Államadósság.										ru) Magyar Államadósság.										rv) Magyar Államadósság.										rw) Magyar Államadósság.										rx) Magyar Államadósság.										ry) Magyar Államadósság.										rz) Magyar Államadósság.										sa) Magyar Államadósság.										sb) Magyar Államadósság.										sc) Magyar Államadósság.										sd) Magyar Államadósság.										se) Magyar Államadósság.										sf) Magyar Államadósság.										sg) Magyar Államadósság.										sh) Magyar Államadósság.										si) Magyar Államadósság.										sj) Magyar Államadósság.										sk) Magyar Államadósság.										sl) Magyar Államadósság.										sm) Magyar Államadósság.										sn) Magyar Államadósság.										so) Magyar Államadósság.										sp) Magyar Államadósság.										sq) Magyar Államadósság.										sr) Magyar Államadósság.										ss) Magyar Államadósság.										st) Magyar Államadósság.										su) Magyar Államadósság.										sv) Magyar Államadósság.										sw) Magyar Államadósság.										sx) Magyar Államadósság.										sy) Magyar Államadósság.										sz) Magyar Államadósság.										ta) Magyar Államadósság.										tb) Magyar Államadósság.										tc) Magyar Államadósság.										td) Magyar Államadósság.										te) Magyar Államadósság.										tf) Magyar Államadósság.										tg) Magyar Államadósság.										th) Magyar Államadósság.										ti) Magyar Államadósság.										tj) Magyar Államadósság.									

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Fiók-kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Első szótendők kézpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

V. ker., Marokkói-utca 4. szám.

Ha a hirdetés címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Célzattal az apróhirdetést postautalványon lehet adni, a a szöveget az utalvány szelvényére írni: esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget a bélyegilletéket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Nemes-nek levele van a kiadóhivatalban. 311-1

Kedélybeteg. Miért nem ír Salvanosnak. 1234-1

Galgóczi bájos nővérem, ugyszintén ottani kedves rokonom, fogadják az újévhez öszinte és legjobb szerencse-kívánságaimat. K. I. 1832-1

40 éves ur, ki rendelkezik kétféle forinttal és havonként 50 frt jövedelemmel, ismeretséget óhajt kötni egy idősebb urral. Jellege „Ketteskő” a kiadóhivatalba. 309-1

Nemes jellegre levél ment. 313-1

Máv. mérnök-nek levele ment a jelzett helyre, kérem vegye át és ha van rá válasza, úgy kérem írjon a közp. kiadóhivatalba. Riviera. 1836-1

Gleichenberg. Marietta ma nem szomorú, csak az bánja, hogy magát olyan ritkán látja. Ugy-e örül, hogy van olyan idő is, mikor ezt halja tőlem. Pál Udvari a maga Mariettája. 1830-1

Legszébb fekete szem es fekete haj kedves birtokosjének az uton is lehet legjobbat és sok, de igen sok szerencsét kíván az évfürdő alkalmából O. U. i. Pardon kérem, kis 5-6 óráigottnak írni és nem pedig nagyt; ugye bár nem fog rem haragudni, eme akaratom ellenére megessét tevédesemért. Kézcsókoló kicsinyke O-je. 1235-1

A. J. Legnagyobb sajnálatomra kell értesítenem, hogy holnap este a kívánt helyen nem jelenhetek meg, mivel ma este elutazom, hanem szombaton, vagy vasárnap d. u. Edison-kávéházban szívesen látom. Ismételtől marad a levelemben közölt szegfű. Boldog újévet kívánva vagyok tisztelői A. F. 1832-1

Adonis. Levelet megkaptam, hacsak nem meg, hogy itt is ilyen röviden válaszolok arra, de azért választottam a helyet, mert itt nem íratok kellemetlen dolgokat, míg ellenben, ha tudnám, hogy azt csak Ön olvassa, nem tudnám megállni, hogy egész lelkem keserűségét kiöntsem abban, de talán jobb így. Ha van valami mentése, írjon — itt Niobe. 1842-1

Tisztaságnak levele van a kiadóhivatalban. 1340-1

J... ke. Tudom, hogy rokonszenvedet elvesztettem; nagyon fáj, de bocsassa meg a jó isten és te. De még az a nagy szeretet, melyet hiszen tudod edis kis po... am irántad mindig éreztem, sem képes „osoba” bússzágemet megtűrni, mert olyan kicsinyes vadak ellen védekező magamat méltóságomra alulnak tartom. Ha igaz az, hogy annyira szeretted, mint mondatt többször, úgy felül fogsz emelkedni ezeken a nagyon is gyarló, kicsinyes dolgokon, és szeretni fogod ismét a te kis po... dat, aki bár utolsó napot tölti melletted, nem fog elfeledni soha. Gondolkozzál szavam felett és ne dobd el olyan könnyen egy igaz barátú önzetlen barátságát, mert hiszen nem olyan könnyű azt a mai önző emberek közt találni. Ne feledd és ne haragudj a te szomorn elhagyatott M... kádra. 1844-1

Szép írásu intelligens fiatal ember keres alkalmazást. Bárminemű írásbeli munkát elvégzésére vállalkozik. Igényel szerényen. Cím a kiadóhivatalban. 1846-1

Mon chère ami! Epen én vagyok az, aki jó példával járlok elől az ösztönzésnek, tehát következképpen nem vázom azt senkitől rossz néven, de ismerje be már egyszer, édes jó barátom, hogy igazán volt állításomban, hogy Ön túl becsüli magát és az én részéről pedig sok dolgot szeret ma színben látni, mint ahogy azt én értem, pedig legyen meggyőződve, hogy azok mentek minden mellet gondolatától. On nem ismer még engem, hiszen nem is volt erre alkalma. Mondhatom, hogy az olyanoktól, amilyen legjobban van, én egészen elütő speciális individuum vagyok, azért kérem ne vonjon egy kategóriába a többivel. Ami a feltékenységet illeti, nincs igaza, ezt csakis úgy lehet, ha a barátát össze téveszt másokkal intenzívebb érzelmekkel. — y. 1834-1

Emanczipál. Érted mindennem, téged sommiért nem adnánk. Este ott lesz Rabszolgád. 1854-1

„Egy jó fiu”-nak. Csak ma, 17 nap múlva jutottak kezefim, hez sorai és úne sietek azokra válaszolni. Nos hát hajlandó vagyok Önnek levelezni, szintén azon jó reményben, hogy mindkettőnknek örömet fog az okozni. Ha soraim nem kerültek ki figyelmét, jelezze e helyen „Kedélyes” jellege alatt. 1850-1

Vénus. Minden idegem reszket a boldogságtól, ha rád gondolok édes szépséges Vénusom. Extázisba jövök, ha a tegnapi eszembe jut. Mi mindencse is képes volnék érteni, te édes szerelmem anyátl és te ezt jól is tudod felhasználni. Na ne haragudj, hiszen tudod, hogy boldog vagyok, ha parancsait teljesíthetem. Mikor engedi meg az én kis zarnokom hogy ismét...? 1852-1

Elza. Valószínű az újévben minden, amit szívó óhajt. Kézcsók-kal Imre. 317-1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válaszas bélyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1

HÁZASSÁG.

Fölgyeim! Nőstini óhajt egy fiatal ügyvéd, kinek egyebe nincs, mint a diplomája és 10 ezer forint — adóssága. Ez ugyan nem a legjobb ajánlat és bizalmat semmi esetre sem fog kelteni férjhezmenő óhajtó hölgyeknél, de azt tartom, hogy legjobb az ösztönöség. Kérem tehát, ha találkoznak a férjhez menendő hölgyek között olyan, aki egy bohème adósságait kifizetné és ő belőle szolid férjet csinálna. (Igyém, hogy javítási vállalkozásában teljes jóakarattal támogattai fogom), az írjon a kiadóhivatalba „Bohème” cím alatt. 1833-2

Nőstini óhajt egy fiatal iparos, kinek némi vagyona van, 2-3 ezer forint hozományt igényel és hogy az illető leányunk vagy fiatal özvegynek feddhetlen múltja, csinos megjelenése legyen. Levelet „Boldog jövő” jellege alatt kerek. 1262-2

Férjhez adom szép, fiatal hugomat, kevés hozományval. Levelet kerek „Ida” jellege alatt a kiadóhivatalba. 1253-2

Ismeretség hiányában ez uton szeretnék intelligens 35-40 év körüli önálló kereskedővel, vagy iparossal házasság czéljából megismerkedni. Intelligens szülők gyermeke vagyok, ismerem a háztartás minden ágát és műveltségem sem hiányos. Azt is mondják, hogy szép vagyok, de nincs hozományom. Azok, akik nem pénzért, hanem egy szerető szívért csengnek, írjanak Szegény leányunk a kiadóhivatalba. 1190-2

Intelligens, jómódú, vidéki kereskedő, 28 éves fia vagyok, 6-7000 forintnyi vagyon lesz örökségem. Oly háziasan nevelt, csinos, 20-22 éves, szintén vidéki kereskedő leányával óhajtanék házasság czéljából megismerkedni, ahol a házba nőülhetnék. Pénzkeppel ellátott komoly ajánlatokat közöltök mellőzésével Házassálandó jellege alatt kerek a kiadóhivatalba. 1224-2

ALLÁST KERES.

Allást keres egy kereskedő segéd, ki már mint üzletvezető is volt alkalmazva a főváros legnagyobb fűszerkereskedésének egyikében. Levelet „Fűszerez” jellege alatt küldvén a kiadóhivatal. 1233-3

Egy 22 éves leány mint elárústóné egy csemege vagy ehhez hasonló üzletbe szerény feltételek mellett ajánlkozik. Szíves megkeresések „Szorgalmas” jellege alatt a kiadóhivatalba kérének. 1240-3

Allást keres egy ügyvédi vagy bármily irodában, a magyar, német és román nyelvet szóban és írásban tökéletesen bíró szépírású fiatal ember, bármily szerény javadalmazással. Levelet kerek „Szerény” jellege alatt. 1240-3

Jrodai alkalmazást keres egy jó családból való fiatal leány. Beszéli a magyar, német, francia és öt nyelvet, valamint levelez is mindezen nyelveken a mint intelligens sokoldalú képzetű nő; kitűnően fogalmaz. Szíves megkeresést kerek Képzett, jellege alatt e lap kiadóhivatalába. 1242-3

Szép fiatal leány óhajtané alkalmazást nyerni cukrászdában. Cím a kiadóhivatalban. 1232-3

Gazdaasszonynak ajánlkozik egy kitűnő bizonyítványokkal rendelkező idősebb hölgy, ki már mint ilyen több év óta van alkalmazva. Cím a kiadóhivatalba. 1274-3

Gazdaasszonyi állást keres egy német ajku művelt idősebb nő. Esetleg anya helyettesnek ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 1308-3

Nevelőnek ajánlkozik egy tanító-képezett végzett fiatal ember, kinek gyengédkedése miatt a vidéken kell laknia. Szíves megkeresést kerek „Szorgalmas” cím alatt az Országos Hírlap kiadóhivatalába. 1218-3

Házmesteri állást keres egy fiatal gyermektelen házaspár. A férj egy előrangú pénzintézetnél hosszabb idő óta hivatalszolgá. Cím a kiadóhivatalban. 1164-3

Házgondnoknak ajánlkozik egy előkelő fővárosi vállalat főtisztviselője, szerény feltételek mellett. Öradékot nyújthat. Cím a kiadóhivatalban. Ügynökök kizárva. 1120-3

ALLÁST KAPHAT.

Pénztárnok jó bizonyítvány és 2000 frt készpénzzel, 1000 frt fizetéssel, azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 297-4

Róm. kath. házfelügyelő, egy bérházban jó bizonyítványval és 4000 frt készpénzzel, azonnal felvétetik. 900 frt fizetés és lakás. Cím a kiadóhivatalban. 901-4

Róm. kath. házfelügyelő, III. em. házhoz jó bizonyítványval és 7000 frt készpénzzel, 1000 frt fizetéssel és lakással azonnal felvétetik. A pénz Biztosítva lesz. Cím a kiadóhivatalban. 209-4

Eladó Csongrád megyében egy 8 holdas jól termő szőlő, sok gyümölcslával és csinos kis épülettel, présházzal. Cím a kiadóhivatalban. 1234-4

Francia bonne kerestetik ur hához, 3 kis leánya mellé, Ajánlatok kérének „Bonne peluge” alatt e lap kiadóhivatalába. 1238-4

Megfelelő állást biztositok egy Izraelita fiatal embernek, ki érettségét végzett és ajánlatára nősül. Cím a kiadóhivatalba. 1232-4

Bonne kerestetik sűrűsben 8 kis leány mellé, aki zongorázni és valant németül, francziául tud, előnyben részesít. Ajánlatokat „Szolid” jellege alatt továbbít a kiadó. 1206-4

Gazdaasszony kerestetik vidékre egy nagyobb háztartás vezetésére. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába, küldendők „Gazdaasszony” sz. alatt. 1008-4

Dada kerestetik egy éves leánya mellé egy előkelő családból. D. M. 1012-4

Jó fizetéssel keres előkelő üzlet, keresztyén, csinos, elegáns kisasszonyt, ki jó írásu és magyarul, németül francziául tökéletesen beszélt és fogalmaz. Írásbeli ajánlatokat „J” jellegével a kiadóhivatalba továbbít. 1820-4

Keresztyén irodista, ki a magyar és német nyelvet bírja, azonnal felvétetik. Kezdd fizetés 25 frt. Szíves ajánlatok „Megbízható” jellege alatt kérének a kiadóba. 1818-4

OKTATÁS.

Francia órák adására ajánlkozik egy hölgy, ki már évek óta működik e téren mint ilyen szép sikerrel. Cím a kiadóhivatalban. 1238-5

Szavalati és játék órákat ad kezdőknek és műkedvelőknek, egy drámai színész. Cím a kiadóhivatalban. 1204-5

Nevelőnő kerestetik 10, 12 és 14 éves leányhoz. Előnyben részesül, aki zongorázni is jól tud. Jellege „Nevelőnő”. 980-5

BIRTOK ELADÁS.

Keresek megvételre egy birtokot, csinos kastély és parkkal. Cím a kiadóhivatalban. 1272-6

Eladó birtok. Egy nagy birtok, mely áll 500 hold szántóföldből, 800 hold legelő és 400 hold erdőből, melyből 10 hold szőlő, továbbá egy 12 holdas gyümölcsös kert, 30 hold park, egy 9 szobából álló kastély, régi, oszlopos nemes kúria és hozzátartozó teljes gazdasági berendezéssel, szabad kézből eladó. Levélbeli ajánlatok kérének a kiadóba „Birtok” cím alatt. 1200-6

HÁZ és VILLA ELADÁS.

Eladó ház. Budán a várbán, eladó egy földszintes családi ház szabad kézből. Cím a kiadóhivatalban. 1270-7

Eladó villa. A Farkashegyen egy szép kisb. de igen csinos, modern izléses épült villa, háttérrel mint azonnal jutányos áron. Levélbeli megkereséseket kerek „Jutányos” cím alatt e lap kiadóhivatalába. 1202-7

Eladó telek. Mátyásföldön eladó egy nagy üres telek. Cím a kiadóhivatalban. 1202-7

Eladó ház. Debreczenben eladó egy nagy ház, nagy gyümölcsös és szőlős kerttel, a tulajdonos áthelyezkedése miatt, esetleg egyelőre kiadó. Megkereséseket kerek „Lakás 100” alatt e lap kiadóhivatalába. 1194-7

Eladó ház. Az Erzsébetvárosban levő két házamat, egyik egy, a másik kétemeletes, szeretném egy felvidéki nagyobb birtokért elcserélni, esetleg eladni. Megkereséseket „Birtok” cím alatt az Ors. Hírlap kiadóhivatalába kerek. 1054-7

ELADÁS.

Használt, de jó karban levő 6-német stílusú ebédő berendezés. Előadóberendezés jellege alatt a kiadóhivatalba adni. 1808-8

Jó forgalmu kávéház más vállalat miatt azonnal eladó, minden elfogadható áron. Reflektálók kérének levelet küldeni a kiadóhivatalba „Jó forgalom” jellege alatt. 1814-8

Elegánsan berendezett illatszertár, áruaktárral együtt, azonnal eladó. Különösen ajánlandó egy magános hölgynek, könnyen vezethető; évi jövedelme 1200 frt, szükséges 3000 frt. Cím a kiadóhivatalban. 6427-8

Eladó több finyes estélyi ruha, gyászestélyi miatt. Cím a kiadóhivatalban. 1034-8

Telek eladás. A főváros közvetlen közelében egy nagy telek eladó 10000 forint, előnyös fizetési feltételek mellett. Ügynökök kizárva. Ajánlatokat kerek „Előnyös” jellege alatt a kiadóhivatalba. 1038-8

Eladó egy egészen jó karban levő szümbalom, igen olcsón. Cím a kiadóhivatalban. 1120-8

VÉTEL.

Megvételre keresek használt, de jó karban levő pianót, lehetőleg feketét, mely butoratornhoz találo. Eladók kérének „Pianót” jellege alatt írni a kiadóba. 1244-9

Veszek antik ékszereket és ezüst edényeket megfelelő áron. Eladók írjanak Régiség gyűjtyőnek a kiadóhivatalba. 1254-9

Landauert megvételre keresek. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Kocsi” cím alatt a kiadóhivatalba kerek. 1304-9

Divatos, kevésbé használt butorok, megvételre kerestetnek. Esetleg teljes lakberendezések is készpénzen megvételnek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Olcso butor” jellege alatt továbbít. 1310-9

Megvételre keresek két, teljesen jó állapotban levő kézi kocsit. Ajánlatot „Mozgó kocsi” jellege alatt kerek a kiadóhivatalba. 1253-9

Megvételre kerestetik egy szép fiatal dogge, továbbá jó hangu kanári madarak. Cím a kiadóhivatalban. 1214-9

Bármily üzletet keresek azonnali átvételre, 4000 forintom van készpénzben. Ajánlatok „Jó üzlet” a kiadóba kérének. 998-9

KIADÓ SZOBÁK.

Elegáns butorozott, külön bejáratu, utcai szoba, a belvárosban azonnalkiadó egy, vagy két ur részére. 915-10

Kiadó szoba. Külön bejáratu szoba két ur részére azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1284-10

Csinos, tiszta különbejáratu szobát kiadok, esetleg teljes ellátással. Cím a kiadóhivatalban. 1148-10

20 forintért kapható elegáns utcai szoba a köruton külön bejárattal reggelivel együtt. Levelek „Utcai szoba” sz. a kérének. 998-10

Butorozott szobák a Klinika közelében, hetenként 2frtért kiadandók. Cím a kiadóhivatalban. 239-10

SZOBÁ KERESTETIK.

Szobát keresek a Váci-körút közelében, külön bejárattal és az utcára néző ablakkal. Levelet kerek „Világos” jellege alatt e lap kiadóhivatalába. 1286-12

Butorozott szobát keres intelligens fiatal leány, színészkolai növendék. Ajánlatokat „Szolid” jellege alatt küldvén a kiadóhivatalba. 1283-12

Két fiatalember keres. Január 1-re teljes ellátást az állatorvosi akadémián közelében. Ajánlatokat ár megjelölésével „Szolid” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít. 1822-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó több kisebb-nagyobb lakás a Javor-utcában, azonnal vagy május elejére. Cím a kiadóhivatalban. 1258-13

A Szondy-utcában egy szép lakás, mely áll 3 szoba, cseled, elő- és fürdőszobából és a többi mellék-helyiségekből, azonnal vagy február 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1250-13

HITEL-PÉNZ.

Pénzt kölcsön óhajt venni egy magánhivatalnok, kedvező visszafizetési feltételek mellett. Ügynökök közvetítése kizárva. Ajánlatokat kerek „Sürgős” cím alatt a lap kiadóhivatalába. 1186-14

KÖNYVEK.

Könyveket veszek, egy csinos könyvtárat óhajtván berendezni. A többiek közt szeretném az aranybibiát is megszerezni. Eladók kérének levélben értesíteni „Biblia” címen a kiadóhivatalba. 1348-15

Az általános ismert Zilahy Agnes-féle Gazdaasszony nap-tár 1898ra (III. évf. egész évre szóló útnaplal és főzési utasítással megjelent) számos háztartási tudnivalóval. Ár 50 kr. Postán a pénz előleges beküldése mellett 55 kr. Walter Ernő könyvkiadó. Budapest, Fráter-utca 44. 6445-15

Könyveket veszek klasszikus és modern irodák, egy tudományos mint szép irodalmi műveket, lehetőleg olcsó áron. „Könyvtár” 1220-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Bolthelyiséget keresek a belvárosban május 1-ére. Lehet pincze is. Jellege „Gyümölcsös” főposta poste-restante. 1238-17

Kiadó bolthelyiség. A csömör-uton kiadó egy nagy bolthelyiség, melyet esetleg korszakműhelyiségek is lehetné használni. Levelek kérének „Alkalmaz” jellege alatt a kiadóhivatalba. 1188-17

KÜLÖNFÉLE.

Ki volna olyan nemes szívű, ki egy szegény, 11 éves, róm. kath. vallású, csinos, egészséges kis leányt örökbe fogadna, ez által megmentve őt az életről. Címe megtudható a kiadóban. 908-18

Ki tanítana meg egy fiatal asszonyt jól francziául beszélni. V. berg-Markovits rendszerű levelező vita-gyórástára. Ha akad olyan egyen, aki ajánlatomra reflektál, kérem írjon „Sarah” cím alatt az „Országos Hírlap” kiadóhivatalába. 1292-18

Divatos kézimunkák tanítását elavallva egy ur leány. Megkereséseket kerek „Kézimunka” jellege alatt a kiadóhivatalba. 1248-19

Teljes ellátást keres 8 intelligens fiatal ember, lehetőleg a Ferencz-köruton, izraelita családnál. Ajánlatokat az ár kitétellel kérének „Kellomcs” jellege alatt e lap kiadóhivatalba. 1168-18

Intelligens fiatal hölgy keres hasonló teljes ellátásra. Cím a kiadóhivatalban. 1123-19

Urak! Kiknek férőhelyükön zálogban vannak, én azokat kiváltom, csak a zálogszedőket, lakozást és nevét egy levél-ritékből küldje hozzám. A ruha ímonam kivásálva, amelyeken javítás kívántatik, javítva lesz. Szóval teljesen rendezve, a legcsokélyabb munkadíjért és a kiváltási összegzet számítvá, kívánt időre házhoz szállítom. Fuzekas József férfi-zabó, Rökk Szilárd-utca 6. szám. 239-19

Kedves Jónka! Ha színházba, hangversenybe megy és Ön ne használjon mást, mint a 25 év óta legjobban hírnökét ürvend Ravissante arczbő asztipő különlegességet: Ravissante arczport, Ravissante piporo-zsantant és Ravissante-asztipőket. (Ar 1 frt 50 kr.; elegendő 8 hónapra) Török József és Török Sándor urak: gyógyser-tárában kapható valódi minőségben. Kamilla 918-19

A közönséghez.

Az *Országos Hírlap* pártoktól, kormánytól, egyéni és üzleti érdekektől, czéloktól független, szabadelvű politikai napilap.

Erős, de nem durva hang; bátor, de nem személyeskedő kritika; minden irányban való tisztesség a mi újságírásunk sarkalatos hitágazata.

Az *Országos Hírlap* rendületlen híve a szabadelvűségnek, mert ez a legbiztosabb módja a *magyarság faji erősödésének*.

Az *Országos Hírlap* jól értesültségéről, magas irodalmi színvonaláról tanuskodják napról-napra maga a lap.

Mikszáth Kálmán főszerkesztő a lap minden számában ir valamely rovatban.

Az *Országos Hírlap* sűrűn közli:

„A t. házból” című országgyűlési karcolatokat, természetesen régi mesterük, Mikszáth Kálmán tollából. Nemkülönben megjelenik koronkint a léha képviselő *Kathángy Menyhért* is, nevéhez írott vidám leveleivel.

„A Rókautat”, *Sudermann* költői szép regényét, mely az újabb romantika igaz gyöngyei közé tartozik, január hónap első napjaiban követni fogja Mikszáth Kálmánnak

„Az új Zrinyiász”

című hosszabb satirikus politikai rajza.

Az *Országos Hírlap* a rendelkezésére álló összes, jelentékeny szellemi és anyagi erőt arra használja, hogy becsületes, komoly, értékes munkával, minden ízében kifogástalan, jó magyar lappal hálálja meg azt a példátlan s igazán megható érdeklődést, melyet, nagylelkűen előlegezett bizalom gyanánt, a magyar közönség iránta, tulajdonképeni megjelenése előtt is már hatalmasan tanusított.

Az *Országos Hírlap* előfizetési ára:

egy évre: 14 frt, negyedévre: 3 frt 50 kr
félévre: 7 frt, egy hónapra: 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára Budapesten 4 kr.

A vidéken 5 krajczár.

Az *Országos Hírlap* szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., József-körút 65.

Ujjonnan belépő előfizetőinknek az eddig megjelent regényfolytatásokat kívánságukra azonnal megküldjük.

MINDENFÉLE.

Világjáró gyermekek. Az élet mindennapi regényéből íme egy megható fejezet:

Távoli Oroszország valamelyik falujában nagy nyomorúságban él a Sabel-család. Az apa szerencsét próbálni kívándorol Amerikába. Az anya megbetegszik, meghal. Az ötéves kis Ilka egyedül marad. Az apától levél érkezik, pénzt küld kis lányának utiköltségre. A jó szomszédok megveszik az uti jegyet, egy keszkenőbe összekötik a kis lány minden holmiját és utnak indítják Amerikába. A felső ruháscsákjára egy czédulát varrnak:

A nevem: Sabel Ilona,
Utazom: atyámhoz Sabel Ivánhoz.

Amerika
NEW-YORK
Delanceystreet 48.

Minden jó ember pártfogásába ajánlom magamat!

És a csepp jószág megkezdi hosszú útját, Oroszországból Amerikába.

A vasutakon, ahol annyi a sürgő-forgó utas, lótnak, futnak, lármáznak, veszekednek, tolonganak; mindenki siet, mindenki a maga dolgával van elfoglalva, mindenki fél, hogy lekésik; a tolongó tömegben mindig akad ember, aki a czédulás kis lányt oltalmába veszi, a kocsiba ülteti, megitatja, mikor maga kiszáll, a tovább utazóknak figyelmébe ajánlja.

A parányi jószág így utazik végig Európán. Kézről-kézre adják egymásnak az emberek. Így jut el a tengerig, ahol a temérdek nagy hajók vannak.

A kis eleven podgyászt itt selőlik félre. Az emberek elolvassák a czédulát. Elvezetik arra a hajóra, ahová a bilétája érvényes.

A rengeteg hajón annyi az ember, mint egy városban. A jó utasok itt is respektálják a czédulát.

Mikor a hajó elindul hosszú útjára, az embereknek nincs dolguk, ráérnek a kis lánnyal foglalatostkodni. Van is jó dolga az öt esztendő világ-

járó utasnak. Mulattatják, játszanak vele, játékszerekkel halmozzák el. Soha se volt ennyi szép bábuja. A czédulás kis lány iránt mindenki érdeklődik. Vigasztalják, becézgetik.

Mikor azután a roppant hajó sok, sok nap hajózás után elér egy nagy városba, az utasoknak megint sietős a dolguk, de nem olyan sietős, hogy kis utitársukat ölbe ne vegyék és átadják egy jó bácsinak, aki egyenesen viszi az édes apjához. Mert a város, ahol kikötöttek, New-York. A kis czédula elvezette a leánykát rendeltetése helyére.

A sok száz mértföldnyi utat szerencsésen megtette, az ötesztendő, kis idegenajku lány és a mellére varrott czédula. Mikor kiszállt, minden holmija megvolt, amit hazulról magával hozott, meg azonkívül egy nagy keszkenőre való játékszer, amit utközben kapott.

Az pedig nem is ritka eset, hogy Amerikába ilyen apró utasok érkeznek czédulával a kellő címre adresszálla. Ugyanazon a hajón, melyen az öt éves Sabel Ilka utazott, jött Orosz-Lengyelországból a kilenczéves Zsobesák Ilona hét esztendő húgával, Juliával. Az idősebb lányka anyai gonddal vigyázott hugocskájára. Ugyancsak a czédula oltalma alatt jött Ausztriából a két Gelva testvér: a tíz éves Frida és a hét éves Janka. Ezek más hajón, jöttekde szintén New-Yorkba voltak adresszálla.

Az emberek mégis jobbak, mint a pesszimisták hiszik, Még azok is, akik Amerikába utaznak.

1500 dollár egy novelláért. Rudgard Kipling ez a szerencsés ember, aki most megkapta a legnagyobb tiszteletdíjat, amelyben író talán egyáltalán részesült. Az „0007. szám” című vasuti történetét honorálták így bőkezűen az amerikai „Scribners Magazine”-ban. A rövid história 7000 szó és így Kipling minden szavát 20 centért vásárolták. A „The Critic” című folyóirat megjegyzi, hogy ez a legmagasabb vizállás a tiszteletdíjak terén.

Két millió asszony. Az Egyesült-Államok leggazdagabb asszonya Mme Hetty Green, kinékvagyon 300 millió frank. Zsugorisága, fővénysege és kapzsisága közismert. Botrányos pereket folytat s a végrehajtókat kijátszani igyekszik. Hogy félrevezesse őket, minden héten lakást változtat és most vendéglőben lakik. Merő ellentéte a világ leggazdagabb

A nagy Napoleon és a kis Betzy.

A Napoleon emléket Szent-Ilona szigetén megörökítő írók, Las Cases-től egészen Montchenu marquis-ig valamennyien beszéltek a kis Balcombe Betzyről. Betzy egy angol hivatalnoknak volt a leánya, aki a szigeten abban a „Vadrózsás” (The Briars) házikóban lakott... amelyben a császár három hónapot töltött addig, míg Longwoodot olyan állapotba helyezik, hogy őt befogadhassa. Balcombe Betzy, midőn Angliába visszatért és Mrs Abellé tett, 1844-ben kiadta Londonban emlékiratait, melynek angol kiadása már régen elfogyott, anélkül, hogy azt valaha francia nyelvre lefordították volna. A Heti Revue-nek az a jó eszméje támadt, hogy megismerteti velünk „apróságait azon kis teremtesnek”, amint őt Balmain gróf, az orosz kormány biztosa, nevezte. Rendkívül kedves az a könyv és eddig kevésbé ismert dolgokat hoz napfényre, melyek azonban nemkevésbé szeretetreméltóan ismertetik Napoleon jellemét és lelkületét.

A nagy Napoleon élénk vonzalmát táplált a bájos mosolygó és vidám tizennégy éves gyermek iránt és nincs olyan dévajkodó csintalanság, amit változhatatlan kedélyességgel meg ne engedett volna neki. Mrs Abell olyan természetes egyszerűséggel adja elő apró adomait és történeteit, hogy kérizik belőle az őszinteség.

Egész naívvul bevallja, hogy ő a francziák császárról a legelriasztóbb fogalmat alkotta magának, hogy valóságos szörnyetegnek képzelte őt, a homloka közepén villogó szemekkel és olyan kiálló hegyes fogakkal, melyekkel a kis leányokat szétmarczangolja. „Olyan borzasztó és annyi temérdek bűnnel vádolták őt előttem — írta Betzy — hogy habár végre is emberi lénynek tekintettem, mégis a leggonoszabb embernek tartottam őt az egész világon.” Ezt a legendát nagyban terjesztették a császárról az

angol torzképek, melyek őt valóságos démonnak festették. De a szörnyeteg látása és megismerése azonnal megsemmisítette ezeket a bízalmas képeket; az emberevő annyira emberi alakot öltött, hogy a kis leány nemcsak attól nem félt, hogy felfalja, hanem legkedvesebb játszópajtásává lett. Napoleon alávetette magát a kis leány minden széles bohóságának. Betzy csintalanul bemutatta s be is árulta neki egyik barátját, a kicsiny Legg-et, ki még nem ocsudott föl tévedéséből és még mindig hitt a császárnak emberevő izlésében. A császárt mulattatta a gyermekes komédia és Betzy nagy öröme vállalkozott az elrettentő szerepre, felborzolta haját, fenyegető arcot öltött, szeméit vadul forgatta, iszonyu torzképeket vágott, fogcsikorgatva és vad morgással rontott rá miss Legg-re.

Balcombe Betzy egy alkalommal hoszut akart állani Napoleonnak valamely ártatlan ingerkedéseért, azt gondolta ki, hogy midőn a társaság, elől a császár vezetése mellett a szűk ösvényen ment le este a kertbe, teljes erejével nekifutott Jane testvérének, aki hátul a menetet bezárta. Jane erősen előre taszítva, hozzáütődött a fiatal Las Caseshez, ez rádült az apjára, ki minden erejének megfeszítése daczára is hozzáütődött a császárhoz, úgy, hogy maga Napoleon is elvesztette az egyensúlyt. Las Casesek rendkívül megbotráncokztak ezen a csintalanságon, melyben kétségtelen megtámadását látták a császári tekintély méltóságának, de maga a császár jóízűen nevetett felette.

Más alkalommal, midőn Napoleon egy művészi kiviteli s nagybecsű pompás kardot mutatott meg a kis leánynak, Betzy megragadta azt és fenyegető állásba helyezkedve, forgatta a kard pengéjét a császár előtt. „Napoleon meghátrált előttem — írta Betzy — s én a szoba egyik sarkába szorítottam, ahol őt megfélemlítvén, arra figyelmeztettem, hogy imád-

kozzék, mert meg fogom ölni. Olyan lármát csaptam, hogy nővérem berohant és szigorúan megdörgált, azzal ijesztvén, hogy megmondja a papának, én azonban kikaczagtam fenyegetését és szilárdul megtartottam állásomat, nem kegyelmezve foglyomnak. Karom végre is kifáradt s leejtettem a nehéz kardot, ellenségem pedig nem félt többé, ha ugyan ő egyáltalán ismerte a félelmet.”

Az európai hírlapok Montchenu, a szent-ilonai francia kormánybiztos előkészései folytán egészen másként beszélnek el ezt az esetet. Szerinte Napoleon reszkette elbujt volna egy karszék háta mögé és a világ egykori ura az előőrök segítségért kiabált, hogy szabadítsák meg.

Betzy hozzá teszi, hogy a leírt jelenet után Napoleon apai kedélyeskedéssel csipte meg fülének czimpáját. Vagyis — írja naplójában — miután két nappal azelőtt furták ki a fületem, a fájdalom miatt nagyot kiáltottam; mire a császár eleresztette fületem és megelégedett azzal, hogy orromat huzzá meg, jó kedélyét azonban pillanatra se veszítette el. Montchenu természetesen durvának akarja föltüntetni Napoleont és kétségtelenül azon szándékkal, hogy a foglyot guny tárgyává tegye, nagylelkűen azt írja róla, hogy Betzy arczul legyintette. Legszebb a dologban az, hogy Montchenu állítása szerint Betzytől magától tudja ezeket a részleteket.

Legjobb azonban hozzá tenni azt, hogy: „Hasonlitsák össze a két leírást és aszerint ítéljenek!”

A rosszindulatu rágalmaknak, melyeknek Napoleon ki volt téve Szent Ilona szigetén, nincs párjuk a nevetségességben, épp úgy, mint a reá tört rémes dolgoknak se. Így történt az is, hogy kis barátja kérelmére meg akarta vásárolni egy szegény öreg négerabszolga szabadságát, akit Betzy megsajnál s aki Balcombe tulajdona volt; Napoleon indítványát azonban visszautasították Hudson Lowe

asszonya, la Sennora Consino Chiliből ki ugyancsak New-Yorkban lakik. Vagyona egy milliard frankot tesz.

Habár már ötvenedik éve felé közeledik, még mindig szép; abból a szép spanyol fajból való, melynél az évek átalakítják ugyan az arcot, anélkül azonban, hogy azt elrutitanák, mint az anglo-szász fajnál történni szokott. Két lánya van, Pacifica és Isidora szennoriták, mindkettő fiatalabb kiadása az anyának. Néhány éve, hogy az amerikai hajóraj Valparaiso előtt horgonyt vetett. Meghívta Upshur tengernagyot és tisztikarát, hogy Santiagóban fekvő nyaralójában látogassák meg. Mintegy huszan közülük el is fogadták a meghívást. Külön vonatot küldött értük. Egész Santiago városát rendelkezésükre bocsátotta. Boltok, vendéglők, színházak mind előre értesítve voltak, hogy bármit is költenek az amerikai tengerészek, az mind a vendéglátó asszony számlájára megy. Lovakkal, hintókkal is ő látta el.

Tennyson istenfélelme. Miss Agnes G. Weld, Tennysonnak unokahuga, a *Contemporary* hasábjain egész cikket szentel az elhunyt költő emlékének, melyben főleg azt emeli ki, mily mély volt vallásossága s istenfélelme. Tennyson, még csak kevés idővel halála előtt azt állította, hogy sohasem imádkozott úgy, hogy fohásza meghallgatásra ne talált volna.

— Semmiféle beszéd — mondja G. Weld — semmiféle olvasmány, még magának a bibliának a sorai se tettek rám oly mély hatást, mint azok a szavak, melyekkel hozzám fordult, mondván: Isten velünk van akkor is, midőn együtt sétálunk, épügy, amint jelen volt tanítványai körében, mikor azok Emausba menének... Nagyon félnek ha Isten jelenléte nélkül kellene élnem, de tudni s érezni, hogy épügy mellettem van, mint te magad is, ez szívem legnagyobb öröme.

Kutyátlan város. Pisek városban némák az éjszakák, mert nincs, ami ugasson. A városi állatorvos rendeletére ugyanis agyonütötték a város valamennyi kutyáját, amelyeket néhány veszett eb annyira inficiált, hogy attól kellett tartani, hogy valamennyi kutya megvész. Így is egy szegény pásztorfiu áldozata lett egy veszett ebnek, amely rajta kívül négy tehenet és egy sereg kutyát megmárt.

rendeletéből, ki azzal gyanúsította, hogy népszerűvé akarja magát tenni Szent Ilona négerai között azért, hogy őket fellázíthassa a brit hatalmasságok ellen s aztán, ha szabad ezt a kifejezést használni, megszökjön a fekete szövetségesek jóindulatu támogatásával.

Ezen emlékiratok közlései még csak megkezdődtek a *Heti Revue*-ben, de máris eleget láttunk belőle, hogy hozzájáruljunk ahhoz a méltányos bírálatához, melylyel előadásában Mrs. Abell gyermekkorának dicsőséges apai barátja iránt viseltetik. „Soha senkit nem ismertem — írja naplójában — ki jobban átengedné magát a kedélyes tréfáknak, mint Napoleon. Meg volt benne a gyermek egyszerűsége, odaadása és csintalansága.”

En bizonyosan sokszor kemény próbára tettem türelmét. De ő soha se bujt se rangja, se kora mögé, hogy kimeneküljön elnéző bizalmaskodásának következményeiből. Olyan volt ő nekem, mint az apa, sőt mint kedves játszópajtás; és minden észrevétel, minden tekintet, melyet irányában lelkemre kötöttek, valamint összes elhatározásom, hogy több tisztelettel fogok vele szemben viselkedni, elenyésztek, mihelyt nevetgelni, csevegni és incselkedni kezdett velem.

Ha pontosak akarunk lenni, ki kell mondanunk, hogy Napoleon legnagyobb fénykorának idejében nem volt mindig olyan kedélyben, és hogy birodalmának sok méltóságával nem bánt sokkal jobban. Tegyük még hozzá, hogy ő parancsoló, hatalmaskodó és heves volt. Ha tehát uralkodnia kellett önmaga felett s egy gyermek kedvéért leküzdnie természetes hevességét, az a jellemvonásnál még akkor se kevésbé megható.

A RÓKAÚT.

SUDERMANN HERMAN

REGÉNYE.

(41)

Most minden, minden világos lett előtte! Ami a hosszú, kietlen éjszakákon nem engedte aludni, ami hirtelen rohammal ereibe kergette a vért, ami arra ösztökölte, hogy lélegzetét visszafojtva lesse, hogy vajjon az a másik lélegzet nem hangzik-e majd gyorsabban, majd halkabban, hogy e változás által tudassa, hogy ébren van, mint ő és nyugtalanul figyel, mint ő, — teste iránt való bűnös vágyakozás volt — a megbecstelenített, megkínzott, a büszke, isteni test után... De még eddig, hál'istennek, csak belsejében lakott e bűn. Még volt rá idő, a lakatot elzárni, még mielőtt a végzetes küszöbön átlépőzökne. Mindaddig, csak önmagának tartozott elszámolni és csak saját ítélőszéke előtt kellett letárgyalnia, ami lelkiismeretét nyomta!

Sápadtan és megzavarodva nézett körül és a sok lármás arcban már a diadalt látta felcsillogni. Ekkor magához tért.

— Ki jogosítja őnt fel, hogy engem ily bűn miatt korholjon? — szólt oda a lelkésznek.

— Én őnt nem korholom — és csak kérdeztem őnt, szakította félbe az öreg. Ön sokkal sápadtabb lett, báró ur, semhogy hihténék felháborodásának.

— A szerencsétlen önmagát ítélte el, tette hozzá fájdalmasan az öreg Merckel.

A schrandeniek, ismét reménykedve, hogy Boleszláv nyakát szegi, újra lármázni kezdtek és a küszöb elé tolongtak.

E pillanatban — minden lármát keresztül törve — az udvar felől velőtrázó vészkiáltás hatolt Boleszláv füleire. Kerítésen, kocsikon, hordókon, megfagyott trágyadombokon keresztül kuszott, ugrott és betódult egy csapat, feldőhögött némbér. Legények, dorongokkal kezökben, utánok. Minden oldalról kövek röpültek.

— Segítség, segítség! hangzott Regina kiáltása. De ő maga még nem volt látható.

De mikor Boleszláv a hátsó ajtót felszalította, beröpült a sötét folyosóról. A tömeg ordítva, utána.

Hatalmas lödítással behuzta a szobába és gyorsan bezárta az ajtót, melyen aztán az asszonyok dühe megtört.

A leány lábához borult és zokogva nyomta oda arcát a kabátja végéhez. Kezeiből két félig szétforgácsolt deszka hullott ki, melyekbe görcsösen kapaszkodott — a paizs maradványai, melylyel a feléje repülő kövek ellen védekezett.

Haja kuszált volt, ruhája rongyos és a szép prémdisz, melyre olyan büszke volt, rongyokban fityegett le testéről.

— Hisz ez bájos egy szerelmes pár — mondta idős Merckel ur, kezeit barátságosan dörzsölve.

Most, hogy mindketten olyan szépen kezeik között voltak, a schrandeniek nem csekély kedvet éreztek, hogy asszonyaik könn megkezdett művét idebenn folytassák. Regina megjelenése mindenkor fékezhetetlen erővel ösztökölte őket a dobálódzásra. Örömrivalgásba törtek ki és újabb tárgyak után néztek. Két kőkorsó máris repült az uri szobába, melyek közül az egyik az asztalost vállon érte. Most már nem voltak gyilkoló kedvben, csak „dobálódzni” akartak.

A tanácsos kétségbeesve lobogtatta csontos kezeit. Minden szelid előkelősége kudarcot vallott ezekkel a vén ördögökkel szemben.

— Tanácsos ur — szólott Boleszláv és rámutatott a térdelő Reginára, ki csaknem eszméletlenül simult hozzá. — Kérem vesse emlékezetébe ezt a jelenetet. Ha ön nem érzí a szükségét annak, hogy intézkedjék, megeshetnek, hogy őnt, mint tanut idézzem a bíróság elé, e derék emberek ellen.

Talán maga sem sejtette az előkelő tanácsos ur, hogy milyen kicsinyes szerepet játszott. Szép oroszlánsörénye is kijött a sodrából és kemény czafatokban lógott a feje körül.

— Merckel, krákgotta, ön az előjáró. Föl-függesztetem, ha azonnal rendet nem csinál. Csend — emberek — nyugalom! Ez országos

rendzavarás. — Ezért fogságba kerültök — valamennyiőtöket börtönbe vettek! — — Fegyver van a kezetekben — — — három évet kaptok, három teljes évet, kedves barátaim. — — — Holnap kihozatom a csendöröket, három csendőrt egyszerre —

Jó anyala sugta neki ezt a fenyegetést, mert semmi egyéb nem lett volna képes ezekre az eszeveszetteknek hatni. A szerencsétlen háboru után nem állomásozott csendőrt Schanden községében. Ez nagy szerencse volt rájuk, melyet nem volt szabad eljátszaniok, mert a csendöröktől jobban féltek, mint magától a királytól.

Merckel ur, ki hivataláért remegni kezdett, megtette a magáét, hogy teljesen megnyugtassa őket. Fia összefont karokkal támaszkodott az ablaksarkában és olyan arcot vágott, miutha ezek a dolgok őt módfelett mulattatnák.

Az öreg lelkész nem vette le szemét a két emberről, mintha a szívök fenekéig akart volna pillantani.

— Állj föl — szólt Boleszláv a térdeplőhöz. — Senki sem bánt — én melletted vagyok.

De a leány még félénkebben hajolt le. — Ugy-e, uram, nem fogják őnt elhurcolni, zokogta, halálra fagyatom magam — hogyha igaz.

— Nem — csak állj fel. — Uram, oh, kedves, kedves uram! És homlokát odaszoritotta Boleszláv térdéhez.

— Mit tagadjak? Hogy ez a szegény, nyomorult asszony, akit ti kigunyoltatok és elűztetek, bennem megmentőjét, megváltóját látja, mert én voltam, évek óta, az első lény, ki szelid szóval illette őt? Vagy tagadjam-e, hogy ugyanaz a nyomorult asszony, aki e kerek földön az egyetlen lény volt, ki mellettem maradt, mikor mindenki elhagyott, kedves és drága lett nekem? — Nem volnék-e durva, faragatlan tuskó, — ha másként gondolkodnám mindazok után, amiket ő értem tett? Én nem kértem őt arra, hogy megossa velem a magányt, ott a romok között. Nem olyan vig az élet odafenn és iránta való minden jószágom abból állott, hogy megengedtem neki, hogy feláldozza magát érettem. — Örömeimet nem kostoltattam vele, — tiltott dolog közöttünk nem történt. Hogy inkább akar az én jobbágyom lenni, mint hogy halálra köveztessék magát titóletek ahhoz a világon senkinek sincsen köze, tegyékésbbé nektek, schrandenieknek, avagy tán annak a részeges korhelynek, ki saját husának és véreinek kerítőjévé lett.

Az asztalos, kit az öreg Merckel halkan felbízott, kezdte a meghatott apa szerepét játszani.

— Oh, leányom, szegény, boldogtalan leányom, nyöszörögte.

— Előre, sugta neki a vendéglős, kérd vissza magadnak őt.

— Jöjj, gyermekem, jöjj, szerencsétlen, elhagyatott atyáddhoz, aki bánkódásból az ivásnak adta magát. Csak két koporsót fog még csinálni, egyet magának és egyet —

A leány felé nyújtotta piszkos kezét, melyet az irtózáttal tisztított el magától.

— Sohse fáradjon, mondta Boleszláv, hozzám tartozik ő, mint én ő hozzá.

— Én mégis töled követelem őt, Schranden Boleszláv, szólott a lelkész, kezét Regina fejére téve. A leány félénken lebukott, de nem ellenkezett.

— Hogy kényelmesebben megkövezhessétek, ugy-e?

— Megigérem neked, hogy ezentul nem lesz bántódása. Valamely lelkész barátomhoz viszem, ki visszaadja őt majd ennek és a más világnak, Ne állj boldogságának útjába és ne láncold meg jobban magadhoz a bűn kötelékeivel.

Boleszláv hallgatott. Ezer gondolat viharzott benne. Az öreg nem volt csaló. Szava kemény volt és erős, mint a szikla. Micsoda jogai voltak neki ehhez az asszonyhoz, ki öntudatlanul feküdt lábainál? Mit nyújthatott neki, hogy igénybe merje venni életét?

Most a tanácsos avatkozott a dologba, aki már félig-meddig magához tért ijedségéből.

— Nagykoru már ez a személy? — kérdezte.

A lelkész számolgotott és aztán igent intett.

— A vis paterna tehát hatályon kívül van, könnyelmű életmódot sem lehet rábizonyítani — különben lehetséges volna öt egy javító . . .

Boleszláv gunyakazaja elnémitotta.

— Nos jól van, határozzon hát ő maga. Meg van elégedve, báro ur?

— Én nem tartóztatom, mondta végre Boleszláv és érezte egyszersmind, amint a lábai előtt heverő test megremegett. Lehajolt hozzá.

— Regina — hallod, amit a lelkész ur neked ígér? . . . Tudod, jövőd biztosítva van. Akarsz vele menni?

Ekkor a leány fölemelte hozzá égő, könytől ázott arcát és zokogta:

— Kérem, uram, — ne üzzön — csufot belőlem.

— Hát nálam akarsz maradni?

— Hiszen ön tudja, uram! — Minek kinoz?

— Akkor állj föl és menjünk.

A lelkész utját állta. Arcza fakóra vált és vércseszeméit Boleszláv arcára függesztette. Kezét ünnepélyesen a vállára tette, mint akkor, mikor apja bűnét feltárta előtte.

— Fiam, szólott, — téged is fölvettelek a keresztség szent kötelékébe. Tőlem tanultad isten szent nevét gögicselni és én mutattam neked a teremtés csodáit. Az voltál nekem, ami tulajdon gyermekem. Sőt annál is több, mert az én uramnak gyermeke voltál. Isten trónja előtt te éretted is felelősséggel tartozom. Nem tudtad magadat tisztázni a gyanu alól, mely rád nehezedik. És ha lelkedben olvasok — ne süsd le szemedet, én tudok eleget. És azért újból követelem tőled ezt az asszonyt. Követem őt tőled apja nevében, a község nevében, jószágos istenünk nevében, ki atyja minden árvának és minden kiskorúnak; mert ez a leány nem tudja, hogy mit tesz. Add ide őt — úgy nem vagy vétke és távozzál békében.

Regina felemelkedett és fázósan kapaszkodott Boleszláv karjába.

— Jöjj! szólott Boleszláv, remélem, utat nyitnak előttünk. És az öreg mellett próbált elhaladni.

De ez ismét utjokat állotta és kitérte karjait előttük.

— Így tehát méltó vagy atyádhoz. És amint megátkoztam atyádat, úgy megátkozlak ebben az órában téged, téged és veled együtt ezt az asszonyt. Olyan legyél, mint Kain, kit Isten eltaszított színe elől . . . Sehöl se legyen hely számodra. Romok között eljél halálos végéig! És ez az asszony veled! Most menjtek . . . Nyissatok utat, ti odaát — és aki kezét rájuk teszi, jobban és rosszban egyaránt, az legyen átkozott, velük együtt!

Boleszláv elkaczagta magát, de e kaczag kellemetlenül hangzott a mély csöndben.

— Jöjj, — szólott és megfogta Regina kezét. — Jöjj, hadd átkozódjék ez az öreg ember, hiszen az a mestersége. — És mégis a hideg borzongatta végig.

A sűrű tömegben, mely az ivót elfoglalta, kétoldalt utca nyílt előttük, mely egész az ajtóig ért.

Senki se nevetett, senki se szitkozódott, senki se mozdult.

Babonás félelem dermesztette meg a vad arcokat.

A téli est hideg lehellelte csapott Boleszláv arcába.

És ime, mintha csak valaki előre sietett volna, a künnállóknak hirt adni — mintha csak a történetek egy sejtelmé hatotta volna át őket, itt is mély csönd fogadta őket, itt is megnyílt az az utca, amelyen keresztül lassan, lehajtott fejjel, ballagtak a folyó felé. — — —

XIV.

Az esti pir eltűnt. Kékes-fehér pára fogta körül a kopár bokrokat és a kövekről ragyogó kristályok zuhataga permetezett alá.

A hó ropogott Boleszláv lába alatt. Lehelle világos felhőkben gomolygott előtte. A csipős levegő jól esett égő arcának. Reginát előre küldte és a magányos sétában nyugalmat és világosságot óhajtott szerezni, mert agyában úgy forrt minden, mint egy boszorkányüstben.

(Folytatása következik.)

Számos kiutalás.

3 literes üveg legfin. bányai szilvörum portó és csomagolással együtt 3.60 és 5. — frt. utánvét vagy előfizetés mellett. 3

SCHATTELES MIHÁLY, Lugos (Bánát) 32. sz.

Alapítattott 1859-ben.

Alapítattott 1859-ben.

Antisepticus és hygienicus

HÖLGY-ÓVSZER.

Teljes biztos hatással, használatban kimőtetés és nem kellene többé semminemű gyöngédelen és ártalmas gummi vagy spongya-czikkek. 1 doboz (12 db) ára 1 frt 50 kr. pontos használati utasítással. 1 frt 75 kr. előleges beküldése után bérmentve. Kapható a feltalálónál:

László József gyógyszerésznél,
Maros-Ujvár (Erdély). (189)

A szépség titka!
Hölgyek

százazrei fiatal, viruló arcszínűket a már évtizedek óta általánosan ismert, Párisban, dr. Lajosse hírneves udvari orvos által feltalált és kedvelt RAVISSANTE-különleges-ségeknél köszönik.

Ezeknek használatánál az arczbőr, nyak, karok és kezek gyönyörű szépek lesznek, a bőr finomná válik és a fiatalság zománczával bír.

A fölsőges zománcz alatt eltűnnek a himlőhelyek, szeplők, anyajegy, a ránczos arcz simává lesz.

Minden hölgy arcza vakító szép és finom marad.

Ezek az egyedüli, minden tekintetben ártatlan különlegességek, melyek használatát után a hölgyek mosakodhatnak, anélkül, hogy csodálatos hatása a bőrre nézve eltűnnek. (246)

Egy eredeti kisebb üveg Ravissante (nappali használatra, elegendő 3 hónapra) . . . 1.50

Eredeti nagy üveg (elegendő 6 hónapra) . 2.50
(három árnyalatban: hófehér, rózsaszínű és testszínű (rachel))

Ravissante-arczpor (Poudre-Ravissante — Lejosse — Páris) 60 kr. és 1 frtos eredet dobozokban 3 árnyalatban: szőkéknek: hófehér, rózsaszínű és testszínű (Rachel barnáknak). RAVISSANTE-szappan drbja 50 kr. Az összes pipere-szappanokat felülmulja.

A valódi RAVISSANTE-különlegességek a kezek ápolásához és az arcz azonnali szépítéséhez különösen ajánlhatók; hatásuk fölülmulja a forgalomban levő összes hasonló ugynevezett szépítőszereket, megérdemlik tehát e kimagasló tulajdonságaiknál fogva, hogy egyetlen család mosdóasztalán se hiányozzanak.

E különlegességek csodás hatásáért teljes garanciát vállalunk.

Számtalan köszönő és elismerő-leveltünk van a legfelsőbb körökből és csakis a diszkréció tiltja azok közzétételét.

Kapható nagyban és kicsinyben valódi minőségben a következő gyógyszerárakban:

TÖRÖK JÓZSEF, Király-utca; Török Sándor, Andrásy-ut; Molnár és Moser, Koronaherceg-utca.

Naponta postai szállítás a legnagyobb diszkréció mellett.

Értéktelen utánzásoktól óvakodjunk.

DECKERT ÉS HOMOLKA

távíró-, távbeszélő-, villámhárító- és villámvilágítási-berendezők.

Gyár és iroda: BUDAPEST V., Izabella-u. 88. Raktár: V., Dorottya-u. 8.

a m. kir. államvasutak és a magyar állam szállítói,

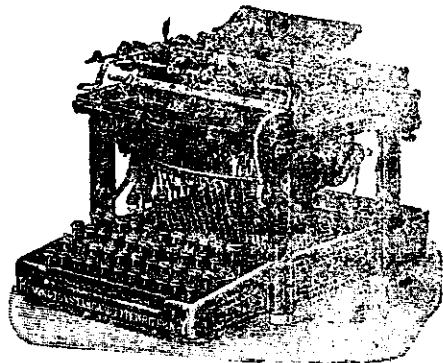
a hangosan beszélő grafit-mikrofon

feltalálói és szabadalom tulajdonosai. — Készít: telefonberendezéseket központtal vagy körkapcsolással, elváltatja régi berendezéseket a egyes készülékeknek alapos átalakítását, továbbá: villámhárítókat, házi sürgönyöket, tűz- és vízjelző-berendezéseket stb. (121)

Villámvilágítást

a legszakzszerűbb kivitelben, jutányos áron végez.

Árjegyzék, költségvetések és ajánlatok ingyen és bérmentve.

Remington-írógépek.

A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter ur 1897. december hó 18-án 78.286. sz. a. a következő rendeletet adta ki:

„A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter a Remington-írógépet (kapható Glogowski és Társa budapesti cégnél, Erzsébet-tér 16. sz. a.) állami és általában hazai tanintézetek részére leendő beszerzésre ajánlja.”

Miniszter helyett: Zsolinszky államtitkár.

A GLOGOWSKI és TÁRSA cég azon rendkívül előékeny ajánlatot intézi a venni szándékozókhoz, hogy saját költségére szállít az ország bármely részébe díjmentes próbahasználatra egy 7-es számú 1897/98-as modellű Remington-írógépet vételkötelezettség nélkül és kezelésre, úgy helyben, mint vidéken díjmentesen begyakorol kárkit. Az irányadó szakemberek egybehangzó ítélete szerint a Remington-írógép az összes ismert írógéprendszer között világszerte elvitáztatlanul a legelső helyet foglalja el.

Néhány ítélet a Remington-írógépről:

Gregerson G. és Fial, Budapest.

1893. szeptember 19.

Nem mulaszthatjuk el, önökkel teljes megelégedésünket közzéadni az önként vásárolt 4 Remington-írógép mellett. A Remington-írógép kitűnő tulajdonságai tekintetében az előttünk ismert számos ítélettel teljes mértékben magunkévá tesszük és azt hisszük, hogy a Remington-írógépnek sehol sem szabadna hiányoznia, ahol írásbeli munkák vannak.

Cs. kir. postatakarékpénztári hivatal, Bécs.

1894. május 24.

Ezzel igazoljuk, hogy a postatakarékpénztári hivatalnak szállított 29 db 3. és 5. számú Remington-írógép e hivatalban már évek óta használatban van és minden igényt kielégítően megfelel. (Ma 54 Remington-írógép működik a postatakarékpénztári hivatalban).

Réthy János nemzetközi mérnöki és szabadalmi irodája Budapestben.

1897. augusztus 18.

Kivánságukra készíttünk kijelentést, hogy irodánkban már évek óta használatban több rendbeli 5-ös számú Remington-írógép, melyek működésével minden tekintetben meg vagyunk elégedve. Volt alkalmam legújabb 1897-ik évi modellű 7-es számú Remington-írógépet is megismerni, mely a Remington-írógépek eddigi jó hírnevét — amennyiben ez még lehet — növeli.

Udvarhelymegye alispánjától, Udvarhelyt.

1897. július 24.

Igen helyesen gondolta a cég, mikor Magyarország fő- és székelyországi Remington és Mimeograph-írógép raktárát állított, mert így a gépek esetleges javítása, valamint a szükséges kiegészítők beszerzése, — ami eddig tömörkedni kezdett, — rendkívül megkönnyebbült. Azonban már 4 év óta van használatban mind a két író-szerkezet, anélkül, hogy legkisebb javítást is eszközölni kellett volna, sőt a legnagyobb elismeréssel szólhatok mind a két gép használatosságáról, különösen a gyors munka által minden eddigi használt hasonló írógép felé. Kérek egy Remington-író gépet mint a Mimeograph gépekhez szükséges festék, papír stb. tárgyakról részletes árjegyzéket küldeni.

Kecskemét th. város polgármesterétől, Kada polgármester, Kecskeméten.

1897. július 12.

Folyó évi június 21-én kelt megkeresés folytán van szerencsém értesíteni, miszerint a Kecskemét város tulajdonában levő Remington-írógép kifogástalanul működik.

Maros-Torda vármegye alispánjától, Marosvásárhelyt.

1897. augusztus 7.

Megbízottjuk által bemutatott és kipróbálás végett itt hagyott Remington-írógép használatosságáról meggyőződve; az irodánk részére megartom. Felfigyelve felkértem, hogy annak arról szíves nyilatkozzon, hogy megkezdtem a javítását, hogy az országban elterjedjen. Egyben felkértem, hogy az írógéphez szükséges kiegészítő részletek árjegyzékét szintén megküldjen szíveskedve, hogy az ezután előforduló szükségletet megrendelhessem.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI és TÁRSA

az eredeti „REMINGTON-írógépek” és „EDISON - MIMEOGRAPH” kiz. jog. eladási telepe. (233)

Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, péntek, 1897. december 31-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 234. Havi bérlet 24.

A csók.

A gróf Teleki alapítványból 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti vígjáték 3 felvonásban. Írta: Dúzi Lajos.

Személyek:

Fernando Sever
Blanda Adolár
Fidelio Angla
Sobrinus Carló, pörliu
Marília Kapitány
Nemes Szolga

Egressy Pálfi
Cs. Alszei Horváth
Szigeti Maróthy M.
Vizvári K. Gerő
Zilahy Latabár
Faludi Paulay

Kezdet 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaha Lujza asszony mint vendég

Az ördög mátkája.

Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Írta Géczy István, zenéjét szerzték: Dankó Pista és Lányi Géza.

Személyek:

Botár Márton Kiss M.
Andor Szirmai
Baricza Gábor M.
Anna P. Lukács J.
Vernes Judit Blaha L.
Pál Miklós Vidor
Hírös Fúros Neimeth
Sári M. Csatai Zs.
Kata Szócsa
Tobias Szabó A.
Takács István Ujvári
Demény József Labinsky
Csapó Péter Várnai

Kezdet 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Djamiieh.

Regényes opera egy felvonásban. Szövegét írta Galet Lajos. Ford. Abrányi Emil. — Zenéjét szerzték Bizet György.

Személyek:

Djamiieh Keszér M.
Harun Arányi
Sztandiano Dalnoki
Rabszolga kereskedő Kosa
Egy almé Balogh Sz.
Arakké Zolnay

Utána:

Coppélia

Ballet 2 felvonásban. Írták: Nuitter és Saint Leon. Zenéjét szerzték: Delibes Leo.

Személyek:

Swanilda Barbieri A.
Ferenz Zsuzsánits
Hedvig Hauptmann
Mari Ferenczy
Minka Rajz R.
Tinka Kiss H.
Coppélius Pini
Coppélia Ditz Teréz
Polgármester Vincze
Pörnyő Tárnoki I.

Kezdet 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

537. szám. 557. szám.

Szöke Katalin.

Dramai rege 3 szakaszban, 6 képből. Írta: Voss Rikhard. Fordította: Makai Emil. Zenéjét szerzték: Pittrich G.

Személyek:

Az ifjú Halál L. Fáy Sz.
Szent-Katalin képe Molnár
Werner Katalin Lányi
Gyuri (6 éves) Halász
Lőrinc Bodnár
Márton Rónai
Annuska Gerőfi
Magda Cselka J.
Tera Varsányi
Huberné Makrócsy
Gruborné Niko L.
Orvos Balassa
A Gyomor Hunyadi
A Gond Rostagni
A Bánat Ráthonyi
A Nyúlöllet Hegedűs
Az alvász szellemé Kumlósi
Az álom szellemé Bardi
A hatalmas uralkodó Kazalitzky
Az emberiség jeltővé Mátrai

Kezdet 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A kikapós patikárius.

Bóhozat 4 felvonásban. Írta: Gaudiot. Fordította: Helai Jenő.

Személyek:

Fouragot Szilágyi V.
Paulotte Aranyossy
Ferdinand Balla K.
Bertinet Boross E.
Bertinet-né Hettyey A.
Paturin Mátyás
Paturin-né Sz. Szilassy
Carjol Iványi
Casimir Ferenczy
Labricelle Fűredy

Kezdet 7 órakor.

Dr. LASZKY LAJOS,

Belégzési-intézet;

mell-, gége-, torok- és orrbetegeknek, asztmatikusoknak.

Rendel 11-1-ig és 2-4-ig. (140)

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 6.

A legkedvesebb

ujévi ajándék

családoknak. (211)

Naponta frissen vágott, hízott kacsák, pulykák és stíriai káposzták, valamint hízott kacsák és hízott fűszerek, sz-csomb és gerincz kímélve, pörkölt vaddisznó.

Kapható: **Géczy Ferencznel,**

Budapest, IV., Városház-tér 2. sz.

és központi vásárcsarnok 44-45. sz.

Legalkalmasabb

ujévi ajándék

részletfizetésre 316

GRÜNBLATT és PRAJZÁK, Erzsébet-körút 56,

Ingakör, ékszer- és kerékpár gyári raktárban, hol zálogjegyek olyképp is vétetnek, hogy eladó magának a visszavételi jogot fenntarthatja. Zálogból kiváltott ékszerek és kerékpárok bémulatos olcsó áron kaphatók.

Szinházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház	Kistaludy Színház
Szombat d. u.	Aesopus	—	—	Durand és Durand	Próba-házasság Szókimondó asszonyosság	A gésák	—
Este	Szentivánéji álom	—	Hymnus Hunyady László	Szöke Katalin	—	A kikapós patikárius	—
Vasárnap d. u.	Elektra	—	—	Valéni nász	A falu rossza	A peleskei notárius	—
Este	Clemenceau	—	Bohéme	Coulisset ur	Kukta-kissasszony	Ifjúság	—

Első biztosító intézet

katonai szolgálat esetére.

6 cs. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt.

Biztosítási tőke: 27 millió korona.

Fiu gyermekek legelőnyösebb ellátása

katonai szolgálat költségének fedezése — illetve a nagykorúság idejére. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

az Igazgatóság.

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.

SORSOLÁSI KÖZLÖNY

XII. évfolyam.

Hiteles sorsolási értesítő és útmutató magánosok részére értékpapirokat illető ügyekben.

Megjelenik havonként 2-4-szer.

Néklözhetetlen tanácsadó mindenki számára, akinek értékpapírral és sorsjeggyel vannak.

Sorsolási értesítője pontosra és megbízhatóra nézve a legelső helyet foglalja el az összes e nemű lapok között s gondos egybeállításában közli az összes hazai és jelentékenyebb külföldi sorsjegyek huzási listáit, a határlékok, vagyis eddig fel nem vett nyeremények jegyzékével együtt.

Az osztálysorsjáték behozatala alkalmából a „Sorsolási Közlöny” ingyen mellékletül adja előfizetőinek az osztálysorsjáték hivatalos nyereménylistáját, úgy hogy a „Sorsolási Közlöny” előfizetői teljesen hiteles jegyzéket kapnak az osztálysorsjáték kihozott számokból. E listák egyenként vásárolva, egymagukban is többet kerülnének, mint a „Sorsolási Közlöny” előfizetési ára, mely

egész évre csak 1 forint.

Minden előfizető ingyen kapja az 1898-ra szóló Sorsolási Évkönyvet, mely ez alkalommal az osztálysorsjáték népszerű ismertetését tartalmazza.

Előfizetések legelőnyösebben postautalvánnyal

BEIMEL LAJOS bankházához,

a „SORSOLÁSI KÖZLÖNY” kiadóhivatalához

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 13. sz.

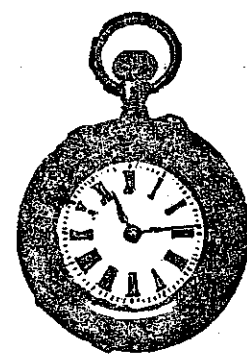
intézendők. (315)

MOSÓGEPEK
a legjobb
Mángorlok, Fatsarók

és mindennemű házi ipari és
gőzmosodák
részére
szükséges berendezéseket
jótállással szállít.
Gárdiner és Knopp
Ausztria-Magyarország legnagyobb gyára.

Bécs, XIII., Linzerstrasse 8. sz.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Nagy választék arany és ezüstfűrés és női órákban, ugyanígy drágakövekben. (197)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar levelező,

ki a német nyelvben és könyvtárban járta, állást keres a fővárosban. Szíves megkeresések ügyes és megbízható címre e lap kiadóhivatalába keretnek.

Előfizetések

és
Hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában,

VIII., Józsefkörút 65. szám,

és fióküzletünkben

V. ker., Marokkó-utca 4. sz.

Kassa, 1898.

19. évfolyam.

Szőlőszeti és Borászati Lap

Megjelen Kassán hetenként egyszer: csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egész évre . . . . 4 ft

Félévre . . . . . 2 ft

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztő és kiadóhivatal:

MAURER JÁNOS.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal.

Cikkeink utánnymása

a forrás megnevezése nélkül tilos.

A magyar szőlősgazda önzetlen barátja és tanácsadója.

a legrégebb, legkedveltebb magyar élelczlap.

Szerkesztő: SZABÓ ENDRE.

Megjelenik minden héten temérdek képpel. Tartalma: Szatírák, humoreszkek, krónikás adomák, Mújkos-kalandok, politikai karrikaturák, illusztrált adomák, tréfás versek stb. (208)

Előfizetési ára: negyedévre 2 forint.

Kiadóhivatal: V., Kálmán-utca 2. sz. „Pallas”-nyomda.

Aki már most előfizet, azok újévi ingyen kapják az „Üstökös”-t, vagyis előfizetők csak 1898. január hó elsőjéti számítottak.

AZ ÜSTÖKÖS